

Programmabegroting 2025

Programmabegroting 2025-2028

Inhoudsopgave

Programmabegroting 2025-2028 1
Inhoudsopgave 2
Leeswijzer 3
Samenvatting 4
- Inleiding 4
- Beleid 5
- Financiën 6
- Investeringen 10

Programma's 11
- Programma Basis op orde 12
- Programma Wonen 16
- Programma Werken 22
- Programma Leven 28

Paragrafen 32
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing 33
- Onderhoud kapitaalgoederen 41
- Financiering 45
- Bedrijfsvoering 50
- Verbonden partijen 54
- Grondbeleid 62
- Lokale heffingen 67
- Wet Open Overheid 74

Financiële begroting 75
- Meerjarenraming 2025-2028 75
- Meerjarige balans 76
- Overzicht baten en lasten per taakveld 77
- Reserves en voorzieningen 79
- Investeringsstaat 83
- Incidentele baten en lasten 85
- Beleidsindicatoren 87

Leeswijzer

Bestuurlijke samenvatting
De bestuurlijke samenvatting geeft inzicht in de belangrijkste beleidsmatige thema's. Het financiële gedeelte geeft het meerjarenperspectief 2025-2028 weer.

Programma's
De programma's gaan in op de drie W-vragen: Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? En wat mag het kosten?

- Wat willen we bereiken?

Per programma wordt de inhoud van het programma beschreven en de doelstellingen voor 4 jaren.

- Wat gaan we daarvoor doen?

De doelstellingen voor het begrotingsjaar 2025 worden aangegeven.

- Wat mag het kosten?

Per programma worden de programmatotalen aangeven.

Paragrafen
Naast de programma's moeten gemeenten minimaal acht paragrafen in de begroting opnemen. In de paragrafen staat belangrijke informatie voor raadsleden waarmee zij inzicht krijgen in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's.

Financiële begroting
Via de vaststelling van de begroting autoriseert de raad het college tot het doen van uitgaven. Een goed inzicht in de baten en lasten, de financiering, de reserves en voorzieningen en het investeringsplan is daarbij van belang.

De financiële begroting zorgt voor inzicht. Ook is een totaaloverzicht met beleidsindicatoren opgenomen. Dit overzicht geeft inzicht in de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd of gerealiseerd.

Samenvatting

Inleiding

De begroting 2025-2028 is opgesteld aan de hand van de op 27 juni 2024 door uw Raad vastgestelde kadernota 2025, het coalitieakkoord 2022-2026 Koersvast en Eensgezind en het college-uitvoeringsprogramma. Op basis van het coalitieakkoord investeren we in onze toekomst, met ruimte voor verscheidenheid en een krachtige overheid.

Urk groeit sterk. Wij staan de komende jaren voor een enorme uitdaging om deze groei in goede banen te leiden en de Urker ambities waar te maken. De huidige mondiale en landelijke ontwikkelingen maken het er niet eenvoudiger op.

De financiële positie van onze gemeente is tot en met 2025 solide. Maar over de periode daarna is nog veel onduidelijk. De rijksbijdrage daalt vanaf 2026 voor alle gemeenten fors. Het Rijk laat de gemeenten in onzekerheid hoe dit zich de komende jaren ontwikkelt. Ook over de herverdeling van het Gemeentefonds waaruit wij de algemene uitkering ontvangen is nog steeds geen duidelijkheid.

Dit heeft als gevolg dat de meerjarenraming van de gemeente Urk voor de jaren 2026, 2027 en 2028 een nadelig saldo vertoont. De VNG adviseert gemeenten, vanwege de onduidelijkheid omtrent de rijksbijdrage in de latere jaren, toch een realistische meerjarenraming op te stellen, ook al leidt dit tot tekorten in de laatste drie begrotingsjaren. De toezichthouder (Provincie) heeft ook al aangegeven dat zij toetst op een structureel en reëel sluitende begroting voor het jaar 2025. Urk voldoet hier aan. Tekorten in de latere jaren worden vooralsnog geaccepteerd. Mocht zich in het financieel beeld geen positieve ontwikkelingen voordoen, dan moeten wij voor de begroting 2026 en verder aanvullende maatregelen nemen. Zoals gebruikelijk wordt dit bij de kadernota 2026 uitgewerkt.

Hoewel de onzekere rijksbijdragen onze opgave bemoeilijkt blijven we ons inzetten voor het realiseren van onze ambities.

Wij zijn blij en dankbaar dat in onze gemeente het Woord van God nog steeds leidend is bij de besluiten die genomen worden. Op basis daarvan willen wij samen verder bouwen aan de toekomst van Urk. Wij mogen onze hoop en verwachting stellen op de Heere onze God. Wij bidden en vertrouwen dat Hij ons werk zal zegenen.

Beleid

Basis op orde
Urk groeit en heeft veel ambities en uitdagingen. Daarbij komen veel nieuwe taken vanuit het Rijk op ons af of worden aan ons overgedragen. Dit betekent dat wij investeren in onze organisatie, niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief. In 2025 hebben we extra aandacht voor scholing, opleiding en het structureel op orde brengen en behouden van onze medewerkers. Daarnaast dwingt de moeizame arbeidsmarkt ons tot extra inzet op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie.

Weerbaarheid en ondermijning raken de gemeentelijke organisatie, de raad, het college en de hele Urker samenleving. Samen met onder meer politie, justitie, gemeente, kerken en sportverenigingen vergroten we de weerbaarheid en pakken we ondermijning aan. De aanpak van de georganiseerde criminaliteit heeft hierbij hoge prioriteit.
Op het gebied van zorg en veiligheid voeren we gesprekken met verschillende ministeries en schetsen we de uitdagingen waar we als gemeenschap voor staan. Onderwerpen hierbij zijn de aanpak van de jeugdhonkenproblematiek, het voortzetten van het IJslands preventiemodel/DURF!, de Persoonsgerichte aanpak (PGA) en de projecten Weerbaar bestuur en Ondermijning. Samen bekijken we op welke manier de ministeries ons kunnen ondersteunen.

We blijven inzetten op regionale samenwerking in de provincie en met regio Zwolle.

Wonen
Het creëren van voldoende en kwalitatief goede woonruimte is een belangrijke opgave voor de komende jaren. Door het ontwikkelen van een visie en strategie voor nieuwe en bestaande (inbrei)locaties kijken we waar mogelijkheden zijn. De komende jaren ontwikkelen we een strategie en visie voor de volgende stap na de Zeeheldenwijk. Daarbij is aandacht voor goedkopere en kleinere woningen en voor de verschillende doelgroepen. Ook de problematiek rondom de huisvesting van arbeidsmigranten betrekken we hierbij.
De leefbaarheid van de wijken staat voorop. Belangrijk vinden we ruimte voor water, groen en recreatie.

In 2025 werken wij 1 jaar met de nieuwe Omgevingswet. Vooralsnog lijkt de intrede van de Omgevingswet goed te zijn verlopen. Ook in 2025 houden wij de vinger aan de pols. Op het gebied van duurzaamheid is in 2024 het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2024-2028 door uw raad vastgesteld. Met dit uitvoeringsprogramma als leidraad geven wij ook in 2025 krachtig onze duurzaamheidsopdracht vorm.

Werken
De komende jaren ontwikkelen we een strategie en visie voor de volgende stap na Port of Urk. Daarnaast ontwikkelen we een integrale visie voor het haventerrein als ontmoetingsplaats voor jong en oud. We streven naar meer natuurbeleving op Urk. Urk moet een belangrijk viscentrum blijven, mede door innovatie en duurzaamheid. We zetten in op het versterken van de maritieme en agrarische regio Noordelijk Flevoland. De maritieme servicehaven is hierbij een belangrijke spil.

Ook in 2025 werken wij verder aan de revitalisering van de Lemsterhoek en werken we verder aan Port of Urk. Het cluster Maritiem en de diversificatie van de economie vragen om nader onderzoek. De coördinatie hiervan is in volle gang.
Op basis van de Impulsregeling Sterk (Maritiem) Onderwijs werken we samen met vmbo-scholen, mbo-instellingen en het regionaal bedrijfsleven aan sterk techniekonderwijs, zodat er voldoende goed gekwalificeerd technisch personeel beschikbaar komt voor de

arbeidsmarkt. Mede in het kader hiervan zijn wij in 2024 gastheer van 'The Young Solar Challenge" geweest.

Leven
Bewegen en ontspanning is belangrijk voor een gezonde leefstijl. Verantwoorde sportactiviteiten leveren een positieve bijdrage aan de vorming en gezondheid. We bevorderen daarom goede faciliteiten en accommodaties. Daarbij willen we sport stimuleren en meer ruimte geven om te groeien. We zetten in op onze bovenlokale zorginfrastructuur, waarbij we met onze zorgpartners kijken naar de mogelijkheden. DURF! en het IJslands preventiemodel blijven we via een programmatische aanpak doorontwikkelen. We vinden het belangrijk dat de algemene voorzieningen en preventieve activiteiten goed aan blijven sluiten bij de reguliere zorgverlening in de Jeugdzorg en de WMO.

Voor wat betreft de regionale afspraken in het sociaal domein zijn er enkele financiële risico's die de nodige aandacht vragen. Voor de lange en de korte termijn. Dit geldt bijvoorbeeld voor het zorglandschap Wmo en beschermd wonen. De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen zijn wederom uitgesteld. Deze taak laat nog steeds financiële vragen onbeantwoord voor zowel de regio als de afzonderlijke gemeenten.
Ook zijn er risico's in de regionale afspraken rond jeugdhulp met verblijf. De Jeugdwet verplicht gemeenten om voor de zwaardere vormen van hulpverlening samen te werken. Het gaat dan om de inkoop van de meest zware/complexe vormen van jeugdzorg. Hierbij geldt dat een belangrijke zorgaanbieder financiële problemen kent en van de regio gevraagd wordt om (extra) financieel bij te dragen.
Indien gedurende 2025 tekorten ontstaan door onvoldoende compensatie vanuit het Rijk worden deze via de bestaande P&C-cyclus bijgeraamd.

Het onderzoek naar de huisvesting van doelgroepen zoals arbeidsmigranten, vergunninghouders, de bijzondere zorgdoelgroepen binnen het Sociaal Domein wordt begin 2025 afgerond en hierna wordt met de resultaten hiervan verder gewerkt.

Financiën

Financieel perspectief 2025-2028

De uitgangspositie voor het financieel perspectief bestaat uit de begroting 2024, de kadernota 2025 en de tussenrapportage 2024. Ook de overige van toepassing zijnde raadsbesluiten zijn verwerkt. De belangrijkste mutaties die tijdens het begrotingsproces zijn toegepast, worden afzonderlijk toegelicht.

Meerjarenbegroting (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo meerjarenbegroting 2024	2.508	-932	-488	-489
Mutaties t/m Kadernota 2025	-2.234	-1.005	-782	-424
Diverse besluiten na Kadernota 2025	-13	-8	59	139
Startpositie meerjarenbegroting 2025	**261**	**-1.945**	**-1.211**	**-774**
Mutaties begrotingsproces 2025	96	353	-230	46
Saldo meerjarenbegroting 2025	**357**	**-1.592**	**-1.441**	**-728**

Mutaties begrotingsproces 2025

Mutaties begrotingsproces 2025	2025	2026	2027	2028
Vrijval budget onderzoeken als gevolg van kadernota 2025	75.000	75.000	75.000	75.000
Effecten meicirculaire 2024	908.887	-40.966	-453.110	-191.281
Aankoop ruilgronden Urkerweg	-635.000	-	-	-
Niet subsidiabel deel van de omgevingsvisie Oud Urk	-50.000	-	-	-
Budgetaanpassing plaats en tijdonafhankelijke werken	-45.800	-	-	-
Bezuinigingsopdracht Veiligheidsregio Flevoland	-	-	70.000	70.000
Implementatie motie Wonen 2.0	-50.000	-	-	-
Tijdelijke verhoging bouwleges	150.000	-	-	-
Tijdelijke uitbreiding formatie sociaal domein	-148.750	-	-	-
Corrigeren incidentele dekking voor plannen Kadernota 2025	-605.000	-	-	-
Herrekenen afschrijvingen	536.280	349.930	107.333	121.939
Herrekenen rentelasten	40.113	77.113	40.113	38.986
Mutaties < € 30.000	-39.802	-30.692	-29.367	-29.766
Subtotaal	**95.815**	**353.272**	**-230.144**	**45.892**

Een aantal van de autonome mutaties wordt verder toegelicht:

Vrijval structureel onderzoeksbudget
Bij de kadernota 2025 zijn specifieke onderzoeksbudgetten opgenomen. Voorbeelden hiervan zijn onderzoeken voor economie, energie, water en dergelijke. Als gevolg van de toekenning van specifieke budgetten is het structurele onderzoeksbudget niet meer nodig en wordt bij de begroting beschikbaar gesteld.

Effecten Meicirculaire 2024
Uw raad is voorafgaand aan de behandeling van de kadernota 2025 geïnformeerd over de gevolgen van de Meicirculaire 2024. Wij nemen in de begroting nu de gevolgen voor 2025 tot en met 2028 op.

Plaats en tijdonafhankelijk werken.
Een van de belangrijke aspecten van een aantrekkelijke werkgever zijn, is de mogelijkheid om zowel op kantoor als op een andere locatie een goede werkplek te hebben. Gemeente Urk wil zo'n werkgever zijn. Onze systemen zijn hierop grotendeels aangepast. Dit vereist ook inspanning op het gebied van automatisering aan de achterkant (de voor de leek niet zichtbare, maar uitermate belangrijke kant). Wij zijn al volop bezig met het verder verbeteren van onze dienstverlening. "Verbouwen met de winkel open" betekent dat, om de continuïteit te waarborgen, systemen soms naast elkaar moeten lopen. Het budget zoals dat nu beschikbaar is, is voor 2025 onvoldoende. Vandaar dat € 45.800 wordt toegevoegd. Eind 2024 wordt een informatiebeleidsplan aangeboden aan uw raad. Vanaf 2025 zal dit worden geïmplementeerd.

Afboeken Aankoop ruilgronden Urkerweg.
Uw raad is toestemming gevraagd voor de aanschaf van de grond om een transactie binnen de Port of Urk mogelijk te maken. Uw raad is hierover voorafgaand aan de transactie geïnformeerd. Via hetzelfde raadsvoorstel bent u geïnformeerd over de richtlijnen rondom waardering van gronden conform de richtlijnen van het BBV. Aangezien de transactie in 2025 plaatsvindt, passen wij in dat jaar deze richtlijn toe en vindt een correctie op de boekwaarde plaats.

Bezuinigingsopdracht Veiligheidsregio Flevoland.
Gemeente Almere is een van de partners binnen de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Flevoland. Gemeente Urk is ook één van de partners. Gemeente Almere heeft de Veiligheidsregio de opdracht gegeven om een zodanige bezuiniging binnen haar begroting door te voeren, zodat de deelnemersbijdrage voor de gemeente Almere vanaf 2027 met € 900.000 daalt. Wanneer de Veiligheidsregio voldoet aan deze bezuiniging betekent dit een vermindering van de deelnemersbijdrage voor de gemeente Urk van € 70.000 wat een positief effect heeft op onze begroting.

Implementatie Motie Wonen 2.0
De gemeenteraad heeft de motie Wonen 2.0 aangenomen. Om deze motie te kunnen uitvoeren is capaciteit noodzakelijk. Deze is niet beschikbaar binnen de reguliere formatie, vandaar dat deze wordt ingehuurd. In de begroting wordt het bedrag van deze inhuur opgenomen (€ 50.000).

Tijdelijk hogere bouwleges
Urk is een actieve gemeente. Bouwen is één van onze speerpunten. Vandaar ook de twee grote grondexploitaties Zeeheldenwijk en Port of Urk. Als gevolg van deze grote bouwactiviteit binnen Urk zien wij dat de legesontvangsten hoger uitvallen dan begroot. Wij verwachten dat dit voor het jaar 2025 ook zo zal zijn. Vandaar dat wij de legesopbrengsten in 2025 verhogen met € 150.000.

Tijdelijke aanpassing formatie sociaal domein

Inburgering
De gemeente Urk heeft een achterstand op de huisvestingstaakstelling voor het huisvesten van vergunninghouders. We verwachten in 2025 een piek in het aantal inburgeraars te zien als de doorstroom in de sociale huursector ontstaat waardoor er meer vergunninghouders gehuisvest kunnen worden. Alle vergunninghouders zijn namelijk inburgeringsplichtig. Hierdoor zal het noodzakelijk zijn om (tijdelijk) extra formatie in te zetten, bovenop de 0,25 fte die in de kadernota is opgenomen. Hiervoor reserveren we voor 2025 een bedrag van € 21.250. Bij de kadernota 2026 wordt bezien of extra capaciteit nog noodzakelijk is.

Gespreksvoerders WMO/Jeugd + kwaliteitsmedewerker WMO/Jeugd
Als gevolg van regelgeving vanuit de Wet Inburgering is extra formatie in uitvoering nodig om deze specifieke taak uit te kunnen voeren. In de begroting 2025 is uitgegaan van 1,5 fte. Uit formatie onderzoek was al gebleken dat een dubbele uitbreiding noodzakelijk is. Door het inwerken van nieuwe collega’s en de toenemende druk op de lokale toegang o.a. als gevolg van de hervormingsagenda jeugd zal er voor het komende jaar ook zeker meer formatie dan de opgenomen 1,5 fte noodzakelijk zijn. Nadat de nieuwe medewerkers zijn ingewerkt en de processen verder zijn uitgewerkt kan een deel van deze extra inzet worden afgeschaald. Hiervoor reserveren we in 2025 een bedrag van € 127.500. Bij de kadernota 2026 wordt bezien of extra capaciteit nog noodzakelijk is.

Schematisch overzicht meerjarige programmabegroting

In het onderstaande overzicht wordt per programma, voor zowel de lasten als de baten, inzicht gegeven in het meerjarenperspectief 2025-2028.

Programma (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Lasten				
Programma Basis op Orde	14.930	15.511	16.827	17.603
Programma Wonen	21.317	27.404	19.150	26.559
Programma Werken	17.210	10.923	9.341	8.094
Programma Leven	24.227	24.266	24.375	24.376
Totaal lasten	**77.684**	**78.103**	**69.693**	**76.631**
Baten				
Programma Basis op Orde	47.659	45.713	47.453	48.897
Programma Wonen	11.224	18.083	10.292	14.685
Programma Werken	12.849	4.720	4.381	3.734
Programma Leven	5.166	5.104	4.832	4.832
Totaal baten	**76.898**	**73.620**	**66.958**	**72.148**
Saldo meerjarenbegroting voor reserves	**-786**	**-4.483**	**-2.735**	**-4.483**
Mutaties reserves	1.143	2.891	1.294	3.755
Saldo meerjarenbegroting voor reserves	**357**	**-1.592**	**-1.441**	**-728**

Investeringen

Bij de kadernota is voor een aantal onderwerpen een investeringsvoorstel ingediend. Ook heeft uw raad moties ingediend teneinde een tweetal investeringen mogelijk te maken. In onderstaand overzicht is dit weergegeven. Door het vaststellen van de begroting 2025 stemt uw raad in met het uitvoeren van deze investeringen.

Programma	Investeringsvoorstel	Beschikbaar te stellen krediet
	Cofinanciering provinciale subsidie voor groene aangelegenheden	
Wonen	Het project verbeteren van de biodiversiteit langs de Urkerweg willen wij graag realiseren. Met daarin als beleving een wandelpad vanaf de Arie de Witbrug tot aan de Michiel de Ruyterbrug. Op deze wijze halen we de voetgangers van het fietspad langs de Urkerweg. Dit zal de veiligheid vergroten. Provincie Flevoland stelt € 250.000 beschikbaar voor Urk. Dit om op het terrein van de groene infrastructuur projecten te realiseren. Met name gericht op de bevordering van biodiversiteit en vergroten van de beleving van de natuur. De provincie stelt als eis dat gemeente Urk ook € 250.000 investeert. Mocht het aanleggen van een wandelpad niet voldoende zijn, kunnen wij de projecten het vergroenen van de Dormakade en het realiseren van een pad door de Witte Zandvlakte indienen. Hierdoor doen wij een investering in de groene infrastructuur.	500.000
	Verbeteren verlichting zebrapaden in Urk	
Wonen	Om de zichtbaarheid en veiligheid van voetgangers duurzaam te vergroten investeren wij in extra / andere verlichting rondom voetgangersoversteekplaatsen binnen Urk. Hiervoor investeren wij in 4 jaar € 400.000.	400.000
	Voorbereidingskrediet verplaatsing gemeentewerf	
Wonen	Vooruitlopend op de definitieve besluitvorming over de verplaatsing van de gemeentewerf is een voorbereidingskrediet opgenomen van € 500.000.	500.000
	Bospad	
Wonen	Bij de kadernota 2025 is een motie aangenomen waarin de raad verzoekt om een verhard bospad te realiseren. Er is gebleken dat de aanleg niet € 250.000 kost, maar dat volstaan kan worden met € 160.000. We hebben een investeringsbudget opgenomen in de begroting 2025 voor de aanleg van het bospad.	160.000
	Zwemsteigers	
Wonen	Bij de kadernota 2025 is een motie aangenomen waarin de raad verzoekt om zwemsteigers te realiseren. We hebben een investeringsbudget opgenomen in de begroting 2025 van € 100.000.	100.000
	Bredeschool Zeeheldenwijk	
Werken	Op basis van nieuwe calculaties die ook door een extern bureau zijn getoetst, zullen de bouwkosten voor deze brede school met € 3.000.000 stijgen.	3.000.000
	Nieuwbouw sanitaire voorzieningen wijk 1-47	
Werken	De vernieuwbouw van de sanitaire unit op de Westhavenkade wordt voorzien in 2025. De afschrijvingslasten starten in 2026.	400.000

Programma's

Programma Basis op orde

Inhoud

- Bestuur
- Burgerzaken
- Overhead
- Financiën
- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en veiligheid
- Mutaties reserves

Wat willen we bereiken?

Investeren in de gemeentelijke organisatie
Urk groeit en heeft veel ambities en uitdagingen. Daarbij komen veel nieuwe taken vanuit het Rijk op ons af, of worden aan ons overgedragen. De ambtelijke organisatie moet meegroeien om de dienstverlening aan de inwoners en bedrijven op het goede niveau voort te zetten en de ambities te realiseren. Dit betekent dat wij de komende jaren investeren in onze organisatie. Organisatieonderdelen waar tekorten zijn worden weer op volle sterkte gebracht. We investeren niet alleen in kwantiteit, maar ook in kwaliteit. Daarbij wordt ook rekening gehouden met en geïnvesteerd in ‘voeling’ met de lokale samenleving. Daar waar mogelijk onderzoeken we of efficiënte samenwerking in de regio mogelijk is, waarbij de inbreng en autonomie van Urk zijn geborgd.

Weerbaar bestuur en ondermijning
Ondermijning raakt de gemeentelijke organisatie, de raad, het college en de hele Urker samenleving. De aanpak hiervan verdient voortdurende aandacht. We investeren daar gezamenlijk in met verschillende stakeholders (politie, justitie, gemeente, bedrijfsleven, enz.). Het is belangrijk om voort te bouwen op de lijn die we de afgelopen jaren hebben ingezet, waaronder de implementatie van de Flevolandse norm. Aan de aanpak van de georganiseerde criminaliteit en ondermijning geven we hoge prioriteit. Dit wordt beschreven in het Integraal Veiligheidsbeleid. We werken in dit verband samen met de buurgemeenten en de politie. Plaatselijk wordt dit projectmatig opgepakt met het project Ondermijning en het project Weerbaar bestuur. Specifieke inzet is er op onder meer het gebied van jeugdhonken en horeca. Maar ook het toepassen van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) maakt daar onderdeel van uit.

Zorg en Veiligheid
Op het gebied van Zorg en Veiligheid zijn de afgelopen jaren flinke stappen gezet. In maart 2023 is invulling gegeven aan de functie Adviseur Zorg en Veiligheid (1 fte). Vanuit deze functie is onder meer de Persoonsgerichte Aanpak (PGA) op poten gezet en zijn verschillende crisismeldingen opgepakt. We zien dat er steeds meer werk is op het snijvlak zorg/veiligheid. Daarom trekken we nog een adviseur Zorg en Veiligheid aan. Zo geven wij ook de nodige aandacht aan mensenhandel (arbeidsuitbuiting), huiselijk geweld, nazorg ex-gedetineerden en advisering met betrekking tot de Wet Verplichte GGZ.

Wat gaan we daarvoor doen?

Versterking positieve initiatieven Veilig Uitgaan / Durf
Vanuit programma DURF en project Veilig Uitgaan is het gezamenlijke doel om een gezonde, veilige en kansrijke (uitgaans)omgeving te bieden voor alle jongeren op Urk. Met de implementatie van het nieuwe honkenbeleid en het beter hanteren van de leeftijdsgrenzen in het uitgaansleven, verdwijnen er ‘uitgaansmogelijkheden’ voor jongeren

tussen 14 en 18 jaar. Dit wordt deels opgevangen door reguliere vrijetijdsbesteding en het thuis afspreken met vrienden. Een kanttekening hierbij is dat bij ontmoetingen thuis en soms ook binnen de verenigingen dezelfde problematiek aanwezig kan zijn als in het uitgaansleven. Ook daar is soms onvoldoende toezicht en vindt er op (te) jonge leeftijd middelengebruik plaats.

Op 28 maart 2024 is het voorstel voor Positieve initiatieven door uw raad vastgesteld. Hierin wordt geld beschikbaar gesteld aan partijen die met nieuwe positieve initiatieven komen voor jongeren, bij voorkeur voor de leeftijd tussen 14 en 18 jaar. Het gaat hierbij met name om de jeugd die anders geen of weinig alternatieven hebben. Voor de 18+ doelgroep geldt dat het een hele duidelijke verrijking moet zijn op het bestaande aanbod.

Daarnaast wordt er gekeken naar de grootte en de diversiteit van de doelgroep die wordt aangesproken. Het voorstel voorziet ook in uitvoering voor 2025 en een evaluatie bij de begrotingsbehandeling 2026.

Aanpassing huisstijl en logo
Op basis van een motie (raad 29 juni 2023) is onderzocht of er aanpassingen in de gemeentelijke logo en huisstijl nodig zijn. Aanpassingen zijn noodzakelijk om het beeldmerk van de gemeente Urk weer naar de huidige tijdgeest te brengen. De structurele gevolgen (aanpassingen website, applicaties, kleding, auto's, kantoorartikelen, bekers, meubilair) worden getracht zoveel als mogelijk op te vangen in bestaande budgetten. Wel zijn er incidentele kosten aan verbonden: Voor 2025 zal aanvullend € 50.000 noodzakelijk zijn.

Invoering nieuw functiewaarderingsysteem
Als gevolg van de afspraken in de CAO gemeenten is de invoering van een nieuw functiewaarderingsysteem noodzakelijk. De invoeringskosten bedragen € 35.000 en de licentiekosten € 7.000.

Organisatie van Flevopenningengala 2025
Het Flevopenningengala 2025 zal plaatsvinden op Urk. De kosten voor de organiserende gemeenten worden geschat op € 50.000. De organisatie van het gala wordt in nauwe samenwerking met de gemeente Urk verzorgd. Dit jaar valt de keuze op Urk, in lijn met de traditie om het gala roulerend door de provincie Flevoland te organiseren. Voor deze 20e editie is Urk een passende locatie, gezien de krachtige en ondernemende geest die de lokale bedrijven kenmerkt. De ondernemers op Urk hebben een sterke reputatie opgebouwd en dragen bij aan de economische groei en innovatie binnen de provincie.

Uitbreiding formatie
Inkoop
Inkoop en aanbesteden is een steeds belangrijker thema binnen de regelgeving. Dit komt mede tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording. Het volgen van Europese wetgeving vereist kennis en kunde. Ook circulair inkopen en het invoeren van social return of investment (SROI) zijn onderwerpen die binnen inkoop spelen. De beschikbare capaciteit is hiervoor onvoldoende vandaar dat wij de capaciteit met 0,5 fte verhogen.

Bouwen, wonen en toezicht
Als gevolg van de invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitborging voor de Bouw wordt een bescheiden uitbreiding van werkzaamheden voorzien (0,17 fte).

Regiosamenwerking crisisbeheersing
Samen met de gemeentes Dronten en Noordoostpolder wordt 1 fte ingezet op advisering en uitvoering van taken met betrekking tot de Veiligheidsregio en Crisisbeheersing. Voor Urk betekent dit 0,33 fte.

Team veiligheid
Omdat de komende jaren nog veel (extra) werk wordt verwacht, mede gezien de verschillende projecten die lopen op het gebied van onder andere Veilig Uitgaan en Ondermijning, breiden wij de formatie tijdelijk uit met 1 fte.

Doorontwikkeling informatievoorziening
Gemeenten beschikken over veel informatie. Ook de informatiebehoefte is blijvend stijgend. Gedurende het lopende jaar vindt er voortdurend doorontwikkeling van de informatievoorziening plaats. Deze doorontwikkeling vindt plaats met behulp van specialistische hulp. Deze wordt ingehuurd. In de kadernota is hiervoor een structureel doorontwikkelingsbudget van € 30.000 beschikbaar gesteld.

Contractmanagementsysteem
De gemeente heeft een aantal grote leverancierscontracten en kent een groeiende trend van uitbestede diensten, waardoor het effectieve beheer, sturing en regie van deze contracten crucialer wordt. Contractmanagement en beheer wordt decentraal en zonder uniform systeem uitgevoerd. Om dit verder te professionaliseren is gestart met het inrichten van contractbeheer en contractmanagement. Om deze processen goed te kunnen ondersteunen is nieuwe ondersteunende software noodzakelijk (deze functionaliteit is niet beschikbaar in de huidige systemen). De licentiekosten worden structureel geraamd op € 20.000.

Communicatie veiligheid
Veiligheid doen we samen. Dit betekent dat we nadrukkelijk participatie van de burger verwachten. Belangrijk hierbij is dat er met de burger over veiligheid wordt gecommuniceerd. Dit kan in de vorm van campagnes. Het budget voor publiekscampagnes ontbreekt op dit moment. Het jaarlijks benodigde budget van € 15.000 nemen wij vanaf 2025 structureel in de begroting op.

Onderhoud wagenpark
Het budget is de afgelopen jaren in een te geringe mate mee gestegen met de uitbreiding van het aantal tractiemiddelen zoals voor handhaving en de wijkteams. Daarnaast was het onderhoudsabonnement voor de nieuwe veegmachine nog niet in het budget opgenomen. Met een stijging van € 20.000 wordt het budget in evenwicht gebracht met de structureel te verwachte onderhoudslasten.

Wat mag het kosten?

Programma (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Lasten				
Bestuur	1.394	1.394	1.394	1.394
Burgerzaken	707	687	687	687
Overhead	10.008	10.542	11.094	11.664
Financiën	261	661	1.485	1.781
Crisisbeheersing en brandweer	1.452	1.462	1.402	1.402
Openbare orde en veiligheid	1.108	765	765	675
Totaal lasten	**14.930**	**15.511**	**16.827**	**17.603**
Baten				
Bestuur	18	18	18	18
Burgerzaken	330	330	330	330
Overhead	130	130	130	130
Financiën	47.181	45.235	46.975	48.419
Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-
Totaal baten	**47.659**	**45.713**	**47.453**	**48.897**
Saldo meerjaren begroting voor reserves	**32.729**	**30.202**	**30.626**	**31.294**
Mutaties reserves	1.143	2.891	1.294	3.755
Saldo meerjaren begroting na reserves	**33.872**	**33.093**	**31.920**	**35.049**

Programma Wonen

Inhoud

• Wegen en verkeer
• Openbaar vervoer
• Volksgezondheid
• Riolering
• Afval
• Milieubeheer
• Begraafplaatsen
• Ruimte, bouwen en grondexploitatie

Wat willen we bereiken?

Wonen
Het creëren van voldoende en kwalitatief goede woonruimte is een belangrijke opgave voor de komende jaren. We willen de ruimte rondom Urk benutten voor het bouwen van woningen om bij te dragen aan de verlichting van de woningnood. We monitoren hiervoor de woningproductie en actuele behoefte van de verschillende doelgroepen. We stellen waar en wanneer nodig bij.
Door het ontwikkelen van een aanpak voor bestaande locaties waar woningbouw mogelijk zou zijn, kijken we waar slimme samenvoegingen van bestemmingen mogelijk zijn (denk aan cultuur, vrijetijdsbesteding, enz.) om de sociale samenhang te bevorderen. Hierbij is aandacht voor goedkopere woningen en kleinere woningen voor de verschillende doelgroepen, zodat ook de doorstroming op gang komt. We zoeken naar financiële instrumenten en marktpartijen die kunnen helpen in het aandragen van alternatieven om starterswoningen toegankelijk en bereikbaar te maken voor de doelgroep. Voor alternatieve woonoplossingen voor betaalbaar wonen, zoals bijvoorbeeld huurkoop, zoeken we partners die dit kunnen realiseren.
Er is aandacht voor de problematiek rondom de huisvesting van arbeidsmigranten. We dringen de bezetting van de reguliere woningvoorraad door arbeidsmigranten terug. Daarnaast moet huisvesting van arbeidsmigranten voldoen aan (sociale) standaarden waar door de gemeente op toegezien wordt. We hebben daarbij oog voor de sociale en economische problematiek rondom arbeidsmigranten.

Oude Dorp
We stellen een gebiedsprogramma op voor het Oude Dorp. Dilemma’s rond de betaalbaarheid van (onderhoud van) woningen, de duurzaamheidsopgave en het beschermd dorpsgezicht van Urk worden bespreekbaar gemaakt en aangepakt. Ook de beleefbaarheid zowel voor winkelen als het historische karakter behoeven blijvend aandacht. De verkeersveiligheid en leefbaarheid moeten worden bevorderd en beschermd, met respect voor geschiedenis en cultuur. Het reguleren van het autoverkeer en het autoluw maken staan hierbij centraal.

Verkeer
Door de groei van Urk neemt ook het aantal verkeersbewegingen naar en binnen ons dorp toe. Om dit in goede banen te leiden wordt de komende jaren de verkeershoofdstructuur verbeterd en een ontsluitingsweg (Spuiweg) aangelegd.
Goede bereikbaarheid van Urk met het OV blijft belangrijk. Een goede verbinding tussen Urk en Lelystad heeft prioriteit.

Milieu
Vanaf de invoering van nieuwe Omgevingswet (OW) wordt bestaand beleid hierop aangepast of nieuw beleid ontwikkeld. Het doel daarbij is de goede kwaliteit van het Urker milieu te behouden dan wel te verbeteren. Daarbij dient het lokale beleid erop gericht te zijn om duurzaam en gezond te kunnen blijven wonen, werken en verblijven op Urk. Dit binnen de kaders van onze Omgevingsvisie en voor de milieuaspecten zoals bodem, lucht en geluid. Voor deze aspecten zijn landelijke, regionale en (enkele) lokale kwaliteitsnormen vastgelegd. Voor een gezonde leefomgeving dient de gangbare situatie binnen deze normen te vallen en over het algemeen is dat ook het geval op Urk.

Duurzaamheid
De komende jaren wordt invulling gegeven aan de door uw raad vastgestelde ambitie richting 2050. De gemeente Urk volgt hierbij de landelijke doelstellingen. Inmiddels maken deze doelstellingen ook integraal onderdeel uit van de omgevingsvisie Urk. De thema's hierbij zijn: energie, circulaire economie, klimaatadaptatie en mobiliteit. Om invulling te geven aan deze ambitie is er een uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2024-2028 vastgesteld concreet wordt benoemd wat de komende 4 jaar opgepakt wordt. De focus volgend jaar ligt op de realisatie van het Energienet nieuw voor nieuw en het uitvoeren van de vervolgonderzoeken voor bestaand voor bestaand.

Omgevingswet
Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Zodat het straks bijvoorbeeld makkelijker is om bouwprojecten te starten. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De verdere implementatie en inbedding in de gemeente en de gemeentelijke organisatie krijgt in deze raadsperiode haar beslag. Ook na inwerkingtreding van de wet is er de komende jaren nog veel werk te verzetten.

Beheer openbare ruimte
Het beheer van de openbare ruimte heeft directe invloed op de leefbaarheid van de wijken en op verschillende ambities binnen diverse beleidsvelden van de raad. In 2025 blijven we werken aan integraal beheer en het effectief inzetten van de middelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beheer openbare ruimte: Algemeen
Concreet werken we aan de professionalisering van beheer. We blijven stappen maken om het beheer op orde te krijgen én te houden. We brengen de theorie en praktijk steeds meer bij elkaar, wat grip oplevert qua uitvoering van werkzaamheden maar ook qua besteding binnen een steeds veranderende buitenwereld.

Beheer openbare ruimte: Spelen
Alle speeltuintjes, speeltoestellen op Urk zijn geïnventariseerd en verwerkt in een beheerplan. Dit beheerplan geeft inzicht in wat er nu is en hoe dit onderhouden moet worden. Echter het ontbreekt aan een visie hoe we om willen gaan met spelen in de toekomst. Vandaar dat er gewerkt wordt aan het opstellen van een toekomstgericht beleidsplan Spelen. Hiermee is in 2024 gestart en verwacht wordt dit eerste helft van 2025 vast te kunnen laten stellen. In dit beleidsplan worden beide moties over spelen, zoals ingebracht tijdens de behandeling van de kadernota 2025 verwerkt. Het gaat dan om de motie vervanging speeltoestellen strand en het onderzoeken of er een grote speeltuin gerealiseerd kan worden op Urk.

Beheer openbare ruimte: Herdenkingsmonument bommenwerper ED-333
In de raadsvergadering van 28 maart 2024 heeft de voltallige raad verzocht de straatnamencommissie een straat te vernoemen naar de piloot Samuel Lorne McBurney van de boven de Zeeheldenwijk neergeschoten Lancaster bommenwerper. Het vliegtuig is neergeschoten in het luchtruim boven de Zeeheldenwijk waarbij alle 7 bemanningsleden het leven lieten. Het verhaal van deze bommenwerper is verbonden met de geschiedenis van Urk. Een verhaal dat doorverteld moet worden. Dit herdenkingsmonument voor de bommenwerper ED 333 wordt gerealiseerd bij de rotonde van de kruising Ensgat/Michiel de Ruyter-allee. Wij verwachten dit monument in 2025 gerealiseerd te hebben.

Omgevingswet: digitale handtekening bouwvergunningen
Al sinds de invoering van de Wabo in oktober 2010 worden de aanvragen van onze burgers en bedrijven gedaan via www.omgevingsloketonline.nl en daarna geplaatst in de eigen vergunningenapplicatie (Squit XO). Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is ook een nieuw Omgevingsloket (het
DSO) geïntroduceerd en is de vergunningenapplicatie vervangen (Rx.Mission). Wij werken daarbij zoveel mogelijk digitaal. De omgevingsvergunningen met alle bijlagen worden niet meer uitgeprint. De insteek is om deze documenten ook te voorzien van een digitale stempel en digitale handtekeningen. Op die manier wordt snel inzichtelijk gemaakt welke documenten onderdeel van de beschikking uitmaken. Hiervoor is echter nieuwe software nodig. Intern wordt uitgezocht welke software daarvoor geschikt is en het beste past binnen de gemeentelijke informatie-architectuur. Dit proces is in 2024 gestart en loopt door in 2025.

Parkmanagement bedrijventerrein Port of Urk en overgangszone Zeeheldenwijk
Voor het nieuwe bedrijventerrein Port of Urk en de overgangszone Zeeheldenwijk is vastgesteld dat hiervoor verplicht parkmanagement wordt ingevoerd. Parkmanagement is een manier om de kwaliteit van bedrijventerreinen in stand te houden of te verbeteren. Voor de invoering is incidenteel extra budget in de jaren 2025 en 2026 opgenomen.

Omgevingswet: Uitwerking / actualisatie omgevingsvisie
De omgevingsvisie is in 2021 door de gemeenteraad vastgesteld en is de basis voor onze ruimtelijke ordening. De visie vraagt inmiddels wel om actualisatie en nadere uitwerking van de verschillende thema's. Enkele thema’s behoeven verdere uitwerking/actualisatie en er zijn extra beleidsmatige haken nodig op het gebied van onder andere externe veiligheid. Dit is nodig om regels op te kunnen nemen in het omgevingsplan en (uitvoerings)programma’s op te kunnen stellen die passen bij het Urk van vandaag en morgen. Voor het doen van onderzoek zoals de verplichte MER, participatie en beleidsmatige teksten is budget noodzakelijk.

Omgevingswet: Omgevingsplan
Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Gemeenten hebben als gevolg van deze wet een tijdelijk omgevingsplan, ook wel een omgevingsplan van rechtswege. Deze bestaat uit de oude ruimtelijke plannen, de bruidsschat (regels vanuit het rijk die vanaf 1 januari in beheer zijn bij gemeenten) en de plaatselijke verordeningen die regels bevatten over de fysieke leefomgeving. Gemeenten hebben tot 1 januari 2032 de tijd om dit tijdelijke omgevingsplan om te zetten naar een definitief omgevingsplan, met alle technische en juridische vereisten. Het is noodzakelijk om hierom, naast het al bestaande budget voor standaard actualisatie en beheer van ruimtelijke plannen, budget te reserveren voor het opstellen van dit definitieve omgevingsplan. Doel van dit nieuwe omgevingsplan is om meer ruimte te kunnen bieden aan ontwikkelingen via bijvoorbeeld open normen/zorgplichten, een breder ruimtelijk kader te bieden dat ook ingaat op thema’s als gezondheid en de regels/kaart digitaal inzichtelijker te maken voor raadplegers van het plan. Het omgevingsplan is niet binnen een jaar gereed. Er worden per jaar steeds onderdelen van het omgevingsplan opgesteld, gezien de uitdagingen met GEO, nieuwe juridische kaders,

onderzoeken, en de bij het plan behorende toepasbare regels die moeten worden opgesteld. Toepasbare regels helpen inwoners straks bij hun vergunningaanvraag. Regels uit het omgevingsplan worden dan vertaald in vragen, waarmee een inwoner bijvoorbeeld kan zien of er een vergunning nodig is. Ook participatie speelt een rol bij het omgevingsplan.

Budget advisering commissie
Bij het opstellen van beleid in nieuwe toekomstige ontwikkelingsgebieden (Zeeheldenwijk en Port of Urk) wordt veel meer gebruikt gemaakt van advies door commissieleden dan voorheen. Ondanks de invoering van Wet Kwaliteitsborging voor de bouw wordt de komende jaren meer advies ten aanzien van de constructie ingewonnen bij Port of Urk, centrumgebied en overgangszone Zeeheldenwijk.

Milieu: Vet problematiek
Het komende jaar wordt ingezet op meer toezicht & handhaving op verontreinigde lozingen op de gemeentelijke rioolstelsels van de bedrijventerreinen. Het betreft vooral het lozen van veel vetrijk afvalwater. Dit belemmert de afvoer en tast leidingen en gemalen aan. Extra overstorten van vuil rioolwater beïnvloeden de waterkwaliteit van de singels negatief.

Duurzaamheid: Energietransitie
De gemeente Urk heeft de ambitie om de energietransitie voor een belangrijk deel te realiseren met het aanleggen van een energienet dat gevoed wordt met warmte uit de visverwerkende industrie. Op dit moment wordt hieraan gewerkt, zowel voor de aansluiting van de bestaande gebieden (project bestaand voor bestaand) als de gebiedsontwikkelingen (project nieuw voor nieuw). Op 4 juli 2024 heeft uw raad ingestemd met de realisatie van het energienet Nieuw voor Nieuw. Bestaand voor Bestaand gaat eenzelfde onderzoekstraject in als voor Nieuw voor Nieuw is gedaan. Afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden, heeft dit invloed op het budget dat nodig is om deze ontwikkelingen verder te krijgen.

Beide sporen, energienet voor bestaande gebieden en nieuwe gebiedsontwikkelingen, gaan leiden tot maatregelen die financiële consequenties hebben. Het is sterk afhankelijk van de bestuurlijke keuzes die bij het vaststellen van de opgaven gemaakt worden. Vandaar dat voor deze begroting het benodigde bedrag nog niet te kwantificeren is. Feit is wel dat er de komende jaren zeker kosten hiervoor gemaakt gaan worden. Afhankelijk van de verdere besluitvorming dienen de kosten als input voor de kadernota 2026 en verder.

Duurzaamheid: Grondstoffen
Het nieuwe grondstoffenplan 2025-2028 bevat verschillende maatregelen. Begin 2025 zal er containermanagement ingevoerd worden voor de grijze containers om het legen van onbetaalde restafvalcontainers te voorkomen. In 2025 zal er ook gestart worden met het (participatie)proces om ondergrondse containers te plaatsen in het Oude Dorp. Ook is er aandacht voor bewustwording rond het scheiden van afval. De GRIP-wagen zal in 2025 geïntroduceerd worden. Dit Grondstoffen Inlever Punt komt regelmatig te staan op centrale plaatsen op Urk, er kunnen kleine hoeveelheden van bepaalde grondstoffen ingeleverd worden.

Gebouwenbeheer: Nieuwbouw gemeentewerf
Het streven is om een nieuwe gemeentewerf te realiseren die voldoende (sober, doelmatig en duurzaam) basis biedt voor het werk van ons team wijkbeheer. Tevens willen we door deze nieuwbouw op een nieuwe locatie te realiseren ruimte maken voor de ontwikkeling van woningbouw op de huidige locatie “Noorderzand”. Bij de Kadernota 2026 wordt een definitieve afweging gemaakt over de doorgang van dit project.

Gebouwenbeheer: Vernieuwbouw sanitaire unit Wijk 1-47
De bestaande unit is dermate verouderd dat renovatie niet meer voldoet. Vernieuwbouw op dezelfde locatie is het doel zodat dit gebouw als laatste unit op de haven weer voldoet aan de eisen van deze tijd en past tussen de units op de Evert Bakkerkade en de Dormakade. In het vierde kwartaal 2024 wordt gestart en met de voorbereiding. De uitvoering staat gepland voor 2025 met uitloop naar Q1 2026.

Gebouwenbeheer: planmatig onderhoud
Vanuit de, door de raad vastgestelde vastgoednota, wordt uitvoering gegeven aan het planmatig onderhoud, buitenschilderwerk van het gemeentehuis (najaar 2024) en de omzetting van TL verlichting naar LED in diverse gebouwen.

INVESTERINGEN

Project verbeteren biodiversiteit
Het project verbeteren van de biodiversiteit langs de Urkerweg willen wij graag realiseren. Met daarin als beleving een wandelpad vanaf de Arie de Witbrug tot aan de Michiel de Ruyterbrug. Op deze wijze halen we de voetgangers van het fietspad langs de Urkerweg. Dit zal de veiligheid vergroten. Naast de gemeente Urk heeft ook de Provincie Flevoland hier geld voor beschikbaar gesteld. Het project is gericht op de bevordering van biodiversiteit en vergroten van de beleving met de natuur. De uitvoering staat gepland in 2025.

Verbeteren verlichting zebrapaden in Urk
Om de zichtbaarheid en veiligheid van voetgangers duurzaam te vergroten investeren wij in extra / andere verlichting rondom voetgangersoversteekplaatsen binnen Urk. Hiervoor investeren wij in 4 jaar € 400.000.

Voorbereidingskrediet verplaatsing gemeentewerf.
Voor de nieuwbouw van de gemeentewerf is een voorbereidingsbudget opgenomen van € 500.000. Bij de kadernota 2026 zal het totaal benodigde investeringsbudget worden meegenomen.

Bospad
Bij de kadernota 2025 is een motie aangenomen waarin de raad verzoekt om een verhard bospad te realiseren. Er is gebleken dat de aanleg niet € 250.000 kost, maar dat volstaan kan worden met € 160.000. We hebben een investeringsbudget opgenomen in de begroting 2025 voor de aanleg van het bospad.

Zwemsteigers
Bij de kadernota 2025 is een motie aangenomen waarin de raad verzoekt om zwemsteigers te realiseren. We hebben een investeringsbudget opgenomen in de begroting 2025 van € 100.000.

Wat mag het kosten?

Programma (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Lasten				
Wegen en verkeer	3.873	4.019	4.019	11.773
Openbaar vervoer	4	43	43	43
Volksgezondheid	2.253	2.202	2.054	2.067
Riolering	1.831	1.829	1.829	1.829
Afval	2.050	2.251	2.154	2.154
Milieubeheer	2.050	2.067	2.082	2.099
Begraafplaatsen	506	499	499	499
Ruimte, bouwen en grondexploitatie	8.750	14.494	6.470	6.095
Totaal lasten	**21.317**	**27.404**	**19.150**	**26.559**
Baten				
Wegen en verkeer	109	109	109	4.798
Openbaar vervoer	-	-	-	-
Volksgezondheid	15	15	15	15
Riolering	2.356	2.356	2.356	2.356
Afval	2.476	2.735	2.803	2.882
Milieubeheer	323	326	326	326
Begraafplaatsen	400	400	400	400
Ruimte, bouwen en grondexploitatie	5.545	12.142	4.283	3.908
Totaal baten	**11.224**	**18.083**	**10.292**	**14.685**
Saldo meerjarenbegroting voor reserves	**-10.093**	**-9.321**	**-8.858**	**-11.874**
Mutaties reserves	-	-	-	-
Saldo meerjarenbegroting na reserves	**-10.093**	**-9.321**	**-8.858**	**-11.874**

Programma Werken

Inhoud

- Havens en waterwegen
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- Economische promotie
- Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Strategie en visie
In 2025 gaan we aan de slag met het werken aan een optimaal vestigingsklimaat. Dit gaan we doen met de in 2024 opgeleverde beleidsinstrumenten zoals de programma's Economie en Toekomstbestendige Bedrijventerreinen. En de in 2025 op te leveren programma's Toerisme & Recreatie en Detailhandel & Horeca. We willen hiermee bereiken dat werkgelegenheid, economische ontwikkelingen en innovaties ondersteund worden.
Als gemeente kunnen we het verschil maken op het gebied van ruimte, goede scholing en trainingsmogelijkheden voor werknemers (Human Capital). En het faciliteren van nieuwe ontwikkelingen.

Ruimte
De realisatie van het bedrijventerrein Port of Urk loopt conform planning en de eerste bedrijven zullen in 2025 gaan bouwen. Hierbij is het essentieel dat drinkwater, elektriciteit en warmte beschikbaar zijn. Dit geldt voor Port of Urk maar ook voor de bestaande bedrijventerreinen.
Door de komst van nieuwe bedrijfskavels op Port of Urk wordt het mogelijk om ruimtelijke knelpunten op de andere bedrijventerreinen op te lossen. Hiermee houden we kwalitatief hoogwaardige bedrijventerreinen die het ondernemen niet belemmeren maar ondersteunen.
Toerisme en recreatie zijn groeiende markten die steeds meer beslag op de ruimte leggen. Het is belangrijk dat we hier regie op houden zodat de groei kansen voor de gehele samenleving biedt.
Voor Lemsterhoek wordt een visie uitgewerkt die het gebied toekomstbestendig moet maken en die kaders gaat geven voor toekomstige initiatieven en ontwikkelingen.

Human Capital
Geschoold en vaardig personeel is een randvoorwaarde voor een gezonde economie. Port of Urk biedt de gelegenheid om theoretisch en praktisch bijeen te brengen en te verbinden met het bedrijfsleven. De kansen die de regio Zwolle biedt zullen we benutten ten behoeven van de lokale economie.

Innovatie
Urk moet een belangrijk viscentrum blijven, mede door innovatie en duurzaamheid. We zetten in op het versterken van de maritieme en agrarische regio Noordelijk Flevoland. Maar ook innoveren in samenwerkingsvormen zal kansen bieden. Hierbij is clustervorming een goed voorbeeld. Dit willen we stimuleren. Het Visserij Ontwikkelplan zal concrete initiatieven mogelijk gaan maken.

Onderwijs
Goed onderwijs vormt de basis voor betere kansen op de arbeidsmarkt. We streven ernaar om de diversificatie van de economie te stimuleren door banen te creëren voor divers opgeleide jongeren en de mogelijkheden voor startups te vergroten. Dit doen we door gerichte investeringen in verschillende onderwijsvormen en -faciliteiten op Urk.

Uitbouw Maritiem Onderwijs
Een van onze speerpunten is het verder ontwikkelen van het maritieme onderwijs. Dit omvat opleidingen in binnenvaart, zeevaart en waterbouw. Om deze opleidingen optimaal te ondersteunen, richten we ons op de verbetering van de bijbehorende huisvesting. Moderne en goed uitgeruste faciliteiten zijn essentieel om studenten een kwalitatief hoogstaande leeromgeving te bieden.

Ondersteuning Basis- en Speciaal Onderwijs
Het basis- en speciaal onderwijs is cruciaal voor de vorming van onze kinderen. Onze onderwijskundige visie en huisvesting moeten synchroon lopen met de ruimtelijke groei en maatschappelijke uitdagingen op Urk. We investeren in een positief pedagogisch klimaat waarin jongeren zich veilig voelen, zowel op school als in de bredere samenleving. Dit omvat ook de bouw en renovatie van schoolgebouwen die aansluiten bij de groeiende behoeften van de gemeenschap.

Verbreding Voortgezet en Beroepsonderwijs
We willen het voortgezet en beroepsonderwijs op Urk verbreden door het aanbod uit te breiden. Specifiek richten we ons op de uitbreiding van het mbo met opleidingen in de zorgsector. Een belangrijk onderdeel hiervan is de herhuisvesting van het Berechja College. Deze plannen worden meegenomen in ons integraal huisvestingsplan, dat een breed perspectief biedt op de onderwijshuisvesting in onze gemeente.

Digitale Zelfredzaamheid en Taalvaardigheid
Het bevorderen van digitale zelfredzaamheid en het verminderen van laaggeletterdheid en taalachterstand zijn eveneens prioriteiten. De Flevomeer Bibliotheek Urk speelt hierbij een centrale rol. We ondersteunen programma’s en initiatieven die inwoners helpen hun digitale en taalvaardigheden te verbeteren, zodat iedereen volwaardig kan participeren in de samenleving en de arbeidsmarkt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Visserij ontwikkelplan (VOP)
Vanuit het Rijk zullen visserijregio’s en -gemeenschappen financieel worden ondersteund om de gevolgen van de sanering van de vloot sociaal economisch te kunnen opvangen. Hiervoor is in 2024 een akkoord gesloten.

Voor de realisatie van het VOP zijn zowel rijksmiddelen als regionale middelen beschikbaar. Het VOP omvat 5 samenhangende regionale deelplannen voor de visserijregio’s Urk, Noord Nederland, Kop van Noord-Holland, Hollandse Haringkust en Zuidwest Nederland. In totaal krijgt Urk € 7,4 miljoen subsidie vanuit het Rijk. De totale investering voor alle plannen op Urk is ruim € 34,3 miljoen. Er wordt zo'n 27 miljoen door private regionale partijen bijgedragen. Gemeente Urk neemt als penvoerder van Regio Urk wel de kosten voor penvoerderschap op zich. Daarnaast voorziet het VOP in twee overkoepelende plannen die bovenregionaal zullen worden opgepakt, dit betreffen:

1. een vernieuwingsimpuls voor visserij gerelateerd onderwijs;
2. een versterking van de beleving van de Nederlandse visserij identiteit.

<u>Kosten koepel onderwijs</u>
Gemeente Urk is trekker van het koepel vernieuwingsimpuls visserijonderwijs en co-financiert gedeeltelijk twee projecten:

1) de Regionale Leerplaats "Slim Ondernemen met Vis" (totale projectkosten € 140.000 over de periode 2025-2030).

De regionale leerplaats "Slim Ondernemen met Vis" heeft als doel een brug te slaan tussen de visserij, voedselindustrie, onderwijsinstellingen en de gemeenschap. Deze samenwerking wordt bevorderd door middel van workshops, onderzoek en praktische ervaringen, gericht op het creëren van plaatsgebonden 'living classrooms' in Noordelijk Flevoland met een bovenregionale aantrekkingskracht en toegankelijkheid.

2) Het nationaal netwerk van practoraten (totale kosten € 36.000 over de periode van 2025-2030).

Het practoraat Visserij, innovatie & ondernemerschap is in 2021 gestart vanwege de vele uitdagingen waar de visserijsector en daarmee het visserijonderwijs voor staan. Waar dit practoraat van 2021-2023 vooral (op)gericht was ter versterking van de kwaliteit en inhoud van het maritieme visserijonderwijs van onderwijsinstelling Firda, is het vanaf eind 2024 vanuit het VOP de bedoeling ook andere mbo (visserij)onderwijsinstellingen in Nederland daarbij te betrekken. Om dit te realiseren zal binnen het VOP een verbindend netwerk worden opgezet om de samenwerking met relevante groene practoraten te versterken. Deze samenwerking van het maritieme en groene onderwijs rond vis en visserij is uniek en zal door middel van praktijkgericht onderzoek en onderwijsontwikkeling een vernieuwingsimpuls geven aan het visserij en vis-gerelateerde beroepsonderwijs.

Kosten koepel beleving
Cofinanciering van deelnemende partijen is één van de voorwaarden en het is zeker niet ondenkbaar dat ook de gemeente partij zal zijn in één of meerdere projecten.

Visievorming Lemsterhoek
In Lemsterhoek bevinden zich veel verschillende functies die op onderdelen conflicteren met elkaar. Hierdoor ontstaan ruimtelijke, economische en maatschappelijke knelpunten. In het omgevingsbeleid van de gemeente Urk is het gebied Lemsterhoek aangemerkt als ‘transformatie / ontwikkelingslocatie’. Met de komst van Port of Urk en het vastgestelde adagium ‘Juiste bedrijf, op de ‘juiste locatie’ op het ‘juiste moment’ is het momentum aangebroken om te komen tot een integrale visie, toekomstperspectief en gezamenlijke strategie voor het gebied. Het resultaat zal uitgewerkt worden in een gebiedsprogramma. Daarnaast worden de neveneffecten op de omgeving inzichtelijk gemaakt.

In Lemsterhoek zijn een aantal lopende initiatieven van derden. Een voorbeeld hiervan is de vestiging van supermarkt Boni. Deze initiatieven worden vanuit een faciliterende rol begeleid.

Clustervorming
Het is voor de Urker economie van belang om het cluster Maritiem goed te ontwikkelen. Transport en logistiek zijn hier nog geen onderdeel van terwijl dit wel steeds belangrijker wordt. De diversificatie van de economie vraagt nader onderzoek. De werkzaamheden en de coördinatie zal vanuit de gemeente Urk moeten plaatsvinden. Voor 2025 is € 100.000 geraamd en voor de jaren daarna € 50.000 per jaar, structureel.

Unilocatie Maritieme Campus Urk
Het is de ambitie van de gemeente Urk, de provincie Flevoland, Firda en het georganiseerde bedrijfsleven op Urk (BKU, VVU en Urk Maritime) om te komen tot één fysieke locatie voor de Maritieme Campus van Firda op Urk, waarbij het Maritieme Trainingscentrum en het regulier maritiem onderwijs van Firda worden gehuisvest in één gebouw op het nieuw te ontwikkelen industrieterrein aan de Zuidermeerweg. Urk is partner en zal naast inzet van personele uren voor de uitwerking van de businesscase ook middelen nodig hebben voor het uitwerken dan wel onderzoeken voor de businesscase. Denk hierbij aan juridische, verwervings- en taxatieadviezen voor het opstellen van intentieovereenkomsten en

koopovereenkomsten en dergelijke. Voor 2025 en 2026 reserveren wij hiervoor een bedrag van € 100.000 per jaar.

Onderzoek uitvoeringsprogramma vervanging havenkades
In 1978 zijn de havens van Urk overgedragen van het Rijk naar onze gemeente. Het areaal aan waterbodems, kades, damwanden, verhardingen en kunstwerken zijn op dat moment in eigendom, beheer en onderhoud van de gemeente Urk gekomen. De kadeconstructies zijn voorzien van stalen damwanden waarvan de theoretische technische levensduur bijna lijkt verstreken of binnen afzienbare tijd gaat verstrijken. Het uitgevoerde onderhoud heeft zich voornamelijk gericht op plaatselijke reparaties en op relatief klein onderhoud. De situatie is daarmee vooralsnog beheersbaar en stabiel gebleken maar uit recente inspecties blijkt dat de dikte van de stalen damplanken op meerdere secties zodanig afneemt dat vervanging en/of groot onderhoud wellicht de enige optie is die op relatief korte termijn resteert. Op korte termijn moet daarom inzicht worden verkregen in de huidige staat, de vervangingsopgave, de daarmee gemoeid gaande kosten, de financiële dekking en de planning en dergelijke één en ander uiteindelijk kort samengevat in een meerjarig uitvoeringsprogramma.

In 2024 in de begroting voor 2024 € 225.000 opgenomen voor het opstellen van dit programma waarmee dit voorjaar is gestart. Gezien de staat van de damwanden zijn meer onderzoeken nodig, dan verleden jaar was voorzien. Daarom is voor 2025 een bedrag van € 75.000 opgenomen in de begroting met als doel het uitvoeren van aanvullende onderzoeken.

Dit voorjaar is reeds gestart met het uitvoeren van de benodigde inventarisaties, onderzoeken en inspecties. Deze tonen vooralsnog geen rooskleurig beeld. De inschatting is dat binnen nu en 10 jaar rekening gehouden moet worden met een aanzienlijke vervangingsopgave. Zeer globale kencijfers geven benodigde investeringen van zeker 15 tot 20 miljoen euro aan voor alleen al de vervanging van de havenkades. Na afronding van de onderzoeken worden de definitieve kosten bepaald en kunnen deze financieel worden verwerkt en zullen input zijn voor de kadernota 2026.

Proceskosten begeleiding Spuiweg
In 2022 heeft de gemeente Urk samen met de Provincie Flevoland en de gemeente Noordoostpolder de ‘Bestuursopdracht nieuwe ontsluitingsweg Urk’ ondertekend (eveneens bekend als Spuiweg). Het doel van deze opdracht is om te komen tot een blijvende vlotte en veilige ontsluiting van Urk en de zuidwesthoek van de Noordoostpolder. Met de ondertekening is de planvoorbereidingsfase opgestart. De planvoorbereidingsfase zal afgesloten worden met de ondertekening van een Realisatieovereenkomst (ROK).

Visievorming nieuw wonen en werken
Uit het Coalitieakkoord en College Uitvoeringsprogramma volgt het project ‘Nieuw wonen / Nieuw werken’. Hierbij wordt een strategie en visie opgesteld voor de volgende stap na de Zeeheldenwijk en Port of Urk. Op basis van de uitkomsten dient een bestuurlijke keuze gemaakt te worden voor het volgende woon- en werkgebied voor Urk.

Visievorming Elektriciteitsnet 2025 en verder
Netcongestie is dagelijks in het nieuws. De vraag naar elektriciteit neemt toe en het traditionele net is niet geschikt om alle vraag te verwerken. Voor de Urker samenleving is het zeer wenselijk dat de problemen ten gevolge van netcongestie beheersbaar blijven. Daarvoor is veelvuldig contact met de netbeheerder om dagelijkse problemen op te lossen. Daarnaast werken we mee aan nieuwe en innovatieve oplossingen. Hiervoor is externe en specialistische ondersteuning nodig. De jaarlijkse kosten voor de komende vier jaar worden geraamd op € 15.000.

Waternet
Vitens kan in Noordelijk Flevoland onvoldoende drinkwater leveren om de vraag, ten gevolge van een groeiend bevolking en economie, bij te benen. De gemeente Urk heeft het voortouw genomen om een stuurgroep te vormen bestaande uit: de provincie Flevoland, gemeente Noordoostpolder, gemeente Urk, waterschap Zuiderzeeland, Rijkswaterstaat en Vitens. Deze stuurgroep buigt zich over de drinkwaterproblematiek en onderzoekt oplossingen voor de korte en lange termijn. Om in deze stuurgroep de juiste rol te nemen is externe specialistische ondersteuning nodig. De jaarlijkse kosten voor de komende vier jaar worden geraamd op € 25.000 per jaar.

Opstellen uitvoeringsplan Oud Urk en programma Natuur en Landschap
Voor het opstellen van een uitvoeringsplan Oud Urk en procesgelden voor het programma Natuur en Landschap is éénmalig € 25.000 noodzakelijk in 2025.

Integrale visie op bedrijventerreinen
Op het gebied van Economie worden in 2024 de volgende beleidsstukken opgeleverd: het programma Detailhandel, programma Recreatie en Toerisme en het programma Economische Zaken. Tevens wordt in 2024 gestart met de Integrale visie Bedrijventerreinen welke in 2025 wordt opgeleverd. Hiervoor is in 2025 éénmalig nog € 25.000 nodig.

INVESTERINGEN

Bredeschool Zeeheldenwijk
Op basis van nieuwe calculaties die ook door een extern bureau zijn getoetst, zullen de bouwkosten voor deze brede school met € 3.000.000 stijgen. Dit leidt tot aanvullende afschrijvingslasten. In de begroting was rekening gehouden met de start van de afschrijvingslasten vanaf 2026. De opleverdatum van de school zal niet eerder dan in 2026 zijn, waardoor de geplande afschrijvingslasten in 2027 starten en de gereserveerde lasten in 2026 éénmalig vrij zullen vallen.

Nieuwbouw sanitaire voorzieningen Wijk 1-47
De vernieuwbouw van de sanitaire unit op de Westhavenkade wordt voorzien in 2025. De afschrijvingslasten starten in 2026.

Strategische grondaankopen 2025 en verder
Om ook in de toekomst te kunnen bouwen achten wij het raadzaam om gronden die beschikbaar komen en die de gemeente in de toekomst kan gebruiken voor ontwikkelmogelijkheden aan te schaffen. Dit noemen wij strategische aankopen. Om deze gronden te financieren zal gemeente Urk geld moeten lenen. Vooruitlopend op eventuele aankopen is het niet goed mogelijk om een inschatting van de kosten te maken. Wanneer een aankoop zich voordoet wordt deze op dat moment in het financiële meerjarenperspectief verwerkt.

Financieringslasten van investeringen
Voor het betalen van de in de kadernota opgenomen investeringen moet geld geleend worden. De rentelasten worden ingeschat op € 71.000.

Wat mag het kosten?

Programma (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Lasten				
Havens en waterwegen	1.027	957	957	957
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9.781	1.652	1.313	666
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	271	271	268	268
Economische promotie	1.314	3.137	1.487	987
Onderwijs	4.817	4.906	5.316	5.216
Totaal lasten	**17.210**	**10.923**	**9.341**	**8.094**
Baten				
Havens en waterwegen	855	855	855	855
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9.781	1.652	1.313	666
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	286	286	286	286
Economische promotie	473	473	473	473
Onderwijs	1.454	1.454	1.454	1.454
Totaal baten	**12.849**	**4.720**	**4.381**	**3.734**
Saldo meerjarenbegroting voor reserves	**-4.361**	**-6.203**	**-4.960**	**-4.360**
Mutaties reserves	-	-	-	-
Saldo meerjarenbegroting na reserves	**-4.361**	**-6.203**	**-4.960**	**-4.360**

Programma Leven

Inhoud

• Sport (beleid en accommodaties)
• Cultuur, museum en media
• Openbaar groen en recreatie
• Participatie, toegang en eerste lijn
• Inkomen, WSW en beschut werk
• WMO / zorg 18+
• Jeugdzorg

Wat willen we bereiken?

Bestaanszekerheid
Iedereen heeft recht op bestaanszekerheid, wat een bestaan omvat met voldoende en voorspelbaar inkomen, toegang tot een woning, onderwijs en zorg, evenals een financiële buffer voor onverwachte uitgaven. Dit is nodig om mee te kunnen doen in de samenleving. De bestaanszekerheid van een flinke groep mensen in Nederland, maar ook op Urk staat onder druk. Dat heeft grote gevolgen voor de mensen die het betreft. Deze gevolgen zijn niet alleen financieel, maar veel breder zoals op het gebied van gezondheid, wonen en kansengelijkheid. De landelijke overheid praat al langere tijd over het verhogen van het bestaansminimum. De gemeente Urk voelt de urgentie en wil haar inwoners helpen. Zij heeft immers vanuit het Rijk de opdracht om bestaanszekerheid te bieden aan haar inwoners. Daarin spelen voor de gemeente veel thema's: inkomensbeleid, het terugdringen van niet-gebruik, de armoedeval, schuldhulpverlening, maatwerk binnen de Participatiewet, mantelzorg en chronisch zieken. De gemeente, het Rijk en de partners moeten dit integraal gaan oppakken. De nieuwe Participatiewet in balans is daarin een voor de gemeente belangrijke stap. De ambitie van het Rijk is om met de wets- en beleidswijzigingen, mensen een voldoende en zeker bestaansminimum bieden en ze te stimuleren deel te nemen aan de samenleving. Er wordt meer maatwerk mogelijk, waarbij rekening wordt gehouden met mogelijkheden en individuele omstandigheden. De gemeente Urk wil daar, waar dat mogelijk is, al op vooruit lopen.

Gezondheidszorg
Vanuit het integraal zorgakkoord (IZA) moet er een samenwerkingsplan gerealiseerd worden tussen 2023-2026. Hierin staat passende, preventiegerichte, duurzame en gedigitaliseerde zorg centraal. In deze transformatie zetten we in op een verbinding tussen sub regionale ('t Vlie) en onze lokale zorginfrastructuur (Gezond op Urk). In het kader van IZA is het Regioplan Flevoland opgesteld met daarin de belangrijkste opgaven voor de zorgtransformatie. We kijken (sub)regionaal naar gegevensbeschikbaarheid, digitale innovatie, capaciteit en de arbeidsmarkt.

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving
Verankering van DURF en het IJslandse preventiemodel blijven we via een programmatische aanpak door ontwikkelen. Denk daarbij onder andere aan begeleide vrijetijdsbesteding, ouderbetrokkenheid en preventie en handhaving. Daarbij willen we ook bruggen bouwen met andere sectoren. Met de verankering van DURF zoeken we (nog) meer de verbinding met het beleidsveld Veiligheid. Samen worden diverse zaken opgepakt, zoals plan Golfbreker, de Visie Verantwoord Uitgaan op Urk en de persoonsgerichte aanpak.

Onderwijs
Voor de plannen omtrent de herhuisvesting van het Berechja College is een bestuursopdracht vastgesteld. Hierbij worden twee scenario's uitgewerkt: herhuisvesting op dezelfde locatie of herhuisvesting elders. In dit laatste geval wordt Port of Urk, in combinatie met de plannen rondom een Maritiem Campus, als een reële optie beschouwd. In 2025 zal dit onderzoek worden afgerond en moet een besluit worden genomen over het vervolg hierop.

Wat gaan we daarvoor doen?

Regionale samenwerking
In 2024 werken wij aan de governance voor de regionale samenwerking. Dit doen wij om de slagkracht in de regio rond Jeugdhulp en WMO te vergroten. Ook werken wij aan de uitvoering van de hervormingsagenda jeugd.

Jeugdhulp met Verblijf
In 2025 wordt de uitvoering met de nieuwe afspraken die bij de aanbesteding in 2024 over de diverse vormen van jeugdhulp zijn gemaakt verder opgepakt. Tevens wordt Thuis op Maat verder ingezet. Hiermee richten we ons op het voorkomen van uithuisplaatsing. En als dat niet kan: ernaar streven dat jeugdigen weer naar huis gaan of in een setting verblijven die op een thuissituatie lijkt.

Aandacht voor Wonen en Zorg
Woningen en de woonomgeving moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking, uitnodigen tot ontmoeten en toegerust zijn op mensen met dementie. Daarnaast moeten we de zorg efficiënter organiseren zodat zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar blijft. Om hierin de juiste keuzes te maken werkt de gemeente naast het Programma wonen ook een Programma welzijn en zorg uit. Vaststelling hiervan staat gepland voor het 1e halfjaar 2025. Hierbij sluit Urk aan bij een breder traject dat vanuit het zorgkantoor en de provincie Flevoland het afgelopen jaar is ingezet.

Maatjesprojecten
Op dit moment subsidieert de gemeente maatjesprojecten als ‘Een goeie moat’ en ‘Een moat in ut gezin’. Juist in de preventie dragen maatjesprojecten bij aan de zorgverlening. Dit willen we door ontwikkelen en uitbreiding naar schuldhulpmaatjes en stief academie en ondersteuning bij relatieproblematiek. Dit om te zorgen voor een stevige sociale basis op Urk.

Anti-discriminatiebeleid / inclusiebeleid
In 2025 wordt de jongerenparticipatie verder vorm gegeven, ingevuld en uitgevoerd. Met het SCAB wordt gekeken naar nieuwe aandachtsvelden op inclusie waarop in 2025 de aandacht wordt gelegd.

Sport en cultuurvisie
Met de sport- en cultuurvisie geven wij een nieuwe impuls aan sport- en cultuurparticipatie. We behouden de bestaande activiteiten en versterken die waar nodig. Daarnaast stimuleren, versterken en faciliteren we nieuwe activiteiten op het terrein van sport en cultuur. Hiermee borgen we de kennismaking met sport en cultuur en kan dit zich kwalitatief ontwikkelen. In 2025 zetten we in op de implementatie van de visie.

Kunst & Cultuur.
Een belangrijke drager voor kunst en cultuur is ons Museum. Het museum trekt de laatste jaren steeds meer bezoekers en vervult hiermee een belangrijke rol in het vertellen van het Urker verhaal. Om deze rol ook in de toekomst te kunnen blijven vervullen wordt er in 2025

een toekomst gericht bedrijfsplan geschreven voor het Museum. Hierin moet worden uitgewerkt waar we met het museum naar toe willen.

Verder ontwikkelen WSP Urk Werkt
Als gemeente organiseren we op grond van de Wet SUWI in het werkgeversservicepunt (WSP) 'Urk Werkt'. Deze taak is belegd bij Concern voor Werk. Het WSP begeleidt werkgevers om nog meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan een gepaste werkplek te helpen ofwel de inclusieve arbeidsmarkt vorm te geven. De nieuwe infrastructuur arbeidsmarkt geeft een doorontwikkeling aan naar een Regionaal Werkcentrum (RWC) in 2026. Het werkgeversservicepunt zal een onderdeel zijn van de dienstverlening die aangeboden wordt in het RWC.
De regionale samenwerking binnen de arbeidsmarktregio zal verder geïntensiveerd worden in het overgangsjaar 2025, waarin het RWC regionaal en lokaal vorm zal krijgen. Ook zullen de mogelijkheden voor een loket in de gemeente Urk worden onderzocht.
Ook Concern voor Werk staat voor strategische keuzes binnen de nieuwe infrastructuur arbeidsmarkt en de samenwerking arbeidsmarktregio.

Aanpassen organisatie sociaal domein

Inburgering
Als gevolg van regelgeving vanuit de Wet Inburgering is extra formatie in uitvoering nodig om deze specifieke taak uit te kunnen voeren. In 2025 is de formatie voor inburgering hierom uitgebreid met 0,25 fte.
De gemeente Urk heeft een achterstand op de huisvestingstaakstelling voor het huisvesten van vergunninghouders. We verwachten in 2025 een piek in het aantal inburgeraars te zien als de doorstroom in de sociale huursector ontstaat waardoor er meer vergunninghouders gehuisvest kunnen worden. Alle vergunninghouders zijn namelijk inburgeringsplichtig. Hierdoor zal het noodzakelijk zijn om (tijdelijk) extra formatie in te zetten, bovenop de 0,25 fte die in de kadernota is opgenomen. In aanvulling op het in de kadernota 2025 opgenomen bedrag hebben wij hiervoor aanvullend een bedrag van € 21.750 in de begroting verwerkt.

Gespreksvoerders WMO/Jeugd + kwaliteitsmedewerker WMO/Jeugd
Als gevolg van regelgeving vanuit de Wet Inburgering is extra formatie in uitvoering nodig om deze specifieke taak uit te kunnen voeren. In de begroting 2025 is uitgegaan van 1,5 fte. Uit formatie onderzoek was al gebleken dat een dubbele uitbreiding noodzakelijk is. Door het inwerken van nieuwe collega's en de toenemende druk op de lokale toegang onder andere als gevolg van de hervormingsagenda jeugd zal er voor het komende jaar ook zeker meer formatie dan de opgenomen 1,5 fte noodzakelijk zijn. In aanvulling op het in de kadernota 2025 opgenomen bedrag hebben wij hiervoor aanvullend een bedrag van € 127.500 in de begroting verwerkt.

Wat mag het kosten?

Programma (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Lasten				
Sport (beleid en accommodaties)	2.935	3.142	3.251	3.249
Cultuur, museum en media	1.208	1.208	1.206	1.206
Openbaar groen en recreatie	2.214	2.208	2.208	2.208
Participatie, toegang en eerste lijn	3.452	3.432	3.434	3.437
Inkomen, WSW en beschut werk	6.325	6.310	6.310	6.310
WMO / zorg 18+	3.897	3.801	3.801	3.801
Jeugdzorg	4.196	4.165	4.165	4.165
Totaal lasten	**24.227**	**24.266**	**24.375**	**24.376**
Baten				
Sport (beleid en accommodaties)	1.370	1.299	1.027	1.027
Cultuur, museum en media	188	188	188	188
Openbaar groen en recreatie	48	48	48	48
Participatie, toegang en eerste lijn	242	242	242	242
Inkomen, WSW en beschut werk	2.828	2.852	2.852	2.852
WMO / zorg 18+	140	300	300	300
Jeugdzorg	350	175	175	175
Totaal baten	**5.166**	**5.104**	**4.832**	**4.832**
Saldo meerjarenbegroting voor reserves	**-19.061**	**-19.162**	**-19.543**	**-19.544**
Mutaties reserves	-	-	-	-
Saldo meerjarenbegroting na reserves	**-19.061**	**-19.162**	**-19.543**	**-19.544**

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan het vermogen van de gemeente Urk om (onverwachte) verliezen en incidentele financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat de continuïteit of de dienstverlening van de organisatie direct in gevaar komt of financiële noodmaatregelen nodig zijn.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, dat wil zeggen de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Het geheel aan beschikbare en vrij aanwendbare financiële middelen om mogelijke risico's met financieel gevolg op te kunnen vangen.

De gemeente Urk rekent de volgende onderdelen tot de beschikbare weerstandscapaciteit:

a. De algemene reserve;
b. De bestemmingsreserves die dienen ter egalisatie van de begrotingsposten sociaal domein en Participatiewet;
c. Stelpost onvoorziene uitgaven;
d. De onbenutte belastingcapaciteit;
e. De reserve grondzaken (algemene weerstandsreserve grondexploitatie).

a. De algemene reserve
De stand van de algemene reserve naar verwachting per 31 december 2025.

b. De bestemmingsreserves participatie en sociaal domein
Deze bestemmingsreserves zijn voor de jaarlijkse egalisatie van de geraamde baten en lasten van de betreffende doeleinden. Vanuit dat oogpunt kunnen deze reserves dan ook worden meegenomen bij de bepaling van de weerstandscapaciteit. De verwachte stand van deze specifieke bestemmingsreserves per 31 december 2025.

c. Stelpost onvoorziene uitgaven
In de begroting is voor dekking van onvoorziene uitgaven een structureel gelijkblijvende stelpost opgenomen. Er zijn nog wel andere stelposten geraamd binnen de begroting. Deze stelposten zijn echter allemaal aangewezen voor specifieke doeleinden.

d. De onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die er nog is om de belastingen te verhogen. In het algemeen wordt gekeken naar de ruimte die aanwezig is om de OZB-tarieven nog te verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit OZB wordt berekend door de gemeentelijke tarieven te vergelijken met de tarieven in de algemene uitkering. Bij de afvalstoffen- en rioolheffingen is de nog onbenutte belastingcapaciteit alleen de ruimte totdat 100% kostendekking is gerealiseerd. Ten aanzien van de begraafrechten geldt het beleid dat de kosten voor 80% in rekening worden gebracht. Hier is theoretisch sprake van een structureel onbenutte ruimte in de begroting.
In 2025 is er geen sprake van onbenutte capaciteit voor de OZB. Voor de riool- en afvalstoffenheffing wordt wel een onbenutte belastingcapaciteit begroot.

e. De reserve grondzaken
De verwachte stand van het vrij aanwendbare deel van de reserve grondzaken per 31 december 2025.

De weerstandscapaciteit (x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025
Algemene reserve (vrije deel)	14.429	17.138
Bestemmingsreserves participatie en sociaal domein	6.500	5.789
Stelpost onvoorziene uitgaven	25	25
Onbenutte belastingcapaciteit	0	550
Reserve grondzaken	3.950	3.765
Totaal	**24.904**	**27.267**

Risico-inventarisatie (berekening benodigde weerstandscapaciteit)

Een risico is de onzekerheid (kans) dat een gebeurtenis met (negatieve) gevolgen zich voordoet. Risicomanagement komt dus op de eerste plaats. Pas als een risico, ondanks de inspanningen op het gebied van risicomanagement, toch optreedt en negatieve financiële gevolgen heeft voor de gemeente, dan komt het weerstandsvermogen in beeld.

De risico's van de gemeente worden ingedeeld in de volgende risicocategorieën:
- Algemeen
- Concreet
- Specifiek

Uitgangspunt bij het bepalen van de risico's is het gegeven dat ze nooit allemaal tegelijk en met een maximale omvang zullen optreden. In een risicoprofiel van meerdere risico's is het ondenkbaar dat ze tegelijk in één jaar zullen optreden. Sommige risico's zullen zich nooit voordoen, terwijl andere zich daarentegen in hun maximale omvang manifesteren.
Eerst worden de algemene risico's zoveel mogelijk in beeld gebracht. Voor algemene risico's worden in de regel geen afzonderlijke reserves aangehouden. De concrete risico's zijn in principe zoveel mogelijk gedekt door de aanwezige reserves en voorzieningen. De nadruk zal voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit op de gemeentelijk specifieke risico's komen te liggen.

Algemene risico's
Algemene risico's zijn voor de gemeente aan te merken als normale risico's. De algemene risico's worden ook meegenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat deze moeilijk individueel zijn te bepalen, wordt daarbij uitgegaan van de jaarlijkse begrotingsomvang. Op basis van de uitgangspunten wordt uitgegaan van een risicoprofiel van 5%.

Hieronder is een opsomming weergegeven van de belangrijkste of meest actuele algemene risico's.
- Economische conjunctuur
  De economisch conjunctuur is op dit moment stabiel, maar de oorlog in Oekraïne en de sterke inflatie zorgt mogelijk voor een verslechtering. Het is op dit moment moeilijk te bepalen hoe groot de financiële impact zal zijn.

- Programma Aanpak Stikstof (PAS)
  Veel bouwplannen sneuvelden de afgelopen periode als gevolg van de uitspraak Raad van State met betrekking tot de Programmatische Aanpak Stikstof. Het stikstofprobleem zien we voorlopig als een risico. Het mogelijk risico wordt gekwantificeerd en meegenomen in de risicoparagraaf van het project.
- Open einde regelingen
  Door de economische ontwikkelingen kunnen aanspraken op verschillende regelingen toenemen. De uitgaven voor bijstand en minima kunnen daardoor stijgen. Ook bij de WMO en jeugdwet levert het open einde karakter risico's op. Voor het sociaal domein en de participatiewet zijn reserves gevormd, deze worden meegenomen in het weerstandsvermogen.
- Grote investeringen
  Opgaven en uitdagingen liggen de komende jaren zowel op het terrein van wonen als werken. Om antwoord te kunnen geven op de blijvende en toenemende vraag naar woningen (Zeeheldenwijk), moet Urk fors investeren. Daarnaast wordt Urk gevraagd haar bijdrage te doen in de economische ontwikkeling van Noordelijk Flevoland (Buitendijkse haven en bedrijventerrein). Bijdragen in de uitbreiding en verbeteringen van de infrastructuur (o.a. Randweg).

Concrete risico's
Tot concrete risico's worden risico's gerekend waarvan de omvang van de te verwachten verplichtingen redelijkerwijs zijn in te schatten. Voor concrete risico's worden bestemmingsreserves en voorzieningen ingesteld. De gemeente heeft bijvoorbeeld een reserve/voorziening ingesteld voor wethouders-pensioenen en -wachtgelden.
De hoogte van de voorzieningen en bestemmingsreserves dekken de gesignaleerde concrete risico's in voldoende mate af. Er hoeven derhalve geen aanvullende voorzieningen te worden getroffen, waarvoor eventueel de weerstandscapaciteit moet worden aangesproken.

Specifieke risico's
Tot de specifieke risico's worden risico's gerekend welke gelden voor de specifieke omstandigheden waarin de gemeente opereert. De specifieke risico's bestaan uit:
- Gewaarborgde geldleningen
  De gemeente Urk staat borg voor zes leningen. Op deze leningen wordt jaarlijks afgelost, waardoor het risico jaarlijks afneemt.
- Grondverkopen (grondexploitatie)
  De risico inschatting van de grondverkopen in het kader van de grondexploitatie is op basis van de werkelijke boekwaarde van de complexen. Alle grondexploitaties worden jaarlijks bijgesteld en eventuele verwachte verliezen worden op dat moment genomen (ten laste van de reserve grondzaken wordt een voorziening ingesteld).
- Ontwikkelingen sociaal domein
  Voor wat betreft de regionale afspraken in het sociaal domein zijn er enkele financiële risico's die de nodige aandacht vragen. Voor de lange en de korte termijn. Dit geldt bijvoorbeeld voor het zorglandschap Wmo en dan met name de (door)decentralisatie van beschermd wonen. De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen zijn wederom uitgesteld. De voorgenomen invoeringsdatum van beide maatregelen was 1 januari 2024, maar zowel het rijk als de gemeenten constateren dat dit tijdspad te krap is. De nieuwe streefdatum wordt 1 januari 2025. Deze taak laat nog steeds financiële vragen onbeantwoord voor zowel de regio als de afzonderlijke gemeenten.
  Ook zijn er risico's in de regionale afspraken rond jeugdhulp met verblijf. De Jeugdwet verplicht gemeenten om voor de zwaardere vormen van hulpverlening samen te werken. Het gaat om de inkoop van de meeste zware/complexe vormen

van jeugdzorg. Tot slot geldt dat een belangrijke zorgaanbieder financiële problemen kent en van de regio gevraagd wordt om (extra) financieel bij te dragen.

- Veiligheidsregio
  Onder verantwoordelijkheid van het landelijk Veiligheidsberaad is in 2022 gewerkt aan het implementatieplan voor het afschaffen van verplichte consignatie en kazernering van vrijwilligers, landelijk bekend onder de projectnaam ‘verplichtend karakter’. Elementen die voor de brandweerorganisaties Flevoland en Gooi en Vechtstreek van belang zijn. Als een van de voorwaarden voor implementatie is gesteld dat Rijksfinanciering beschikbaar moet worden gesteld.
  Een landelijk besluit moet duidelijkheid scheppen over de betaalbaarheid. De gevolgen die het landelijke besluit heeft voor de regio, worden voorgelegd aan het algemeen bestuur. Dat zal leiden tot een structurele wijze van financieren. Zolang er geen duidelijkheid is vanuit het Rijk lopen de deelnemende gemeenten risico. Voor Urk is dat financieel meegenomen in de begroting voor het jaar 2025. Bij verder uitstel blijft het risico voor de navolgende jaren bestaan.
- Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (NHG)
  Gemeente Urk heeft een overeenkomst met deze stichting tot zekerstelling voor de nakoming van betalingsverplichtingen van de stichting (achtervangovereenkomst) met betrekking tot de verstrekte hypotheekgaranties. Per 1 januari 2011 is de achtervangfunctie van de gemeenten voor nieuw af te geven hypotheekgaranties vervallen. Vanaf deze datum is voor nieuw af te geven hypotheekgaranties sprake van een 100% rijksachtervang. Het risico heeft dus alleen betrekking op de afgegeven garanties voor 1 januari 2011.
- Vergoeding PMD
  Gemeente Urk krijgt voor het ingezamelde plastic afval (PMD) een vergoeding in verband met het recyclen van grondstoffen. De onderliggende overeenkomst tussen gemeenten en producentenorganisatie Verpact loopt eind 2024 af. De ketenovereenkomst is door gemeenten opgezegd per 1 januari 2025 omdat er verschil van inzicht is over de invulling ervan. Voor 2025 en verder is er nog geen duidelijkheid over de hoogte van de vergoeding. Mede op advies van ROVA benoemen wij dit risico.
- Energienetwerk Urk
  Het Energienet Urk voorziet bedrijven op Port of Urk en woningen in de Zeeheldenwijk van warmte en kou. De organisatievorm joint venture is een samenwerkingsverband van de gemeente en een privaat warmtebedrijf, waarin de gemeente de meerderheid van de aandelen heeft. Voor de financiering zal de gemeente Urk garant gaan staan voor de te verstrekken BNG-leningen aan het warmtebedrijf tot de invoering van het landelijke garantiefonds.

In de onderstaande tabel worden de genoemde risico’s, voor zover mogelijk, gekwantificeerd. Deze risico’s kunnen zich eventueel op zowel de korte als de lange termijn voordoen.

Omschrijving	Grondslag Financieel risico (x € 1.000)	Risico profiel	Benodigde weerstands-capaciteit (x € 1.000)	Eventuele opmerkingen
Algemene risico's				
Begrotingsomvang 2024	77.684	5%	3.884	Het is gewenst, gezien de geïnventariseerde algemene risico's, om een deel van de beschikbare algemene weerstandscapaciteit hiervoor in te zetten. Conform de vastgestelde beleidskaders wordt een richtlijn gehanteerd, waarbij 5% van de 'omzet' als risicobedrag wordt opgevoerd.
Specifieke risico's				
Gewaarborgde geldleningen	4.593	5%	344	Dit betreft de uitstaande geldleningen waar de gemeente Urk garant voor staat per ultimo 2025.
Boekwaarde grondexploitaties woningbouw	44.904	10%	4.490	Dit betreft de geraamde boekwaarde van grondexploitatiecomplexen woningbouw per ultimo 2025.
Boekwaarde grondexploitaties bedrijventerrein	28.514	20%	5.703	Dit betreft de geraamde boekwaarde van grondexploitatiecomplexen bedrijventerreinen per ultimo 2025.
Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (NHG)	34.000	5%	1.700	Dit betreft de uitstaande geldleningen waar de gemeente Urk garant voor staat per ultimo 2025.
Vergoeding PMD	125	40%	50	De vergoeding voor het ingeleverde plasticafval in verband met het recyclen van grondstoffen.
Energienet Urk gewaarborgde geldleningen	10.000	20%	2.000	Dit betreft de maximaal uitstaande geldleningen waar de gemeente Urk garant voor staat per ultimo 2025.
Totaal			**18.171**	

Ratio weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt vertaald in een ratio waarbij de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te beoordelen wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel. Deze ratio moet in ieder geval hoger zijn dan 1,0.

Het weerstandsvermogen bij de begroting 2025 is met een ratio van 1,5 ruim voldoende.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 tot 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 tot 1,4	Voldoende
D	0,8 tot 1,0	Matig
E	0,6 tot 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Het is voor gemeenten verplicht een basisset van vijf financiële kengetallen op te nemen. Deze kengetallen zijn bedoeld om de gemeentelijke financiële positie inzichtelijker te maken en de vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten. De kengetallen en analyse geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht aan de gemeenteraad over de financiële positie van de gemeente Urk. Met behulp van de stoplichtkleuren groen, oranje en rood wordt respectievelijk de situatie gunstig, neutraal of ongunstig aangegeven.

Kengetallen	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Netto schuldquote	118%	132%	173%	189%	200%	185%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	108%	122%	163%	179%	188%	174%
Solvabiliteitsratio	28%	27%	24%	22%	21%	19%
Grondexploitatie	70%	58%	83%	72%	75%	70%
Structurele exploitatieruimte	-0,6%	2,0%	1,5%	-1,6%	-1,7%	-0,6%
Belastingcapaciteit	98%	99%	105%	105%	105%	105%

Signaleringswaarden	gunstig	neutraal	ongunstig
Netto schuldquote	< 90%	> 90% en < 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	> 90% en < 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	> 20% en < 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 30%	> 30% en < 40%	> 40%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	= 0%	< 0%
Belastingcapaciteit	< 95%	> 95% en < 125%	> 125%

In de nota risicomanagement en weerstandsvermogen zijn 10 beleidskaders geformuleerd die onderverdeeld zijn in risicomanagement en weerstandsvermogen. Aan de hand van deze beleidskaders houdt gemeente Urk haar financiële weerbaarheid op peil. Deze regels worden strak nageleefd en hebben hun waarde inmiddels bewezen. De afgelopen jaren is er

fors geïnvesteerd in het voorzieningenniveau. Dit uit zich in een stijging van de woonlasten. De woonlasten (belastingcapaciteit) komen daarmee voor 2025 uit op 5% boven het landelijk gemiddelde (2024).

Toelichting en analyse samenhang kengetallen:

Toelichting:

- Netto schuldquote & netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Door groei van de gemeente Urk (Zeeheldenwijk en Port of Urk) is er de komende jaren een hogere behoefte aan liquide middelen, dit uit zich in een hogere netto schuldquote ten opzichte van voorgaande jaren.

- Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Voor de omvangrijke grondexploitatie is ook veel vreemd vermogen nodig voor de aankoop van de gronden. Dit heeft effect op de solvabiliteit. Bij de verkoop van de gronden wordt het vreemd vermogen weer verlaagd en zal de solvabiliteit stijgen. Het eigen vermogen van de gemeente Urk daalt licht naar verwachting de komende jaren.

- Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de boekwaarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De gemeente Urk voert een actief grondbeleid. De gemeente Urk heeft een relatief omvangrijke grondexploitaties ten opzichte van de totale geraamde baten. Dit komt met name door de investeringen in de Zeeheldenwijk en Port of Urk. Door de verkoop van de gronden zal de boekwaarde weer dalen daardoor ook het percentage. Omdat grondexploitaties langlopende projecten zijn, zal de komende jaren dit percentage hoog blijven.

- Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om éénmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Het structurele saldo is voor het komende jaar positief, er komen meer inkomsten binnen dan dat er uitgaven zijn. Voor de jaren 2026, 2027 en 2028 zijn er minder inkomsten uit het gemeentefonds vanuit het Rijk i.v.m. de nieuwe financieringssystematiek. Hierdoor is de begroting dan ook niet sluitend voor die jaren.

- Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. Bij de belastingdruk wordt uitgegaan van de woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De woonlasten zijn in 2025 105% van het landelijk gemiddelde (prijspeil 2024).

Analyse

De beide netto schuldquotes laten een stijging zien in de jaren 2025 tot en met 2027. In 2028 daalt de positie weer. De stijging van het percentage komt dan ook voort uit de lagere begrotingsomvang in met name 2027 waarop dit percentage berekend wordt. De lagere omvang heeft onder andere betrekking op de lagere ontvangsten van het Rijk uit het gemeentefonds.
Door deze lagere inkomsten en de wel aanwezige structurele lasten in de begroting ontstaat voor de jaren vanaf 2026 een niet sluitende begroting. Hierdoor zal een beroep moeten worden gedaan op de algemene reserve die dan ook verminderd.
Doordat ook de totale balansomvang afneemt resulteert dit in een lichte daling van de solvabiliteit.
Zoals al aangegeven zijn de inkomsten vanuit het Rijk vanaf 2026 aanzienlijk lager en waardoor de wel aanwezige structurele lasten zorgen voor een negatieve structurele exploitatieruimte.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Voor wonen, werken en recreëren zijn kapitaalgoederen nodig, zoals wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen. De kwaliteit van deze kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het onderhoudsniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. Dit niveau is voor een belangrijk deel van de kapitaalgoederen door uw raad vastgelegd in het beleidsplan integraal beheer openbare ruimte (IBOR) 2022-2027 in december 2021.

In de beheerplannen periodiek onderhoud en vervanging worden per jaar de te onderhouden kapitaalgoederen en te vervangen productiemiddelen weergegeven. De totale kosten verschillen per jaar.

Beleidsdocumenten

Kapitaalgoederen	Beleids- en beheerplan	Vast-gesteld	Einde looptijd	Financieel vertaald	Achterstallig onderhoud
Overkoepelend	Beleidsplan IBOR 2022-2027	2021	2027	Ja	Nee
Wegen	Beleidsplan wegen Urk Wegenbeheerplan	2017	Onbepaald	Ja	Nee
Riolering	Gemeentelijk Water- en Rioleringsprogramma Urk 2023-2028 Operationeel beheerplan	2022	2028	Ja	Nee
Water	Maatwerkovereenkomst	2011	Onbepaald	Ja	Nee
Groen	Groenbeleidsplan Urk Groenbeheerplan	2019	2029	Ja	Nee
Gebouwen	Beheerplan gebouwen	2022	Onbepaald	Ja	Nee
Overig	Vervangingsplan masten en armaturen Speelplekkenbeheerplan Kunstwerken beheerplan	2006 2006	Onbepaald Onbepaald	Ja Ja	Nee

Toelichting op tabel

Het beleidsplan IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) wordt beschouwd als het overkoepelend beleidsdocument voor de openbare ruimte. In 2021 is het IBOR-Beleidsplan geactualiseerd en vastgesteld voor 2022-2027. Onder het IBOR vallen de verschillende kapitaalgoederen en areaaltypen in de openbare ruimte. Het is de intentie om per kapitaalgoed toe te werken naar een beleids- en beheerplan.

In 2024 is een start gemaakt met het opstellen van uniform te lezen beheerplannen voor de diverse areaaltypen. De eerste stap hiervoor is de BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie) via luchtfoto's te controleren en te updaten. Het uitwerken van de beheerplannen wordt vervolgd in 2025. In 2024 ook een start gemaakt met het opstellen van het beleidsplan Spelen. Deze zal in 2025 definitief worden vastgesteld.

Riolering valt enigszins buiten het beleidsplan IBOR vanwege de verplichtingen die voortvloeien uit de wet milieubeheer. Voor riolering geldt het Gemeentelijk Water en Rioleringsplan (GWRP) als het koepeldocument. Het beheerplan is het onderliggend

document. In het GWRP heeft het onderdeel Stedelijk Water ook een prominente plek gekregen. Beide onderdelen, water en riolering, zijn meegenomen in de Beheerkalender Urk en vallen onder het proces van het opstellen van uniforme beheerplannen voor alle areaaltypen.

Programma uitvoering Integraal Beheer Openbare Ruimte

In het vastgestelde IBOR-beleidsplan staan de afspraken hoe het er in de gemeente Urk uit moet zien. Per gebied en per onderdeel zijn de gewenste beheerkwaliteiten afgesproken. Om de kwaliteit te monitoren voeren wij schouwrondes uit. De activiteiten om de kwaliteit te kunnen halen vallen onder het dagelijks beheer, groot onderhoud en vervanging van de kapitaalgoederen.

Binnen de kaders wordt jaarlijks aan drie á vier wegen groot onderhoud uitgevoerd. In 2025 loopt een aantal groot onderhoudsprojecten door die in 2024 zijn gestart. Daarnaast is in 2024 gestart met de voorbereiding van een tweetal projecten, Pyramideweg en Hofsteeplein, waarvan de uitvoering in 2025 plaats zal vinden. Het Hofsteeplein valt ook onder het GWRP. De activiteiten voor de riolering zijn daarin gedekt. Voor 2025 en verder staan onder andere de Almerelaan, Vliestroom en Langedam op de planning. Daarvoor is vooralsnog in totaal € 730.000 opgenomen in de begroting voor 2025 en 2026.

Voor verlichting vervangen wij regulier jaarlijks gemiddeld tien tot twintig lichtmasten en armaturen. In 2024 is in samenwerking met gemeente Noordoostpolder een nieuw bestek gemaakt, wat in 2025 zal worden gegund. Mogelijk zal een nieuwe aanbesteding hogere kosten met zich meebrengen. In de begroting 2025 is hier geen rekening mee gehouden.

In 2025 staan voor de andere kapitaalgoederen vooralsnog geen grote, noemenswaardige vervangingen op de planning. Voor spelen wordt na het vaststellen van het speelbeleidsplan, dat in 2024 is opgesteld, een speelbeheerplan opgesteld. Dit plan leidt, naar verwachting, tot de nodige vervangingen. Deze zijn nog niet concreet te benoemen. Alle projecten zijn en worden integraal afgestemd met elkaar en vanuit IBOR en GWRP.

Kerncijfers

Kapitaal-goederen	Objecten	situatie 31-12-2024
Wegen	Weg binnen de bebouwde kom	84 km
	Weg buiten de bebouwde kom	5,6 km
	Wegennet geasfalteerd	103.407 m2
	Wegennet elementenverharding	915.783 m2
	Lichtmasten	4.184 stuks
Riolering	Rioolaansluitingen	8.358 stuks
	Vrijverval-, druk- en persriolering	176 km
	Tussen en eindgemalen	21 stuks
	Drukgemalen	9 stuks
	Bergbezinksystemen	3 stuks

Water	Oppervlaktewater in beheer bij het waterschap en/of derde, incl. beheer natuurlijk en onbeschoeide oevers	
Groen	Plantsoenen	1.517 are
	Gras	6.705 are
	Bomen	5.917 stuks
	Openbare speelplaatsen en –plekken (speeltoestellen)	418 stuks
Gebouwen	Gemeentehuis/Bibliotheek	1
	Monumentale gebouwen (oude Raadhuis en toren Kerkje a\d Zee)	2
	Zwembad	1
	Onderwijs gebouwen (basisonderwijs)	11
	Onderwijs gebouwen (voortgezet onderwijs)	2
	Binnensport accommodaties (gymzalen / sporthallen)	2
	Peuterspeelzaal / kinderdagverblijf	1
	Gemeentelijke gebouwen algemeen (brandweer, sportvelden, begraafplaats, haven e.a.)	22
	Bedrijfsruimten (werf Hoekman)	1
	Woningen	1
Overig	Bruggen (auto-, fiets-, voetgangersbrug)	24 stuks

Verklaring aanpassing cijfers
Naast de ontwikkelingen van groei van Urk, wijzigen de hoeveelheden areaal door inbreiding zoals Lemsterhoek en door omvorming van areaal binnen het bestaand gebied. In 2025 zal het te beheren gebied worden uitgebreid met Oranjewijk Zuid.

Areaaluitbreidingen
De reguliere beheerbudgetten openbare ruimte, inclusief de budgetten ter voeding van beheervoorzieningen, worden jaarlijks met de areaal aanpassing aangepast.

Wegen
Het beleid is vastgelegd in het wegenbeleidsplan Urk (2015), dat integraal is vastgesteld met het IBOR-beleidsplan. Het Urker wegennet wordt conform de CROW-systematiek elke twee jaar geïnspecteerd. De maatregelen die daaruit voortvloeien worden verwerkt in de jaren erna. De geplande maatregelen worden afgestemd met de andere beheerdisciplines. In 2024 heeft de nieuwe inspectie plaatsgevonden. Deze levert de input voor de actualisatie van het beheerplan.

Riolering
In het Gemeentelijk Water en Riolering Programma is het beleid voor het stedelijk oppervlaktewater en de gemeentelijke riolering beschreven. Zowel ten aanzien van de inrichtingsopgaven, het beheer en onderhoud en de vervangingsopgave. In het GWRP is een doorkijk gemaakt voor de lange termijn en zijn de maatregelen voor de planperiode concreter beschreven. Om zorg te dragen voor de realisatie van de beheeropgaven op het gebied van de riolering wordt gewerkt met een operationeel beheerplan riolering. Dit is geen vastgesteld document.

Water
Per 1 januari 2011 is in werking getreden de bestuursovereenkomst tussen de Flevolandse gemeenten en het waterschap Zuiderzeeland waarin het onderhoud van het stedelijke water, de beschoeiingen en de stuwen is overgedragen aan het waterschap. Volgens deze overeenkomst blijft de gemeente Urk verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van duikers, grondkeringen en droogvallende berm sloten en dergelijke. De afspraken hierover zijn vastgelegd in het Gemeentelijk Water en Riolering Programma.

Groen
Jaarlijks wordt het openbaar groen onderhouden conform het beleid. Dit wordt gedaan op basis van beeldkwaliteit. Het grootste deel wordt onderhouden door Concern voor Werk en een klein deel wordt gedaan door het wijkbeheer of externe partijen.

Haven
Voor de haven van Urk wordt in 2025 gewerkt aan een beheerplan op basis van de onderzoeken die zijn uitgevoerd in 2024. De resultaten van de onderzoeken geven inzicht in de huidige staat van de haven. De verwachting is dat er achterstallig onderhoud is. In 2025 zal blijken of en zo ja in hoeverre sprake is van achterstallig onderhoud en welke investeringen nodig zijn om de haven weer op orde te brengen.

Gebouwen
Het beheerplan gemeentelijke gebouwen is in mei 2023 vastgesteld als onderdeel van de Nota Vastgoed Urk. Daarin is nadrukkelijk aandacht geschonken aan het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen. De financiële gevolgen van dit nieuwe plan zijn verwerkt in de meerjarenbegroting. Onder meer het verduurzamen brengt substantiële kosten met zich mee.

Financiering

Inleiding

De financieringsfunctie van de gemeente omvat alle activiteiten die voorzien in de financieringsbehoefte van de gemeente. De gemeente moet altijd over voldoende geld beschikken om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen. Om investeringen mogelijk te maken, trekt de gemeente geldleningen aan met een langere looptijd. Het financieringsbeleid is nodig om de rente die de gemeente moet betalen op de aangetrokken leningen te beheersen en de daarmee samenhangende risico's te beperken.

De financieringsmiddelen die nodig zijn voor het uitvoeren van de begroting waaronder het doen van investeringen worden aangetrokken op de geld- en kapitaalmarkt. In deze paragraaf beperken wij ons tot het weergegeven van de financieringspositie lang, de kasgeldlimiet (korte schuldnorm) en renterisiconorm (lange schuldnorm). Onder de financieringsfunctie valt niet het garanderen van rente en aflossing van geldleningen van derden; deze worden per verzoek aan het bestuur voorgelegd.

Financiering lang

De financieringspositie van de gemeente Urk kan als volgt in beeld worden gebracht (bedragen x € 1.000).

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025
(Im-)materiële vaste activa	83.976	102.504	110.599
Financiële vaste activa	8.292	7.844	8.063
Voorraden (grondexploitaties)	56.330	48.230	63.492
Totaal vaste activa en voorraden	148.598	158.578	182.154
Financieringsmiddelen:			
Eigen vermogen:	46.227	44.411	43.765
Vreemd vermogen:			
Voorzieningen	7.105	4.806	5.138
Langlopende leningen (> 1 jaar)	78.463	73.831	98.831
Totaal financieringsmiddelen	131.795	123.048	147.734
financieringstekort of -overschot	-16.803	-35.530	-34.420

Het financieringstekort ontstaat als meer investeringen gefinancierd moeten worden dan er langlopende leningen zijn aangetrokken of reserves zijn gerealiseerd. Ook de grondposities (boekwaarden voorraden bouwgronden in exploitatie) moeten worden gefinancierd. Deze laatste financieringsbehoefte is van kortere duur, namelijk tot het moment dat de voorraden worden verkocht.

De gemeente Urk past totaalfinanciering toe. Daarbij worden op basis van de werkelijke totale liquiditeitsbehoefte (het saldo van uitgaven en ontvangsten) leningen aangetrokken. Argumenten voor het toepassen van totaalfinanciering zijn efficiency, schaalvoordelen en inzichtelijkheid. De kasgeldlimiet en de renterisiconorm zijn randvoorwaarden bij de gemeentelijke financieringsactiviteiten.

Volgens de prognose moet in de loop van 2025 voor € 34 miljoen langlopende leningen worden aangetrokken. De uiteindelijke behoefte en het moment waarop gefinancierd wordt, zijn afhankelijk van het uitvoeren van het investeringsschema en het tempo van het bouwrijpmaken van gronden en de verkopen daarvan.

De ervaring leert dat het daadwerkelijk realiseren van voorgenomen investeringen trager verloopt dan gedacht (planningsoptimisme). Het gevolg is dat de werkelijke liquiditeitsbehoefte in de praktijk lager uitvalt dan het begrote financieringstekort.

Volgens de Wet fido mag niet eerder worden geleend dan dat de middelen daadwerkelijk nodig zijn. Ook moet de looptijd van de leningen passen bij de verwachte duur van de liquiditeitsbehoefte. Voor de kosten van de financiering is vervolgens de marktrente op het moment van het afsluiten van de benodigde leningen bepalend. Die rentestand is onzeker en moeilijk te schatten. In de kadernota 2026 wordt nader beoordeeld of de huidige budgetten voor het dekken van rentekosten ook op termijn voldoende zijn.

Onderstaande tabel maakt de mutaties in de geldleningen en de invloed daarvan op de gemiddelde rente zichtbaar. De onder renterisico op vaste schuld vermelde mutaties zijn in deze tabel verwerkt.

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025
Stand per 1 januari	85.138	78.463	98.831
Nieuwe leningen		25.000	0
Aflossingen	6.675	4.632	7.890
Rentelast	1.419	1.909	1.899
Gemiddelde rentepercentage	1,73%	2,15%	2,00%
Stand per 31 december	78.463	98.831	90.941

Kasgeldlimiet (norm voor korte schuld)

Een instrument om de omvang van de kortlopende financieringsmiddelen te bewaken is de zogenaamde kasgeldlimiet. Die bedraagt voor 2025 € 6,6 miljoen (8,5 % van het begrotingstotaal van € 77,7 miljoen). Van de ontwikkeling van de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet kan het volgende overzicht worden gegeven (bedragen x € 1000):

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025
Grondslag = omvang begroting	74.259	82.365	77.684
Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	6.312	7.001	6.603
Toets kasgeldlimiet			
totaal netto vlottende schuld	13.052	35.530	34.420
toegestane kasgeldlimiet	6.312	7.001	6.603
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	-6.740	-28.529	-27.817

Er was in de laatste maanden van 2023 en de eerste maanden 2024 sprake van een overschrijding van de kasgeldlimiet. Die ongewenste situatie is opgelost door het aantrekken van een langlopende lening begin maart 2024 van € 25 mln. (3,13%).
Door investeringsuitgaven in 2024 en 2025 en door noodzakelijke herfinancieringen is, zoals hierboven al werd aangegeven, het aantrekken van lange financiering voor ultimo 2025 noodzakelijk. Dat maakt ook deze tabel over de kasgeldlimiet duidelijk: zonder het aantrekken van lange financiering overschrijdt gemeente Urk de kasgeldlimiet in 2025.

Renterisiconorm (norm voor lange schuld)

De renterisiconorm is in de Wet fido bepaald met als doel het toekomstig renterisico te beperken door de aflossingen en renteherzieningen te spreiden. Voorkomen moet worden dat er in enig jaar een te grote concentratie plaatsvindt van aflossingen en renteherzieningen op lopende leningen. Het renterisicobedrag wordt volgens de Wet fido berekend als de som van de renteherzieningen en de aflossingen. Het totale renterisicobedrag mag niet groter zijn dan 20% van het begrotingstotaal van de begroting. De omvang van de begroting 2025 geldt volgens de wet ook als grondslag voor de toetsing van de daaropvolgende jaren.

Er zijn in het verleden geen leningen aangetrokken waarvan de rente tussentijds kan worden herzien. Nieuw af te sluiten leningen worden zodanig gestructureerd dat de renterisiconorm ook in de toekomst niet wordt overschreden.

De renterisiconorm voor 2025 bedraagt € 15,5 mln.: 20% van het begrotingstotaal van € 77,7 mln. Deze norm wordt in de volgende tabel gerelateerd aan het werkelijke renterisico (bedragen x € 1.000).

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025
Grondslag = omvang begroting per 1-1	74.259	82.365	77.684
Toetsing renterisiconorm			
Renterisiconorm (20 %)	14.852	16.473	15.537
Renterisico op vaste schuld (aflossingen)	6.675	4.632	7.890
Renterisico door renteherziening	0	0	0
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	8.177	11.841	7.647

Uit het overzicht blijkt dat gemeente Urk binnen de norm blijft.

Financiering kort (kasbeheer)

De lasten minus de baten van de jaarbegroting en ook de investeringen worden in eerste instantie gefinancierd uit het liquiditeitenoverschot en indien afwezig, door kortlopende leningen met een looptijd van één jaar of korter. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de instrumenten “rekening-courantkrediet”, “daggeldleningen” en “kasgeld-leningen”. Bij het gebruiken van deze instrumenten wordt er op toegezien dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden. Zodra dat dreigt te gebeuren, vindt consolidatie plaats door het aantrekken van langlopende leningen. Hierbij wordt zo goed mogelijk geanticipeerd op de verwachte renteontwikkelingen. De handelingen over het beheer geschieden conform het gestelde in het treasurystatuut.

Crediteurenbeheer

De gemiddelde doorlooptijd (van binnenkomst tot betaling) is 2 tot 3 weken. Er worden jaarlijks tussen de 7.500 en 8.000 inkoopfacturen van crediteuren verwerkt.

Kredietrisico

Het door de gemeente Urk verstrekken van leningen aan derden en het garanderen van de betaling van rente en aflossing van leningen is toegestaan voor zover het om het financieren van een publieke taak van de gemeente gaat. Wat tot de publieke taak van de gemeente behoort, bepaalt de gemeenteraad (Wet financiering decentrale overheden).
De gemeente Urk heeft de volgende leningen rechtstreeks aan derden verstrekt:

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025
Leningen Sociale Zaken (o.b.v. 25%)	435	208	435
Stichting Sportaccommodaties Urk	2.807	2.694	2.579
Startersleningen en r.c. Stichting Volkshuisvesting Nederland	4.747	4.651	4.747
Totaal	7.989	7.553	7.761

De gemeente loopt over deze verstrekte geldleningen een beperkt risico. De Stichting Sportaccommodatie Urk heeft de opstallen (sporthallen De Schelp en De Vlechttuinen) als onderpand gegeven. Verder wordt jaarlijks, aan de hand van de jaarstukken, de financiële positie van de SSU beoordeeld.
Het onderdeel leningen verstrekt in het kader van Soza-regelingen heeft voornamelijk betrekking op de verstrekking van BBZ-kredieten aan bedrijven. Met betrekking tot deze

leningen ligt het grootste deel van het risico (75%) bij de rijksoverheid. De rest van het risico ligt bij de gemeente.

Gebruikte rentepercentages

De totale rentelast moet aan de verschillende begrotingsonderdelen worden toegerekend, op grond van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV, de gemeentelijke boekhoudvoorschriften). Deze toerekening geschiedt naar rato van de boekwaarden van de activa die voor die onderdelen worden ingezet. Voor de begroting 2025 is dit "omslagpercentage" bepaald op 1,9%. Het is de deling van de rentelast op de boekwaarden van de vaste activa op 1 januari. Daarmee is tevens aangegeven dat dit percentage slechts indirect een relatie heeft met de werkelijke rentepercentages waarvoor lang- en kortlopende financiering daadwerkelijk wordt aangetrokken. Om te anticiperen op de stijging van het omslagpercentage is in de begroting een omslagpercentage van 1,9 gehanteerd.

Uitgaande van notitie Grondbeleid 2023 van het BBV worden aan de grondexploitaties rentekosten in rekening gebracht met het omslagpercentage van 1,9 over de boekwaarden van de voorraden onderhanden werk grondexploitaties op 1 januari. Daarbij wordt voor de grondexploitatie Zeeheldenwijk een correctie toegepast (afslag) aan de hand van de werkelijke rentelast van de lening die in 2018 specifiek voor de financiering van deze grondexploitatie werd aangetrokken.
De ontwikkeling van de toekomstige rentelasten, van het financieringstekort en van het omslagpercentage worden weergegeven in de onderstaande tabel:

		2025	2026	2027	2028
A1	te financieren activa 1- 1	101.952.000	118.662.000	131.589.000	127.129.000
A2	te financieren voorraden grond	55.575.000	63.492.000	53.217.000	50.395.000
	totaal vaste activa + voorraad grond 1-1	157.527.000	182.154.000	184.806.000	177.524.000
B	leningen o/g schuldrestant 1-1	98.831.000	90.941.000	83.042.000	75.508.000
C	reserves en voorz. (interne financiering)	50.050.000	48.903.000	45.381.000	43.607.000
D	financieringstekort (A -/- B -/- C)	8.646.000	42.310.000	56.383.000	58.409.000
	te ramen diverse kosten financiering	20.000	20.000	20.000	20.000
	te ramen rentelast reeds aangegane leningen	1.899.000	1.714.000	1.584.000	1.483.000
	te ramen rentelast 3,5% over financieringstekort	303.000	1.481.000	1.973.000	2.044.000
	te ramen totale rentelast c.a.	2.222.000	3.215.000	3.577.000	3.547.000
	gemiddelde omslagpercentage	1,41%	1,76%	1,94%	2,00%

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie, niet alleen de ambtelijke organisatie, maar ook de “bestuurlijke” organisatie. De burger verwacht van de gemeente dat de gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden. Ook verwacht men dat de gemeente een betrouwbare partner en transparant is. Deze verwachtingen zijn tevens uitgangspunt voor de bedrijfsvoering en ondersteunen de uitvoering van de doelstellingen. Het welslagen van die doelstellingen is in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

Personeel
De gemeente Urk groeit qua inwoners, bedrijven een maatschappelijke instellingen. Het gemeentebestuur heeft veel ambities. De organisatie van de gemeente Urk moet daarin meegroeien. Dat vereist een continue investering in de kwantiteit en kwaliteit van de ambtelijke organisatie. Het blijft door de situatie op de arbeidsmarkt een uitdaging om voldoende en gekwalificeerde medewerkers aan te trekken. Het blijft nog steeds nodig om voor bepaalde moeilijk vervulbare vacatures tijdelijk personeel in te huren. Ons beleid is er op gericht om daar waar dat lukt tijdelijke inhuur om te zetten in eigen medewerkers.

Arbeidsmarktcommunicatie
De arbeidsmarkt blijft de komende jaren krap. Dat vereist een creatieve manier van werken in het vervullen van de vacatures. Daarvoor is een arbeidsmarktcommunicatie plan vastgesteld. Vacatures worden niet alleen in- of extern opengesteld, maar potentiële kandidaten worden ook rechtstreeks benaderd. We experimenteren met een aanbrengbonus. De organisatie en de medewerkers presenteren zich met behulp van filmpjes. De inzet van LinkedIn als wervingsmiddel is vergroot.

Ziekteverzuim(begeleiding)
Als gevolg van een beleidswijziging van onze arbodienst over de inzet van de bedrijfsarts hebben wij besloten het contract met de arbodienst per 1 januari 2025 op te zeggen. We hebben via een uitvraag bij verschillende bedrijfsartsen uiteindelijk een overeenkomst gesloten met onze huidige bedrijfsarts. Hij verzorgt vanaf 1 januari 2025 de ziekteverzuimbegeleiding. De inzet van de bedrijfsmaatschappelijk werkster draagt er aan bij dat medewerkers zich minder snel ziek melden en/of sneller weer aan het werk kunnen. Dat geldt ook voor de inzet van de fysiotherapeut en de psycholoog vanuit het Bedrijfszorgpakket. Dit alles heeft een positieve invloed op het ziekteverzuimcijfer.

Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E)
Volgens de wet op de Arbeidsomstandigheden moet de gemeente Urk beschikken over een actuele RI&E. Deze zijn echter van 2019 en moeten daarom worden geactualiseerd. Met instemming van de Ondernemingsraad is er voor gekozen om deze voor de hele organisatie in 2025 te actualiseren.

Integriteit
In het vierde kwartaal van 2024 is dit onderwerp op verschillende manieren in de organisatie geborgd. Integriteit vraag continu aandacht voor alle medewerkers werkzaam voor gemeente Urk. Immers ambtenaar zijn, houdt niet op na 8 uur. Ook in 2025 blijft dit onderwerp de nodige aandacht vragen.

Nieuw functiewaarderingssysteem
Ons huidige functiewaarderingssysteem is van mei 2006 en daarom gedateerd. In het arbeidsvoorwaardenakkoord 2024-2025 is afgesproken dat er zoveel mogelijk aangesloten wordt bij het functiewaarderingssysteem HR21. Hierdoor kunnen gelijke functies nog beter met elkaar worden vergeleken binnen als buiten de gemeente Urk. Ook sluit de terminologie beter aan bij de huidige tijd. Daarom wordt het jaar 2025 gebruikt om de transitie te maken naar een nieuw functiewaarderingssysteem.

Huisvesting
De huidige beschikbare ruimte voor huisvesting voor de gemeentelijke organisatie wordt met fase 1 en 2 van het project herinrichting gemeentehuis zo optimaal mogelijk ingericht en gebruikt. Deze ruimte is onvoldoende om hiermee nog jaren verder te kunnen. Daarom wordt actief gewerkt aan het uitplaatsen van de bibliotheek. Wanneer er meer duidelijkheid is over de mogelijke nieuwe plek voor de bibliotheek komt er een voorstel aan uw raad. De kosten hiervoor zijn nog niet opgenomen in deze begroting.

Informatievoorziening en ICT
Een veranderende samenleving vereist een gemeentelijke organisatie die daarop inspeelt. Een van de speerpunten is een goede informatievoorziening en een goede informatiestructuur waardoor gemeenten de dienstverlening aan inwoners en bedrijven kunnen optimaliseren. De overheid digitaliseert steeds verder. Belangrijke aspecten hierbij zijn: digitale dienstverlening aan inwoners en ondernemers, digitale duurzaamheid, digitale veiligheid en privacy. In 2024 wordt een Informatiebeleidsplan 2024-2028 door de raad vastgesteld. Basis voor dit plan is de evaluatie van het informatiebeleidsplan 2020 aangevuld met nieuwe ontwikkelingen. De ontwikkeling van de informatievoorziening en ICT zal ook de komende jaren doorgaan. Leidraad is dat de financiën structureel in de pas blijven bij het gemiddelde in Nederland.

Informatiebeheer
Voor het verbeteren van het informatiebeheer zijn de komende jaren aanvullende middelen nodig. In overleg met onze toezichthouder op het archief, de Provincie, is hiertoe een plan van aanpak opgesteld. Om het informatiebeheer de komende jaren op orde te houden wordt de inrichting van bestaande applicaties aangepast om aan te sluiten bij de huidige eisen voor een goed archiefbeheer en ontwikkelingen zoals de Wet open overheid (Woo).

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid
De gemeente Urk heeft een inkoop- en aanbestedingsbeleid. Dit beleid sluit aan op de huidige wet- en regelgeving, maar ook op de doelstellingen van de gemeente. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid gaat bijvoorbeeld in op de volgende onderdelen:

- Juridische uitgangspunten (onder andere de beginselen bij inkoop);
- Ethische en ideële uitgangspunten (onder andere duurzaamheid en social return on investment);
- Economische uitgangspunten (onder andere lokale economie en het midden- en kleinbedrijf (MKB).

Evaluatie van het oude inkoop- en aanbestedingsbeleid heeft geleid tot een nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid voor de periode 2024-2027. In 2025 wordt dit beleid verder in de organisatie geïmplementeerd.

Samenwerking en ontwikkelingen
Op gebied van ‘inkoop’ wordt er samengewerkt met de gemeenten Dronten en Noordoostpolder (de zogenaamde DUN-gemeenten). Naast gezamenlijke aanbestedingen komen ook thema’s als circulair inkopen, social return on investment en het werken met

groslijsten bij meervoudig onderhandse aanbestedingen binnen deze samenwerking aan bod.
Zo wordt er onder andere gewerkt aan een eenduidige werkwijze voor de inzet van social return on investment binnen de gemeenten en een groslijstsystematiek voor enkel- en meervoudige onderhandse aanbestedingen van civieltechnische opdrachten.
In het verleden is er regelmatig een Regionaal Inkoop Overleg Flevoland (RIOF) geweest waarin actuele onderwerpen en ontwikkelingen werden besproken. Dit overleg is weer opgestart, aanbestedingskalenders worden gedeeld en waar mogelijk wordt samengewerkt met gelijksoortige aanbestedingstrajecten.

Communicatie
Sinds de invoering van de Omgevingswet zijn inwoners steeds meer betrokken bij de (uitvoering van de) taken van de overheid en hebben hier een mening over. Inwoners betrekken, informeren en verantwoording aan hen afleggen zijn hierbij belangrijke aspecten. Op alle beleidsvelden is de advisering en ondersteuning van communicatie onmisbaar. Afgelopen jaar is een participatievisie en een communicatiebeleidsplan geformuleerd en vastgesteld. In 2025 implementeren wij deze visie verder in de organisatie. Initiatieven van inwoners, organisaties en bedrijven worden gewaardeerd en gestimuleerd en krijgen steeds meer een plaats in de algemene planvorming en uitvoering.

Sociale media spelen een grote rol in de communicatie tussen en met onze inwoners. We ontwikkelen constant het beleid ten aanzien van sociale media en kijken welke kansen dit biedt voor onze gemeente om de communicatie met inwoners en bedrijven verder te bevorderen. Ook monitoren we steeds het imago van Urk. Hierin speelt citymarketing en -branding een belangrijke rol. Het sterke verhaal van Urk is volop in ontwikkeling, waarbij veel aandacht is voor de geschiedenis en de economische en culturele eigenheid van Urk. Omdat een visuele en herkenbare uitstraling van gemeente Urk hieraan meewerkt is er een nieuw logo en nieuwe huisstijl ontwikkeld. De mogelijkheden van het vorige logo voldeden niet aan de eisen van deze tijd door vorm en kleurgebruik. Mede door de groei van Urk als gemeente op alle fronten (ruimtelijk, economisch en sociaal) is een eigentijdse en herkenbare stijl ontwikkeld die multifunctioneel is voor de vele terreinen van onze gemeente. In het logo en kleurgebruik van de huisstijl komen geschiedenis (wapen), cultuur (kleurgebruik) en toekomst (huisstijl en vormgebruik) samen. Met deze uitstraling kunnen we als gemeente Urk de groei en vooruitgang van Urk tegemoet zien.

Juridische zaken
Inmiddels zijn de Wet open overheid (Woo) en de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who) van kracht. De Woo is de vervanger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo beoogt een meer transparante en actief openbaar makende overheid. Daarom kent deze wet de verplichting om uit eigen beweging bepaalde categorieën informatie openbaar te maken. Ook schrijft de wet maatregelen voor om digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken. De Who verplicht gemeenten om op verzoek overheidsinformatie als open data beschikbaar te stellen voor hergebruik. Dat hergebruik kan zowel maatschappelijke als commerciële doelstellingen hebben. Binnen onze organisatie wordt ook in 2025 gewerkt aan de implementatie van de nieuwe wetgeving. Daarnaast wordt verder gewerkt aan de steeds voortschrijdende wettelijke verplichtingen op het gebied van privacy.

Rechtmatigheidsverantwoording
Het verslagjaar 2023 was het eerste jaar dat het College van B&W een rechtmatigheidsverantwoording heeft opgenomen in de jaarrekening. Hiermee legt B&W verantwoording af over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese bestedingen bijvoorbeeld, maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten, waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

De verantwoordelijkheid van het college van B&W voor de rechtmatigheid wordt hiermee benadrukt doordat het college een verantwoording over rechtmatigheid af moet gaan geven in plaats van de accountant. Het college van B&W geeft in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden en welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overzicht salarissen, toeslagen en vergoedingen

Overzicht salarissen, toelagen en vergoedingen	rekening 2023	begroting 2024	begroting 2025
Ambtelijke organisatie	14.021.077	16.464.366	19.710.307
College van B & W	615.154	684.524	653.344
Gemeenteraad	398.568	318.288	347.640
Griffie	95.468	157.286	229.019
Rekenkamer	-	12.000	12.000
Totaal	**15.130.267**	**17.636.464**	**20.952.310**

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente Urk in de samenwerkingsverbanden c.q. rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en financiële belangen zijn gemoeid. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft bijvoorbeeld doordat een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemrecht heeft. Het financiële belang is het bedrag dat ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is of waarvoor aansprakelijkheid bestaat, indien de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Een verbonden partij kan een deelneming zijn in de zin van artikel 2:379 BW, dat wil zeggen een participatie in een kapitaalvennootschap, maar het kan ook een deelneming in een vereniging, stichting, gemeenschappelijke regeling of andere publiek- en privaatrechtelijke rechtsvormen betreffen. De keuze voor een specifieke rechtsvorm is onder andere afhankelijk van het te bereiken doel.

Bovenstaande definitie betekent ook dat er relaties met derde partijen kunnen zijn die niet onder de verbonden partijen vallen. Het gaat dan om relaties waarbij alleen sprake is van of een financieel of een bestuurlijk belang. Er zijn ook derde partijen waarin de gemeente uitsluitend en alleen een financieel belang heeft. Deze relaties behoren niet tot de verbonden partijen.

Gezien het belang van de verbonden partijen in de realisatie van de doelstellingen van de gemeente is het noodzakelijk inzicht te geven in deze partijen. In deze paragraaf wordt allereerst enige informatie verstrekt per verbonden partij. Daarnaast is er een overzicht verbonden partijen opgenomen waarin onder meer de financiële belangen en risico´s worden weergegeven.

Informatie over verbonden partijen

NV Rova Holding
ROVA is door een aantal gemeenten opgericht met als doel een optimale invulling van de afvalzorgplicht van de bij haar aangesloten gemeenten. Op dit moment is ROVA eigendom van 23 gemeenten. In het kader van deze zorgplicht verzorgt ROVA het logistieke afvalinzamelingsproces. Statutair is bepaald dat aandelen uitsluitend in handen kunnen zijn van overheden met een zorgtaak op het gebied van huishoudelijk afval.
De gemeente Urk is per 1 januari 2001 tot de ROVA toegetreden en heeft haar zorgtaken op het gebied van de afvalverwijdering aan de ROVA overgedragen.

NV Huisvuilcentrale Noord-Holland
HVC is een afvalnutsbedrijf dat eigendom is van 52 gemeenten en acht waterschappen, vooral in Noord-Holland, Zuid-Holland en Flevoland. Sinds de oprichting in de jaren negentig streeft HVC ernaar te groeien van afvalverbrander naar regisseur van de afvalketen in haar verzorgingsgebied. Het bedrijf tekent voor inzameling van afval, logistiek, recycling en compostering, verbranding en de levering van energie en warmte. De gemeente Urk is in 1996 tot de HVC toegetreden.

NV Vitens
Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert drinkwater aan 31% van de Nederlandse huishoudens in de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel en een aantal gemeenten in Drenthe en Noord-Holland. Vitens is een publiek

bedrijf. De aandelen van de NV zijn (in)direct in handen van provinciale en gemeentelijke overheden.

NV Wadinko
Wadinko is een participatiemaatschappij met de doelstelling het stimuleren van gezonde bedrijvigheid en daarmee de werkgelegenheid in het werkgebied van haar aandeelhouders. De aandelen van de onderneming zijn in handen van de provincie Overijssel en 24 gemeenten.

NV Bank Nederlandse Gemeenten
De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), opgericht in 1914 en gevestigd in Den Haag, is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Klanten van de BNG zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en nut. De BNG biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren.

Technofonds Flevoland BV
In 2009 is de gemeente Urk als aandeelhouder toegetreden tot Technofonds Flevoland BV. Naast de gemeente Urk (1%) zijn de gemeenten Almere (20%), Lelystad (10%), Dronten (3%) en Noordoostpolder (4%) aandeelhouder. In totaal nemen de Flevolandse gemeenten voor 38% deel in de vennootschap. De overige 62% van de aandelen zijn in handen van Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland BV, waarvan provincie Flevoland 100 % aandeelhouder van is.
Technofonds Flevoland BV heeft als doelstelling het verstrekken van risicodragend kapitaal in de vorm van leningen en aandelenkapitaal aan startende en doorstartende technologische gerichte ondernemingen binnen Flevoland, die vanwege hun status moeilijkheden ondervinden bij het realiseren van de financiering van hun initiatief.

Port of Urk BV
De Port of Urk BV is per 20 april 2017 opgericht. De BV richt zich op het beheren, ontwikkelen en exploiteren van een deel van de buitendijkse haven met bijbehorend terrein. Port of Urk BV neemt voor 1/9 deel in de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland B.V. (MSNF B.V).
MSNF BV zal in de toekomst de zorg dragen voor het beheer, onderhoud, herstel dan wel vernieuwing voor het in stand houden van de maritieme servicehaven. Hiertoe zijn tevens de benodigde toekomstige vervangingsinvesteringen gerekend, namelijk van de golfbreker, buitendijkse ontsluitingsweg, uitgeefbaar terrein, bootliftsteigers, de vaargeul en de havenkom.

GR Veiligheidsregio Flevoland
De Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Politie Flevoland, Brandweer Flevoland en de GHOR Flevoland (GGD).
De veiligheidsregio heeft tot doel de veiligheid van haar inwoners tijdens rampen en crisissen te vergroten. Door eenduidige bestuurlijke aansturing en door adequate planning wordt de samenwerking tussen brandweer, gemeenten, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en politie zowel tijdens de voorbereiding als bij de uitvoering verbeterd. De veiligheidsregio is namens de deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de taken op gebied van:

- Brandweerzorg;
- Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen;
- Ongevallen en rampen;
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- Beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland
De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Regionale Ambulance Voorziening (RAV) en de GHOR Flevoland (GGD).
De gezondheidsdienst heeft tot doel het bewerkstelligen van een doelmatig en effectief georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van de zorg voor openbare gezondheidszorg.

GR IJsselmeergroep
Het werkvoorzieningsschap draagt zorg voor aangepaste werkgelegenheid voor personen met medische- of sociale beperkingen. De GR heeft een werkmaatschappij waar de feitelijke uitvoering van de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) is ondergebracht: Concern voor Werk NV. In 2008 is op landelijk niveau besloten tot een modernisering van de WSW. Als gevolg daarvan is de gemeente ingaande 2009 volledig financieel verantwoordelijk voor de WSW.

GR Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief
Het Flevolands Archief beheert de overgebrachte archieven van de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde, het waterschap Zuiderzeeland en de provincie Flevoland.

GR Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV)
De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek is per 1 mei 2012 opgericht en op 1 januari 2013 operationeel. Deelnemers van de GR zijn de provincies Flevoland en Noord-Holland en de gemeenten Almere, Zeewolde, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Blaricum, Bussum, Hilversum, Huizen, Laren, Muiden, Naarden en Wijdemeren.
De GR richt zich op de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken in het omgevingsrecht en geeft daar advies over. Hierdoor wordt het mogelijk de taken op het beleidsterrein milieu efficiënter en effectiever uit te voeren. Door het samenbrengen van kennis, kwaliteit en capaciteit van de deelnemende gemeenten en de provincies, ontstaat een robuuste en toekomst vaste organisatie. Het onderbrengen van taken in een Omgevingsdienst leidt tot kostenreductie en continuïteit voor alle aangesloten partijen.
Met ingang van 2018 wordt gewerkt aan de hand van een productcatalogus. Jaarlijks geeft elke deelnemende gemeente een inschatting van de aantallen uren, van de in de productcatalogus genoemde dienst, die zij zal afnemen. De som van het aantal uren vermenigvuldigd met het vastgestelde uurtarief vormt de basis voor het door de gemeente te betalen jaarbedrag.

Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland
De zes gemeenten in de provincie Flevoland werken sinds 2011 samen aan de transities en transformatie in het sociaal domein. Bij aanvang van de decentralisaties is er gekozen om de samenwerking te formaliseren in de vorm van de Centrumregeling ‘Sociaal Domein Flevoland’. De centrumregeling geeft vorm aan de samenwerking rondom jeugd en Wmo in Flevoland en streeft daarbij naar kwaliteit, borging van continuïteit, solidariteit en verhoging van de efficiency.
De gemeente Almere is aangewezen als centrumgemeente, waarbinnen de taken zijn ondergebracht in de Aankoopcentrale Regio Flevoland. De aankoopcentrale richt zich op de inkoop en subsidiëring van specialistische jeugdhulp. Daarbij is het doel dat de inkoop en sturing op de uitvoering van zodanige kwaliteit is dat inkoopvoordelen en beleidsdoelen gehaald worden, efficiencywinst wordt gerealiseerd en de administratieve lastendruk van aanbieders wordt beperkt.

Stichting FlevoMeer Bibliotheek
De stichting heeft als doelstelling het bieden van een voorziening waar boeken en andere informatiedragers kunnen worden geleend voor ontwikkeling of ontspanning. Speerpunten

zijn verbetering van de digitale infrastructuur en kenniscentrumprojecten en professionalisering van basisbibliotheken.

Overzicht van de verbonden partijen

Het onderstaand overzicht geeft inzicht in de financiële gegevens en de eventuele risico´s van de verbonden partijen. Er is in het overzicht uitgegaan van de werkelijke cijfers over 2020-2023 die bij het samenstellen van deze verantwoording beschikbaar zijn.

Verbonden partij	ROVA Holding	Huisvuilcentrale Noord Holland	Vitens	Wadinko
Rechtsvorm	NV	NV	NV	NV
Belang	6,571% (B) 1,370% (totaal)	0,687% (A) 0,571% (totaal)	0,281%	1,47%
Soort belang	Gewone aandelen (B)	Gewone aandelen (A)	Gewone aandelen	Gewone aandelen
Resultaat 2020 e.v.	2020: € 5,1 mln.	2020: € 15,2 mln.	2020: € 23,9 mln.	2020: € -3 mln.
	2021: € 5,1 mln.	2021: € 26,4 mln.	2021: € 19,4 mln.	2021: € 8,6 mln.
	2022: € 4,3 mln.	2022: € 29,1 mln.	2022: € 8,2 mln.	2022: € 12,9 mln.
	2023: € 5,4 mln.	2023: € 25,0 mln.	2023: € 27,2 mln.	2023: € 1,8 mln.
Eigen Vermogen eind 2020 e.v.	2020: € 38,9 mln.	2020: € 142 mln.	2020: € 557 mln.	2020: € 65 mln.
	2021: € 36,5 mln.	2021: € 169 mln.	2021: € 600 mln.	2021: € 74 mln.
	2022: € 37,6 mln.	2022: € 196 mln.	2022: € 650 mln.	2022: € 83 mln.
	2023: € 39,5 mln.	2023: € 231 mln.	2023: € 678 mln.	2023: € 83 mln.
Vreemd Vermogen eind 2020 e.v.	2020: € 53,3 mln.	2020: € 850 mln.	2020: € 1.340 mln.	2020: € 6 mln.
	2021: € 58,8 mln.	2021: € 845 mln.	2021: € 1.388 mln.	2021: € 6,9 mln.
	2022: € 63,4 mln.	2022: € 868 mln.	2022: € 1.447 mln.	2022: € 8,5 mln.
	2023: € 60,0 mln.	2023: € 918 mln.	2023: € 1.558 mln.	2023: € 8,7 mln.
Dividend	2020: € 62.617	2020: € 49.598	2020: € nihil	2020: € nihil
	2021: € 61.147	2021: € 45.747	2021: € nihil	2021: € nihil
	2022: € 43.998	2022: € 40.488	2022: € nihil	2022: € 37.659
	2023: € 86.055	2022: € 38.310	2023: € nihil	2023: € 21.976
Verplichte afdekking van het tekort	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	Ja, de aandeelhouders van de NV zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.

Verstrekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Aandelenkapitaal van € 18.152 Gebaseerd op 160 aandelen B á € 113,45.	Aandelenkapitaal van € 1.044; 23 aandelen A á € 45,45. Garantiestelling van € 38.810 (2023) € 41.645 (2022).	Aandelenkapitaal van € 162.150; 16.215 aandelen à € 10.	Aandelenkapitaal van € 9.652; 3.861 aandelen à € 2,50.
Risico´s afgedekt door andere partners	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal.	De garantiestelling jegens financiers is op grond van de ballotageovereenkomst hoofdelijk, met onderlinge verrekening op basis van het aantal aandelen.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal.
Overige risico's bij faillissement	In de begroting 2025 wordt rekening gehouden met een winstuitkering.	Het saldo garantiestellingsprovisie 2023 bedraagt € 38.810.	In de begroting 2025 wordt geen rekening gehouden met een winstuitkering.	In de begroting 2025 wordt rekening gehouden met een winstuitkering.
Monitoring van risico´s	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening. Beoordeling van het nakomen van de prestaties.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.

Verbonden partij	**Bank Nederlandse Gemeenten**	**Technofonds Flevoland**	**Veiligheidsregio Flevoland**	**Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland**
Rechtsvorm	NV	BV	GR	GR
Belang	0,00%	1,01%	n.v.t.	n.v.t.
Soort belang	Gewone aandelen	Gewone aandelen	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat 2020 e.v.	2020: € 221 mln.	2020: € -731k	2020: € 1.579 mln.	2020: € 360k
	2021: € 236 mln.	2021: € -3,8 mln.	2021: € 1.789 mln.	2021: € 797k
	2022: € 300 mln.	2022: € -370k	2022: € 164k	2022: € -211k
	2023: € 254 mln.	2022: € -1,1 mln.	2023: € -1,56 mln.	2023: € 310k
Eigen Vermogen eind 2020 e.v.	2020: € 4,4 mld.	2020: € 4,4 mln.	2020: € 10,8 mln.	2020: € 7,3 mln.
	2021: € 4,329 mld.	2021: € 8,2 mln.	2021: € 12,3 mln.	2021: € 6,5 mln.
	2022: € 4,306 mld.	2022: € 7,9 mln.	2022: € 9,8 mln.	2022: € 6,7 mln.
	2023: € 4,700 mld.	2023: € 6,7 mln.	2023: € 8,8 mln.	2023: € 7 mln.
Vreemd Vermogen eind 2020 e.v.	2020: € 156 mld.	2020: € 26k	2020: € 7,0 mln.	2020: € 11 mln.
	2021: € 144 mld.	2021: € 16k	2021: € 6,7 mln.	2021: € 6,2 mln.
	2022: € 107 mld.	2022: € 16k	2022: € 11,1 mln.	2022: € 9,1 mln.

Dividend	2023: € 111 mld.	2023: € 11k	2023: € 12,6 mln.	2023: € 8,4 mln.
	2020: € 6.988	2020: € n.v.t.	2020: € n.v.t.	2020: € n.v.t.
	2021: € 8.803	2021: € n.v.t.	2021: € n.v.t.	2021: € n.v.t.
	2022: € 9.653	2022: € n.v.t.	2022: € n.v.t.	2022: € n.v.t.
	2023: € 7.089	2023: € n.v.t.	2023: € n.v.t.	2023: € n.v.t.
Verplichte afdekking van het tekort	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	Nee, de aandeelhouder van een BV is niet aansprakelijk voor de schulden van de BV.	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.
Verstrekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Aandelenkapitaal van € 9.652; 3.861 aandelen á € 2,50.	Aandelenkapitaal van € 100.285; 221 aandelen á € 453,78.	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage; € 849.799 (2020) € 917.584 (2021) € 967.052 (2022) € 1.013.583 (2023) € 1.145.160 (2024).	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage; € 409.724 (2020) € 466.180 (2021) € 486.892 (2022) € 524.000 (2023) € 532,000 (2024).
Risico´s afgedekt door andere partners	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.
Overige risico's bij faillissement	In de begroting 2025 wordt rekening gehouden met een winstuitkering.	In de begroting 2025 wordt geen rekening gehouden met een winstuitkering.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.
Monitoring van risico´s	n.v.t.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.

Verbonden partij	**Werkvoorzieningschap IJsselmeergroep Concern voor Werk**	**Port of Urk**	**Flevolands Archief**	**Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek (OFGV)**
Rechtsvorm	GR	BV	GR	GR
Belang	14,13%	100%	n.v.t.	2,17%
Soort belang	Participaties	Gewone aandelen	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat 2020 e.v.	2020: € 12k	2020: € -10k	2020: € -11k	2020: € 555k
	2021: € -52k	2021: € --25k	2021: € 160k	2021: € 570k
	2022: € -61k	2022: € -11k	2022: € 133k	2022: € 924k
	2023: € 71k	2023: € -11k	2023: € 133k	2023: € 1.17 mln.
Eigen Vermogen eind 2020 e.v.	2020: € 3,4 mln.	2020: € 7k	2020: € 800k	2020: € 1,3 mln.
	2021: € 2,7 mln.	2021: € -18k	2021: € 723k	2021: € 1,6 mln.
	2022: € 2,6 mln.	2022: € -29k	2022: € 696k	2022: € 2,5 mln.

Vreemd Vermogen eind 2020 e.v.	2023: € 2,7 mln.	2023: € -40k	2023: € 384k	2023: € 3,2 mln.
	2020: € 1,7 mln.	2020: € 4k	2020: € 129k	2020: € 5,1 mln.
	2021: € 3,7 mln.	2021: € 19k	2021: € 108k	2021: € 4,3 mln.
	2022: € 5,6 mln.	2022: € 31k	2022: € 273k	2022: € 5,6 mln.
	2023: € 4,6 mln.	2023: € 77k	2023: € 120k	2023: € 4,6 mln.
Dividend	2020: € n.v.t.	2020: € n.v.t.	2020: € n.v.t.	2020: € n.v.t.
	2021: € n.v.t.	2021: € n.v.t.	2021: € n.v.t.	2021: € n.v.t.
	2022: € n.v.t	2022: € n.v.t.	2022: € n.v.t.	2022: € n.v.t.
	2023: € n.v.t	2023: € n.v.t.	2023: € n.v.t.	2023: € n.v.t.
Verplichte afdekking van het tekort	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Nee, de aandeelhouder van een BV is niet aansprakelijk voor de schulden van de BV.	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.
Verstrekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Garantiestelling van € 693.900 voor nieuwbouw kwekerij. Bekostiging via jaarlijkse bijdrage. € 1.620.728 (2020) € 1.657.766 (2021) € 1.646.719 (2022) € 1,764.135 (2023) € 1.890.742 (2024).	Aandelenkapitaal van € 100.000; 100.000 aandelen á €1.	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage; € 45.156 (2020) € 46.466 (2021) € 47.750 (2022) € 49,790 (2023) € 49,790 (2024).	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage; € 269.315 (2020) € 353.657 (2021) € 362.535 (2022) € 379.916 (2023) € 380,809 (2024).
Risico´s afgedekt door andere partners	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.
Overige risico's bij faillissement	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	In de begroting 2025 wordt geen rekening gehouden met een winstuitkering.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.
Monitoring van risico´s	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.

Verbonden partij	**Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland**	**Stichting FlevoMeer Bibliotheek**
Rechtsvorm	Centrumregeling	Stichting
Belang	n.v.t.	n.v.t.
Soort belang	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat 2020 e.v.	2020: € n.v.t.	2020: € 202k
	2021: € n.v.t.	2021: € -81k

	2022: € n.v.t.	2022: € 16k
	2023: € n.v.t.	2023: € -99k
Eigen Vermogen eind 2020 e.v.	2020: € n.v.t.	2020: € 1,77 mln.
	2021: € n.v.t.	2021: € 1,65 mln.
	2022: € n.v.t.	2022: € 1,78 mln.
	2023: € n.v.t.	2023: € 1,95 mln.
Vreemd Vermogen eind 2020 e.v.	2020: € n.v.t.	2020: € 2,79 mln.
	2021: € n.v.t.	2021: € 2,64 mln.
	2022: € n.v.t.	2022: € 2,58 mln.
	2023: € n.v.t.	2023: € 2,15 mln.
Dividend	2020: € n.v.t.	2020: € n.v.t.
	2021: € n.v.t.	2021: € n.v.t.
	2022: € n.v.t.	2022: € n.v.t.
	2023: € n.v.t.	2023: € n.v.t.
Verplichte afdekking van het tekort	Ja, de deelnemers dragen elk de kosten voor de hulp aan de eigen cliënten.	n.v.t.
Verstrekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage € 2.447.000 (2020) € 2.255.392 (2021) € 860.889 (2022) € 559,731 (2023).€ 437.000 (2024).	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage; € 378.014 (2020) € 398.652 (2021) € 475.689 (2022) € 587,354 (2023). € 582,016 (2024).
Risico´s afgedekt door andere partners	Het totale budget mag niet worden overschreden. Er zijn afspraken t.a.v. solidariteit.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.
Overige risico's bij faillissement	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	n.v.t.
Monitoring van risico´s	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.

Grondbeleid

Inleiding

Grondbeleid is doelgericht overheidsoptreden in de grond- en vastgoedmarkt. Het grondbeleid is een hulpmiddel bij het uitvoeren van het omgevingsbeleid van de gemeente om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, economie, natuur en groen, duurzaamheid, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te realiseren. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. Het gaat in het grondbeleid om grote belangen en grote hoeveelheden geld. De resultaten op grondexploitaties en de financiële risico's zijn van groot belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

De gemeenteraad heeft een nota grondbeleid. De gemeente Urk kiest voor situationeel grondbeleid met een actieve basis. Door een actieve grondpolitiek kan de gemeente Urk sterke invloed uitvoeren op de betaalbaarheid, beschikbaarheid en kwaliteit van nieuwe woningen op Urk. Een belangrijk doel voor de gemeente in haar grondbeleid is het hebben van maximale sturing en regie op ontwikkelingen die voor de gemeente van belang zijn, zoals het hebben van voldoende woningen en bedrijfsgronden. Een actieve grondpolitiek, zeker voor de uitleggebieden, ligt dan voor de hand. Dat betekent echter niet dat deze keuze in beton is gegoten. Faciliterende grondpolitiek wordt bij voorbaat niet uitgesloten, zeker niet bij “binnenstedelijke” (her)ontwikkelingen.

Het grondbeleid is een belangrijk instrument voor het realiseren van het beleid op het gebied van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer, cultuur, sport en recreatie en economische zaken. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. Het gaat in het grondbeleid om grote belangen en om veel geld. De resultaten op grondexploitaties en de financiële risico's zijn van groot belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

Bouwgrond in exploitatie (BIE) heeft in alle gevallen betrekking op grondexploitatie in de uitvoeringsfase. Bij een BIE zijn de gronden in eigendom van de gemeente.

Het startpunt van de BIE is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Het grondexploitatiecomplex bevat ten minsten de volgende onderdelen:

- een kaart van het grondexploitatiecomplex;
- een beschrijving van de bouwkavels;
- de bestemming en toegestane bouwvolumes;
- de omschrijving van de werken en werkzaamheden voor het bouwrijp maken van de gronden;
- de omschrijving van de aanleg van nutsvoorzieningen;
- de omschrijving van het inrichten van de openbare ruimte in het gebied;
- een grondexploitatiebegroting, waarbij de kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in tijd.

De gemeente Urk heeft een zestal bouwgrond in exploitaties. Onderstaand zijn de resultaten en de verwachte looptijd per Bie weergeven.

Bouwgrond in Exploitatie	Resultaat zoals werd verwacht in 2023	Resultaat zoals verwacht in 2024	Verwachte looptijd complex	Laatst vastgestelde exploitatie
1. Oranjewijk (afronding)	719.000	4.842.000	2014 - 2026	nov-24
2. Zeeheldenwijk	-1.522.000	-4.402.000	2022 - 2038	nov-24
3. Staartweg	143.000	-321.000	2020 - 2029	nov-24
4. Zwolse Hoek fase 5	242.000	1.540.000	2007 - 2025	nov-24
5. Port of Urk	-1.812.000	-1.530.000	2019 - 2042	nov-24
6. Westgat	-497.000	-507.000	2019 - 2027	nov-24
Totaal resultaat	**-2.727.000**	**-378.000**		

Door de geactualiseerde grondexploitaties per november 2024 moeten voor de complexen Zeeheldenwijk, Port of Urk, Staartweg en Westgat bij de jaarrekening 2024 voorzieningen gevormd worden. Deze voorzieningen worden gevormd ten laste van de reserve Grondzaken.

De grondexploitaties Zwolse Hoek en Oranjewijk zijn in een nieuw grondexploitatiemodel berekend. In het vorige model werd de nog te realiseren winst gepresenteerd. In het nieuwe model wordt de totale winst gepresenteerd. Dit verklaart de toename van het geraamde resultaat.

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen de actieve grondexploitaties te worden herzien. De herziene grondexploitaties worden gelijktijdig met de begroting 2025 aangeboden aan de gemeenteraad. In deze begroting zijn de cijfers verwerkt van de grondexploitaties 2024.

Overzicht ontwikkeling boekwaarden actieve grondexploitaties:

	Bouwgrond in Exploitatie	Categorie	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1.	Oranjewijk (afronding)	woningbouw	145.000	579.000	1.013.000	-579.000	0	0
2.	Zeeheldenwijk	woningbouw	43.132.000	40.912.000	43.264.000	35.051.000	28.703.787	22.844.000
	verliesvoorz. Zeeheldenwijk	woningbouw	-1.552.000	-4.402.000	-4.402.000	-4.402.000	-4.402.000	-4.402.000
3.	Staartweg	woningbouw	556.000	573.273	627.026	698.000	850.000	354.000
	Verliesvoorz. Staartweg	woningbouw		-321.000	-321.000	-321.000	-321.000	-321.000
4.	Zwolse hoek fase 5	bedrijventerrein	335.000	-91.000	0	0	0	0
5.	Port of Urk	bedrijventerrein	15.187.000	18.098.000	27.621.000	25.969.000	24.656.000	24.656.000
	verliesvoorz. Port of Urk	bedrijventerrein	-1.812.000	-1.530.000	-1.530.000	-1.530.000	-1.530.000	-1.530.000
6.	Westgat	bedrijventerrein	836.000	853.000	893.000	1.038.000	507.000	0
	verliesvoorz. Westgat	bedrijventerrein	-497.000	-507.000	-507.000	-507.000	-507.000	0
	Totaal		**56.330.000**	**54.164.273**	**66.658.026**	**55.417.000**	**47.956.787**	**41.601.000**

Toelichting per exploitatiegebied

Ad 1. Oranjewijk afronding
Het plan Oranjewijk fase I en Fase II zijn in 2020 afgesloten en samengevoegd in het plan Oranjewijk afronding. De woonrijpmaak werkzaamheden in de Oranjewijk zijn eind 2023 afgerond. In de Oranjewijk zijn nog een tweetal kavels te koop. Deze kavels zijn bestemd voor appartementen. De kavels zijn toegewezen aan een bouwclaimpartner. Deze bouwclaimpartner heeft deze kavels nog niet afgenomen. Deze kavels zullen naar verwachting in 2026 worden verkocht. Nadat deze gronden zijn verkocht kan de grondexploitatie worden afgesloten. Het noordelijk deel van de Oranjewijk is inmiddels overgedragen aan beheer.

Ad 2. Zeeheldenwijk
De Zeeheldenwijk is het nieuwe uitleggebied van de gemeente Urk waar de komende 15 jaar 1650 woningen worden gebouwd. Dit in combinatie met diverse voorzieningen en een overgangszone waar bedrijven zich kunnen vestigen.

In 2024 zijn de meeste bouwkavels in fase één van de Zeeheldenwijk verkocht. De eerste bewoners zijn in 2023 in de Zeeheldenwijk gaan wonen. Het komende jaar zal de eerste fase Zeeheldenwijk volledig worden uitgegeven. Op dit moment wordt de tweede fase uitgewerkt. Dit zodat deze fase aansluitend aan fase 1 kan worden uitgegeven. De volgende fase van de Zeeheldenwijk betreft de Akkers, vooral grondgebonden woningen en het centrumgebied, een mix-use zone met appartementen, scholen, een sporthal en detailhandelsfuncties.

Ad 3. Grex Staartweg
Op 16 december 2021 heeft de raad de grondexploitatie voor het plan Staartweg vastgesteld. In augustus 2020 zijn de gronden en opstallen Staartweg 18 aangekocht. De opstallen zijn inmiddels gesloopt. Deze gronden zullen nu worden ontwikkelt voor het plan "de rentemeester". Hiervoor is bij de herzieningen van de grondexploitatie een voorstel gedaan.

Ad 4. Zwolse Hoek, fase 5
Op 23 maart 2023 is de biedprocedure "kantoorlocaties Het Spijk" gestart. Deze biedprocedure is inmiddels afgerond. Er zijn twee partijen geselecteerd die een kantoorlocatie mogen ontwikkelen. Één partij heeft inmiddels de gronden afgenomen. De andere partij heeft een koopovereenkomst getekend. Naar alle waarschijnlijkheid worden de gronden in 2025 gepasseerd bij de notaris. Wanneer dat is gebeurd, kan de grondexploitatie worden afgesloten.

Ad 5a en 5b. Port of Urk
In 2021 is het Bestemmingsplan Port of Urk onherroepelijk geworden. Medio 2022 is de nota gronduitgifte bedrijfslocaties gemeente Urk 2022-2026 vastgesteld door de gemeenteraad. Deze nota is het uitgangspunt voor het opstellen van uitgifteprotocollen, die nodig zijn om de verschillende deelgebieden binnen Port of Urk te kunnen uitgeven. In 2024 is gestart met de uitgifteprocedure voor de eerste fase van Port of Urk (circa 3,5 ha netto). De definitieve verkoop (passering bij notaris) zal in 2024 plaats vinden.

In 2024 is de eerste fase van Port of Urk bouwrijp gemaakt (circa 35 ha.). Deze werkzaamheden worden in 2025 afgerond. Dit zodat de eerste bedrijven in 2025 kunnen starten met het bouwen van hun bedrijfsopstallen. Qua verwerving, realisatie en ook uitgifte lopen we op schema. Momenteel lopen de gesprekken voor de verwerving van de tweede fase Port Of Urk. Naar verwachting wordt deze fase 2027/2028 bouwrijp gemaakt.

Ad 6a. en 6b. Grex Westgat
Eind 2020 is de eerste fase van de revitalisering van het Westgat afgerond. In 2022 heeft de gemeente Urk een subsidie ontvangen. De openbare ruimte is opgeknapt en er is ruimte vrijgekomen voor nieuwe bedrijvigheid. Een bestemmingsplanprocedure voor de (her)invulling van de braakliggende grond is inmiddels opgestart. Naar verwachting kunnen de eerste kavels in 2027 worden verkocht.

Totaaloverzicht te verwachte verkopen bouwgrond in 2022 t/m 2025 per complex:

Aantallen m2 per complex	Voorraad per eind 2023	Prognose verkocht 2024	Prognose verkocht 2025	Prognose verkocht 2026	Prognose verkocht 2027	Prognose verkocht 2028	Voorraad per eind 2028
Oranjewijk (afronding)	6.000			6.000			0
Zeeheldenwijk (woningen en overig)	342.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	142.000
Zeeheldenwijk (bedrijven)	49.000		20.000	20.000			9.000
Staartweg	4.000						4.000
Zwolse Hoek fase 5	3.000	1.500	1.500				0
Port of Urk	600.000		60.000	50.000	30.000	30.000	430.000
Westgat	3.000				3.000	0	0
Totaal	**1.007.000**	**41.500**	**121.500**	**116.000**	**73.000**	**70.000**	**585.000**

Grondprijzen

De gemeente Urk kiest er voor om bij de vaststelling van de grondwaarde uit te gaan van de marktwaarde van de grond. Op Urk worden de minimale uitgifteprijzen voor bouwgrond door de gemeenteraad vastgesteld. Aanpassing van de grondprijs ten gevolge van prijsstijgingen vindt jaarlijks plaats door het college van burgemeester en wethouders. De te hanteren grondprijzen worden jaarlijks vastgelegd in de zogenaamde grondprijzennota. Op deze wijze informeert het college een ieder over de grondprijzen binnen de gemeente Urk. Het vormt tevens een kader voor de verschillende actoren die binnen de gemeentelijke organisatie betrokken zijn bij het verkoopproces van bouwgrond. De vastgestelde grondprijzen vormen de input voor de te actualiseren grondexploitaties. De grondprijzen 2025 worden vastgesteld in het najaar van 2024.

Planning woningbouw (op te leveren woningen) Urk 2021- 2028

	Opgeleverd			Prognose 2024-2028				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Oranjewijk (afronding)	90		23	27			33	
Zeeheldenwijk				205	100	150	150	150
Overig				24				
Totaal aantal woningen	**90**	**0**	**23**	**256**	**100**	**150**	**183**	**150**

Planning bedrijventerrein (op te leveren bedrijven) Urk 2021-2028

	Opgeleverd			Prognose 2024-2028				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Zwolse Hoek fase 5				3				
Port of Urk				8	10	15	10	10
Westgat					4			
Totaal aantal Bedrijven	**94**	**87**	**87**	**11**	**14**	**15**	**10**	**10**

Risico's

In de begrotingsraad worden naast de begroting ook de actualisaties van de grondexploitaties aan de raad voorgelegd. Een onderdeel daarvan is een risicoanalyse. Naar de betreffende bijlage bij dat raadsvoorstel wordt hier kortheidshalve verwezen.
De risico's die voortkomen uit de grondexploitaties maken onderdeel uit van de risicoanalyse van de gemeente als geheel zoals die wordt beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Bij het bepalen van het noodzakelijke weerstandsvermogen wordt 10% meegenomen over de waarde van de grondexploitaties woningbouw en 20% over de waarde van de voorraden bedrijventerreinen.

Lokale heffingen

Inleiding

Het totale pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit verschillende belastingheffingen die opgelegd worden op grond van een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening. De doelstelling van de lokale heffingen is het verwerven van eigen middelen uit belastingen en heffingen voor de dekking van de algemene en specifieke uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De uitvoering en de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de heffingswerkzaamheden liggen op grond van artikel 231 van de Gemeentewet bij de heffingsambtenaar. Hierbij valt te denken aan het vaststellen en opleggen van de aanslagen en taxatiewaarden, het doen van uitspraken op bezwaren en het verweer bij beroepszaken.

De gemeentelijke heffingen zijn na de algemene uitkering uit het Gemeentefonds de belangrijkste bron van inkomsten. Bij gemeentelijke heffingen wordt onderscheid gemaakt tussen algemene belastingen en retributies. Belastingen hebben een algemeen karakter. Een directe relatie tussen de belasting en de gemaakte kosten van de gemeente is in het algemeen niet aanwezig. Bij de retributies is er wel sprake van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke taak. Bij retributies mogen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten van de gemeente voor de uitoefening van de taak.

Tarievenbeleid

Voor de hoogte van tarieven gelden de volgende uitgangspunten:
De belastingen en heffingen worden trendmatig verhoogd, tenzij op grond van een besluit van de gemeenteraad of hogere wetgeving een andere verhoging is vastgelegd. Voor 2025 is de trendmatige verhoging vastgesteld op 2,2%.

Extra verhogingen worden slechts voorgesteld, wanneer daar tegenover de realisering van aanwijsbare voorzieningen ten behoeve van de gemeenschap staan, dan wel hier al expliciete besluitvorming over is geweest. Algemeen genomen behoort dienstverlening door of vanwege de gemeente kostendekkend te zijn.

De opbrengsten uit de lokale belastingen en heffingen zijn als volgt begroot:

Gemeentelijke heffing (x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1.1 Onroerende-zaakbelastingen	5.614	6.017	6.214	6.277	6.341	6.404
1.2 Hondenbelasting	75	85	85	85	85	85
1.3 Precariobelasting	23	19	19	19	19	19
1.4 Toeristenbelasting	120	133	133	133	133	133
Totaal Belastingen	**5.832**	**6.255**	**6.451**	**6.514**	**6.578**	**6.641**
2.1 Afvalstoffenheffingen	1.943	1.928	2.266	2.525	2.593	2.672
2.2 Rioolheffing	2.233	2.304	2.356	2.356	2.356	2.356
2.3 Haven- en kadegelden	968	853	853	853	853	853
2.4 Marktgelden	34	35	35	35	35	35
2.5 Begraafrechten	443	360	400	400	400	400
2.6 Secretarieleges (Titel 1)	191	242	198	198	198	198
2.7. Omgevingsvergunningen (Titel 2)	900	1.776	610	460	460	460
2.8 Leges (Titel 3)	14	14	14	14	14	14
2.9 Overig	0	0	0	0	0	0
Totaal Retributies	**6.725**	**7.512**	**6.732**	**6.841**	**6.909**	**6.988**
Totaal	**12.556**	**13.767**	**13.183**	**13.355**	**13.487**	**13.629**

Belastingen

Belastingen hebben een algemeen karakter. Een directe relatie tussen de belasting en de gemaakte kosten van de gemeente is in het algemeen niet aanwezig. De opbrengsten van de algemene belastingen worden gebruikt als algemeen dekkingsmiddel. De gemeenteraad bepaalt dus zelf waaraan de gemeente dat geld besteedt. Voorbeelden van algemene belastingen zijn de onroerendezaakbelasting (OZB), precariobelasting en de hondenbelasting.

1.1 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Onder de naam "onroerende-zaakbelastingen" worden over binnen de gemeente gelegen onroerende zaken, drie directe belastingen geheven:

- eigenarenbelasting voor woningen;
- eigenarenbelasting voor niet-woningen;
- gebruikersbelasting voor niet-woningen

De peildatum voor de belastingplicht is 1 januari van het belastingjaar. Grondslag is de WOZ-waarde.

Elk jaar wordt de onroerende zaak gewaardeerd o.g.v. de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Hiermee volgt de WOZ-waarde jaarlijks de marktontwikkeling. De gemeente Urk voert de werkzaamheden voor de Wet WOZ grotendeels zelf uit met gebruikmaking van de taxatiesoftware van xxllnc en de inhuur van een externe taxateur. Voor het belastingjaar 2025 geldt de WOZ-waarde naar prijspeil van 1 januari 2024.

Waardeontwikkeling
Om waardeontwikkelingen van woningen en niet-woningen niet van invloed te laten zijn op de opbrengst, worden de tarieven conform de waardeontwikkelingen aangepast. Dit uitgangspunt is in het verleden altijd bij herwaarderingen gehanteerd. In de huidige markt worden dus de stijgende WOZ-waarden gecompenseerd door een gelijke daling van de tarieven.

De verwachte stijging van woningen is 4,5%. Met deze stijging wordt het tarief dan ook verlaagd en daarna verhoogd met de trendmatige verhoging van 2,2%. Bij de niet-woningen was sprake van een gemiddelde stijging van 3,6%.

De tarieven zijn opgenomen in de Verordening Onroerende-zaakbelastingen.

De opbrengsten 2025 en volgende jaren zijn gebaseerd op het huidige areaal aan onroerend goed aangevuld met de groei van het aantal onroerende zaken en de tariefsaanpassingen op basis van de nieuwe waarden in het kader van de hertaxaties Wet WOZ. Op grond van eerder besluitvorming dienen de tarieven zodanig vastgesteld te worden dat de geraamde opbrengsten gerealiseerd worden.

1.2 Hondenbelasting
Onder de naam "hondenbelasting" wordt een directe belasting geheven ter zake het houden van een hond binnen de gemeente. Het is niet nodig dat de gemeente een relatie legt tussen de opbrengst van de hondenbelasting en de kosten die voor de gemeente aan de bevuiling door honden zijn verbonden. De opbrengst wordt dan ook als algemeen dekkingsmiddel gebruikt. Het tarief voor 2025 is met 2,2% verhoogd.

1.3 Precariobelasting
De gemeente heft een precariobelasting als vergoeding voor het gebruik van openbare grond. De precariobelasting wordt specifiek geheven voor het plaatsen van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Voorbeelden van belaste voorwerpen zijn kabels en leidingen, terrassen, bouwmaterialen, zonneschermen, luifels, lichtreclames en vlaggen. Precariobelasting wordt wel gezien als de fiscale tegenhanger van een privaatrechtelijke vergoeding om de gemeentegrond te kunnen gebruiken. De opbrengst wordt als een algemeen dekkingsmiddel gebruikt.

1.4 Toeristenbelasting
Dit betreft een belasting die wordt geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene zijn opgenomen in de Basisregistratie Personen (BRP). Door het heffen van een toeristenbelasting dragen ook niet-inwoners bij in de kosten van de algemene voorzieningen. De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Bij de behandeling van de belastingenvoorzieningen 2024 (9 november 2023) heeft de gemeenteraad de motie "Toeristenbelasting" aangenomen. Hiermee zijn de tarieven voor 2025 vastgesteld € 2,00 per persoon per overnachting. Omdat deze belasting na afloop van het jaar geheven wordt, betreft dit de overnachtingen van 2024.

Retributies

De retributies vallen uiteen in bestemmingsheffingen en leges. Hierbij geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de begrote kosten die gedekt worden met de heffing. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing en de afvalstoffenheffing, die worden gebruikt voor doeleinden met een duidelijk algemeen belang.

De belangrijkste retributies zijn de leges. Deze dienst levert met name individueel voordeel op. Zo betalen inwoners van de gemeente een bijdrage voor het aanvragen van een

paspoort of vergunning. Ook voor de leges geldt dat deze niet meer dan kostendekkend mogen zijn.

Voor de navolgende heffingen geldt dat de opbrengsten niet uit mogen gaan boven de geraamde kosten, ofwel geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn:
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolrecht;
- Haven- en kadegelden;
- Leges;
- Marktgelden;
- Begraafrechten.

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid van de retributies weergegeven. Bij iedere retributie ziet u verder een overzicht van de baten en de lasten in 2025.

Kostendekking Retributies en Leges

Gemeentelijke heffing (x € 1.000)	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief			Begroting 2025		
		lasten	baten	dekking	lasten	baten	dekking
Afvalstoffenheffingen	98%	2.281	2.040	0	2.719	2.266	83%
Rioolheffing	113%	2.272	2.304	0	2.453	2.356	96%
Haven- en kadegelden	84%	1.401	819	0	1.194	853	71%
Marktgelden	41%	54	31	0	58	35	61%
Begraafrechten	17%	641	360	0	689	400	58%
Secretarieleges (Titel 1)	24%	927	374	0	988	330	33%
Omgevingsvergunningen (Titel 2)	58%	1.459	1.776	0	981	610	62%
Leges (Titel 3)	82%	17	14	0	17	14	82%

2.1 Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge art. 10.11 van de Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. De hoogte van de aanslag is afhankelijk van de gezinsgrootte en de soort container. In de tarieven zijn ook de kosten voor de milieustraat en het straatvegen verwerkt.

De laatste jaren is een stijging van de afvalstoffenheffing voorkomen, het tarief is stabiel gebleven. Voor 2025 zullen de tarieven wel weer moeten stijgen.

In 2024 is het nieuwe Grondstoffenbeleidsplan 2025-2028 vastgesteld. Aanleiding hiervoor was het niet behalen van de doelstellingen op het gebied van afvalscheiding. In het nieuwe plan worden verschillende specifieke uitgaven gedaan, bijvoorbeeld in containermanagement, ondergrondse inzamelcontainers in het oude dorp en een campagne om de kwaliteit van gft te verbeteren. Deze investeringen moeten er toe leiden dat de afvalinzameling toekomstbestendig is en het doel van 100 kg restafval per inwoner per jaar gehaald wordt. Het verdisconteren in het tarief leidt tot een tariefstijging van € 34,00.

De opbrengst van de afvalstoffenheffing dient de kosten te dekken. In de afgelopen jaren is er in de berekening een vast bedrag in het tarief meegenomen voor de btw-kosten. De daadwerkelijke btw-kosten liggen echter hoger. In het nieuw vastgestelde grondstoffenplan is

dit gecorrigeerd. Bij het vaststellen van het grondstoffenbeleidsplan heeft de raad ingestemd met een stapsgewijze verhoging van de tarieven zodat de daadwerkelijke btw-kosten meegenomen worden in de berekening van de afvalstoffenheffing. Dit leidt ook tot een jaarlijkse stijging van het tarief met € 13 tot 2028.

Het merendeel van de kosten van afvalverwerking wordt uitgevoerd door de ROVA. Onlangs is de begroting van ROVA ontvangen. Deze verwerken in de tarieven. Dit leidt tot een verhoging van het tarief met € 3,00.

Bij het vaststellen van de belastingverordeningen worden de tarieven definitief vastgesteld.

2.2 Rioolheffing
Rioolheffing wordt geheven van de eigenaar van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering en van de gebruiker van een perceel waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd, dan wel dat belang heeft bij de nakoming van de gemeentelijke zorgplichten.

De opbrengst van de rioolheffing mag alleen worden gebruikt ter dekking van de kosten van:
- het inzamelen en transporteren van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater en het zuiveren van huishoudelijk afvalwater;
- het inzamelen van afvloeiend hemelwater en het verwerken hiervan alsmede maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand te voorkomen of te beperken.

Bij het bepalen van de hoogte van de tarieven van de rioolheffing houden we er rekening mee dat de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten. Uitgangspunten zijn 100% kostendekkendheid en gedifferentieerde tarieven per huishoudtype, waarbij de huishoudens met 4 of meer personen meer betalen, dan huishoudens tot en met 3 personen. Bij niet-woningen wordt naast een vast bedrag van de eigenaar, belasting geheven over het waterverbruik van de gebruiker.

Het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (verder te noemen GWRP) is in 2023 door u vastgesteld. Uit een GWRP blijken de verwachte exploitatie en investeringslasten in de uitvoeringsperiode. Verder worden in het GWRP de belangrijkste uitgangspunten voor de rioolheffing vermeld. Uitgangspunt is dat eventuele exploitatieoverschotten ten gunste moeten komen van voorziening riolering derden of de bestemmingsreserve riolering. Investeringen moeten zo mogelijk direct worden afgeboekt vanuit de spaarvoorziening riolering.

De tarieven voor de rioolheffing worden vastgesteld op grond van het GWRP. Op grond daarvan stijgen de tarieven voor woningen in 2025 met de trendmatige verhoging van 2,2% en van niet-woningen met 3,2% (Conform het GWRP 1% boven de trendmatige verhoging).

2.3 Havengelden
Onder de naam "havengelden" wordt een recht geheven voor het gebruik of genot van de gemeentelijke havens. De afgelopen jaren is er hard gewerkt om de voorzieningen op niveau te brengen. Werkzaamheden die overigens nog steeds doorgaan. Als gevolg hiervan zijn de tarieven de afgelopen jaren gestegen. Ook voor 2025 zullen de tarieven stijgen.

2.4 Marktgelden
In de gemeente wordt onder de naam "marktgeld" een recht geheven voor het innemen van een standplaats op de voor de markt aangewezen plaats, gedurende de voor de markt geldende tijd.

De tarieven zijn opgenomen in de Verordening Marktgelden. De tarieven zijn met 2,2% gestegen.

2.5 Begraafrechten
Op basis van de verordening op de graf- en begrafenisrechten worden in de gemeente Urk rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. Voor de begrafenisrechten geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn. In juli 2017 is er een nieuwe beheersverordening begraven vastgesteld met bijbehorende financiële onderbouwing. Op grond daarvan stijgen de tarieven met 1,5% of 1,7%.

2.6 Legesverordening
Onder de naam "leges" worden een aantal verschillende rechten geheven voor het genot van door, of vanwege het gemeentebestuur, verstrekte diensten. Het gaat hier vooral om de secretarieleges en de leges Omgevingswet. De verordening is met 2024 volledig aangepast naar de nieuwe Omgevingswet. Daarbij zijn ook nieuwe tarieven ingevoerd en is de berekening van de leges gewijzigd. In de loop van 2025 zal geëvalueerd worden wat de (financiële) gevolgen hier van zijn. Van sommige leges wordt het tarief vastgesteld door het Rijk. Bij het berekenen van een kostendekkend tarief mogen overigens alleen de kosten van het verlenen van een vergunning of dienst in rekening worden gebracht. Kosten van onder andere toezicht en handhaving mogen niet doorberekend worden. Voor 2025 worden de tarieven verhoogd met 2,2%.

Kwijtscheldingen

Op grond van de Invorderingswet en het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid kan een belastingschuldige die niet in staat is anders dan met buitengewoon bezwaar een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. Bij Ministeriële regeling worden inkomensnormen vastgesteld, welke van toepassing zijn voor de eventuele toekenning van kwijtscheldingsaanvragen. De gemeente Urk hanteert ten aanzien van de normbedragen een kwijtscheldingspercentage van 100%.

Kwijtschelding kan alleen worden aangevraagd indien het een aanslag betreft voor onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De overige heffingen zijn in de desbetreffende belastingverordeningen uitgesloten van kwijtschelding.

Lokale lastendruk

Alle onroerende zaken dienen jaarlijks opnieuw getaxeerd te worden op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken. De uitvoering van deze wet ligt in handen van de heffingsambtenaar van de gemeente. Door de Waarderingskamer wordt op deze uitvoering toezicht gehouden. De gemeente Urk scoort bij deze beoordeling al jaren 5 uit 5 sterren. De hoogste score!

In de tarieven en berekende opbrengst is rekening gehouden met de steeds maar stijgende kosten voor het behandelen van bezwaarschriften van zogenaamde WOZ-bureaus. Zij adverteren met het “gratis” indienen van bezwaar, maar de kosten hiervoor komen ten laste van de gemeente. De kosten voor het behandelingen van bezwaren bedroegen in 2023 ongeveer € 2.000 per bezwaarschrift (in totaal € 150.000). Wanneer een burger zelf bezwaar indient, bedragen de kosten ongeveer € 200 per bezwaarschrift. De kosten bestaan in hoofdzaak uit personeelskosten, kosten inhuur taxateur en juridisch advies. De oorzaak is dat WOZ-bureaus zeer uitgebreide en juridisch ingewikkelde bezwaarschriften indienen die gerobotiseerd tot stand komen. De bestreden WOZ-waarde is daarbij vaak bijzaak. Doel is namelijk om een kostenvergoeding te verkrijgen. Daarbij streeft men soms naar het laten

vastlopen van het bezwaarproces zodat ze op die manier in aanmerking kunnen komen voor kostenvergoedingen. In bezwaar gaan is helaas een verdienmodel geworden.

Als gevolg van nieuwe wetgeving is de kostenvergoeding voor No-Cure-No-Pay bureau's in 2024 fors verlaagd. Dit heeft geleid tot minder bezwaarschriften. Helaas heeft de Hoge Raad onlangs uitspraak gedaan waarbij deze wetgeving vernietigd is en de kostenvergoeding zelfs verdubbelt is ten opzichte van 2023. De hoop is dat er snel reparatiewetgeving komt. Mogelijke aanpassingen zullen in de tussenrapportage 2025 worden verwerkt.

Er is altijd grote belangstelling voor de lokale belastingen, vooral landelijk. Diverse instanties berekenen jaarlijks de stijging van de lokale lasten en de uitkomsten hiervan hebben grote aandacht van de landelijke pers. Met name de verschillen tussen de diverse gemeenten krijgen daarbij veel aandacht. Dit terwijl de gemeentelijke belasting een klein deel uitmaken van de zogenaamde bijkomende woonlasten. Ook de WOZ-waarde genereert veel aandacht. Met name door de zogenaamde WOZ-bureaus die groot belang hebben bij negatieve uitingen omdat ze daarmee klanten binnenhalen die via hen een bezwaar indienen.

Ontwikkeling gemiddelde woonlasten voor een 3- persoonshuishouden

Gemiddelde woonlasten voor een huishouden van 3 personen voor de periode 2023-2025				Ontwikkeling 2023/2025
Belastingsoort	**2023**	**2024**	**2025**	**in %**
OZB eigenaar	€ 455	€ 480	€ 490	7,6%
Rioolrechten	€ 253	€ 263	€ 268	5,9%
Afvalstoffenheffing	€ 251	€ 251	€ 289	15,2%
Totaal	**€ 959**	**€ 994**	**€ 1.047**	**9,10%**

De woonlasten zijn gebaseerd op een gemiddelde. Werken met gemiddelden betekent dat de feitelijke lastenontwikkeling voor een individuele burger hiervan kan afwijken. De hoogte van de belasting wordt onder andere beïnvloed door de grootte van het huishouden en de feitelijke waardeontwikkeling van de woning.

Om een beeld te krijgen hoe de woonlasten op Urk zich verhouden tot gemeenten in Flevoland, treft u hierna de gegevens aan van een aantal gemeenten uit de Atlas van de lokale lasten 2024 van het COELO, zoals gepubliceerd op de website. In de onderstaande vergelijking staat de gemiddelde aanslag 2024 voor een 3-persoonshuishouden. In deze aanslag is inbegrepen de OZB, afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

2024	Almere	Dronten	Lelystad	N.O. Polder	Urk	Zeewolde
OZB	€ 409	€ 474	€ 480	€ 417	€ 480	€ 656
Afvalstoffenheffing	€ 440	€ 358	€ 407	€ 366	€ 251	€ 419
Rioolheffing	€ 229	€ 169	€ 222	€ 181	€ 263	€ 151
Totaal	**€ 1.078**	**€ 1.000**	**€ 1.110**	**€ 964**	**€ 994**	**€ 1.226**

Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is per 1 mei 2022 in werking getreden en vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob).

De Woo heeft als doel om het – proactief - openbaar maken van overheidsinformatie te bevorderen. Binnen de gemeente Urk hebben we ons beleid en normstelling onderzocht op ‘openbaarheid’ en toegankelijkheid. Daarnaast hebben we de algemene informatie over de gemeente, inclusief de openbare besluitvorming, beoordeeld en waar mogelijk en waar nodig aangepast.

Zo hebben we nieuwe software aangeschaft die speciaal is ontworpen om informatie – welke actief openbaar moet worden gemaakt – te anonimiseren. Deze software speelt een cruciale rol bij het op orde houden van onze informatiehuishouding. Bij het publiceren van informatie volgt gemeente Urk vanzelfsprekend de richtlijnen en standaarden die de die de Wet open overheid voorschrijft. De software zorgt ervoor dat we gegevens geanonimiseerd kunnen publiceren, waardoor de transparantie van de overheid samenvalt met de bescherming van de privacy van betrokkenen.

Deze belangrijke stap maakt de gemeente Urk nog meer ‘open en toegankelijk’ voor haar inwoners.

Financiële begroting

Meerjarenraming 2025-2028

Overzicht baten en lasten	2025			2026			2027			2028		
(art 17 BBV / x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma	**67.415**	**29.587**	**-37.828**	**66.900**	**28.255**	**-38.645**	**57.114**	**19.853**	**-37.261**	**63.186**	**23.599**	**-39.587**
Basis op Orde	4.661	348	-4.313	4.308	348	-3.960	4.248	348	-3.900	4.158	348	-3.810
Wonen	21.317	11.224	-10.093	27.404	18.083	-9.321	19.150	10.292	-8.858	26.559	14.685	-11.874
Werken	17.210	12.849	-4.361	10.923	4.720	-6.203	9.341	4.381	-4.960	8.094	3.734	-4.360
Leven	24.227	5.166	-19.061	24.266	5.104	-19.162	24.375	4.832	-19.543	24.376	4.832	-19.544
Algemene dekkingsmiddelen	**10.269**	**47.311**	**37.042**	**11.203**	**45.365**	**34.162**	**12.579**	**47.105**	**34.526**	**13.445**	**48.549**	**35.104**
Overhead	10.008	130	-9.878	10.542	130	-10.412	11.094	130	-10.964	11.664	130	-11.534
Treasury	-229	148	377	-129	148	277	530	148	-382	530	148	-382
OZB woningen	316	3.205	2.889	316	3.251	2.935	316	3.297	2.981	316	3.343	3.027
OZB niet-woningen	-	3.003	3.003	-	3.020	3.020	-	3.038	3.038	-	3.055	3.055
Belastingen overig	149	151	2	149	151	2	149	151	2	149	151	2
Algemene en overige uitk. gemeentefonds	-	40.674	40.674	300	38.665	38.365	465	40.341	39.876	761	41.722	40.961
Overige baten en lasten	25	-	-25	25	-	-25	25	-	-25	25	-	-25
Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	**77.684**	**76.898**	**-786**	**78.103**	**73.620**	**-4.483**	**69.693**	**66.958**	**-2.735**	**76.631**	**72.148**	**-4.483**
Mutaties reserves	**72**	**1.215**	**1.143**	**72**	**2.963**	**2.891**	**72**	**1.366**	**1.294**	**72**	**3.827**	**3.755**
Programma Basis op Orde	72	1.215	1.143	72	2.963	2.891	72	1.366	1.294	72	3.827	3.755
Programma Leven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma Werken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma Wonen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	**77.756**	**78.113**	**357**	**78.175**	**76.583**	**-1.592**	**69.765**	**68.324**	**-1.441**	**76.703**	**75.975**	**-728**

Meerjarige balans

Activa (x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Vaste activa	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Immateriële vaste activa	728	372	238	226	213	201
Materiële vaste activa	83.248	102.132	110.361	123.421	119.100	114.990
Financiële vaste activa	8.292	7.844	8.063	7.943	7.816	7.685
Totaal vaste activa	**92.268**	**110.348**	**118.662**	**131.590**	**127.129**	**122.876**

Vlottende activa	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Voorraden	56.330	48.230	63.492	53.217	50.395	50.395
Uitzettingen	14.214	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Liquide middelen	202	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Overlopende activa	733	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal vlottende activa	**71.479**	**48.230**	**63.492**	**53.217**	**50.395**	**50.395**
Totaal activa	**163.747**	**158.578**	**182.154**	**184.807**	**177.524**	**173.271**

Passiva (x € 1.000)	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Vaste Passiva	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Eigen vermogen	42.429	42.996	43.408	40.808	37.857	32.595
Resultaat	3.798	1.415	357	-1.592	-1.441	-728
Voorzieningen	7.105	4.806	5.138	6.165	7.191	8.218
Vaste schulden	78.463	73.831	98.831	90.941	83.042	75.508
Totaal vaste passiva	**131.795**	**123.048**	**147.734**	**136.322**	**126.649**	**115.593**

Vlottende Passiva	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Netto vlottende schulden	26.322	35.530	34.420	48.485	50.875	57.678
Overlopende passiva	5.630	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal vlottende passiva	**31.952**	**35.530**	**34.420**	**48.485**	**50.875**	**57.678**
Totaal passiva	**163.747**	**158.578**	**182.154**	**184.807**	**177.524**	**173.271**
Gewaarborgde geldleningen	5.060	5.330	4.593	4.593	4.593	4.593

Overzicht baten en lasten per taakveld

Taakveldbegroting BBV x € 1.000		2025			2026			2027			2028		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0,1	Bestuur	1.394	18	-1.376	1.394	18	-1.376	1.394	18	-1.376	1.394	18	-1.376
0,10	Mutaties reserves	72	1.215	1.143	72	2.963	2.891	72	1.366	1.294	72	3.827	3.755
0,11	Resultaat rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0,2	Burgerzaken	707	330	-377	687	330	-357	687	330	-357	687	330	-357
0,3	Beheer overige gebouwen en gronden	44	2	-42	44	2	-42	44	2	-42	44	2	-42
0,4	Overhead	10.008	130	-9.878	10.542	130	-10.412	11.094	130	-10.964	11.664	130	-11.534
0,5	Treasury	-229	148	377	-129	148	277	530	148	-382	530	148	-382
0,61	OZB woningen	316	3.205	2.889	316	3.251	2.935	316	3.297	2.981	316	3.343	3.027
0,62	OZB niet-woningen	-	3.003	3.003	-	3.020	3.020	-	3.038	3.038	-	3.055	3.055
0,64	Belastingen overig	149	151	2	149	151	2	149	151	2	149	151	2
0,7	Algemene en overige uitk. gemeentefonds	-	40.674	40.674	300	38.665	38.365	465	40.341	39.876	761	41.722	40.961
0,8	Overige baten en lasten	25	-	-25	25	-	-25	25	-	-25	25	-	-25
0,9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,1	Crisisbeheersing en brandweer	1.452	-	-1.452	1.462	-	-1.462	1.402	-	-1.402	1.402	-	-1.402
1,2	Openbare orde en veiligheid	1.108	-	-1.108	765	-	-765	765	-	-765	675	-	-675
2,1	Verkeer en vervoer	3.873	109	-3.764	4.019	109	-3.910	4.019	109	-3.910	11.773	4.798	-6.975
2,3	Recreatieve havens	476	465	-11	481	465	-16	481	465	-16	481	465	-16
2,4	Economische havens en waterwegen	507	388	-119	432	388	-44	432	388	-44	432	388	-44
2,5	Openbaar vervoer	4	-	-4	43	-	-43	43	-	-43	43	-	-43
3,2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9.781	9.781	-	1.652	1.652	-	1.313	1.313	-	666	666	-
3,3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	271	286	15	271	286	15	268	286	18	268	286	18
3,4	Economische promotie	1.314	473	-841	3.137	473	-2.664	1.487	473	-1.014	987	473	-514
4,2	Onderwijshuisvesting	1.901	7	-1.894	1.990	7	-1.983	2.400	7	-2.393	2.300	7	-2.293
4,3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.916	1.447	-1.469	2.916	1.447	-1.469	2.916	1.447	-1.469	2.916	1.447	-1.469
5,1	Sportbeleid en activering	472	471	-1	480	400	-80	368	128	-240	368	128	-240
5,2	Sportaccommodaties	2.463	899	-1.564	2.662	899	-1.763	2.883	899	-1.984	2.881	899	-1.982
5,3	Cultuurpresent,-productie,-participatie	127	-	-127	127	-	-127	127	-	-127	127	-	-127
5,4	Musea	265	51	-214	265	51	-214	263	51	-212	263	51	-212
5,5	Cultureel erfgoed	115	31	-84	115	31	-84	115	31	-84	115	31	-84

5,6	Media	701	106	-595	701	106	-595	701	106	-595	701	106	-595
5,7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.214	48	-2.166	2.208	48	-2.160	2.208	48	-2.160	2.208	48	-2.160
6,1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.275	242	-3.033	3.255	242	-3.013	3.257	242	-3.015	3.260	242	-3.018
6,21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	560	71	-489	560	71	-489	560	71	-489	560	71	-489
6,22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeug	81	-	-81	81	-	-81	81	-	-81	81	-	-81
6,23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Inte	177	-	-177	177	-	-177	177	-	-177	177	-	-177
6,3	Inkomensregelingen	3.850	2.783	-1.067	3.840	2.783	-1.057	3.840	2.783	-1.057	3.840	2.783	-1.057
6,4	WSW en beschut werk	2.475	45	-2.430	2.470	69	-2.401	2.470	69	-2.401	2.470	69	-2.401
6,60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	611	2	-609	611	2	-609	611	2	-609	611	2	-609
6,711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	610	-	-610	610	-	-610	610	-	-610	610	-	-610
6,712	Begeleiding (WMO)	693	-	-693	693	-	-693	693	-	-693	693	-	-693
6,713	Dagbesteding (WMO)	425	-	-425	425	-	-425	425	-	-425	425	-	-425
6,714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	47	-	-47	47	-	-47	47	-	-47	47	-	-47
6,751	Jeugdhulp ambulant lokaal	2.416	175	-2.241	2.416	175	-2.241	2.416	175	-2.241	2.416	175	-2.241
6,752	Jeugdhulp ambulant regionaal	12	-	-12	12	-	-12	12	-	-12	12	-	-12
6,762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	605	-	-605	605	-	-605	605	-	-605	605	-	-605
6,791	PGB WMO	138	67	-71	138	227	89	138	227	89	138	227	89
6,792	PGB Jeugd	15	-	-15	15	-	-15	15	-	-15	15	-	-15
6,811	Beschermd wonen (WMO)	45	175	130	45	-	-45	45	-	-45	45	-	-45
6,821	Jeugdbescherming	230	-	-230	230	-	-230	230	-	-230	230	-	-230
6,822	Jeugdreclassering	79	-	-79	79	-	-79	79	-	-79	79	-	-79
6,91	Coördinatie en beleid WMO	813	-	-813	717	-	-717	717	-	-717	717	-	-717
6,92	Coördinatie en beleid Jeugd	713	-	-713	682	-	-682	682	-	-682	682	-	-682
7,1	Volksgezondheid	2.253	15	-2.238	2.202	15	-2.187	2.054	15	-2.039	2.067	15	-2.052
7,2	Riolering	1.831	2.356	525	1.829	2.356	527	1.829	2.356	527	1.829	2.356	527
7,3	Afval	2.050	2.476	426	2.251	2.735	484	2.154	2.803	649	2.154	2.882	728
7,4	Milieubeheer	2.050	323	-1.727	2.067	326	-1.741	2.082	326	-1.756	2.099	326	-1.773
7,5	Begraafplaatsen en crematoria	506	400	-106	499	400	-99	499	400	-99	499	400	-99
8,1	Ruimte en leefomgeving	789	1	-788	614	1	-613	614	1	-613	614	1	-613
8,2	Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	6.170	4.839	-1.331	12.022	11.586	-436	4.098	3.727	-371	3.723	3.352	-371
8,3	Wonen en bouwen	1.791	705	-1.086	1.858	555	-1.303	1.758	555	-1.203	1.758	555	-1.203
Totaal		**77.756**	**78.113**	**357**	**78.175**	**76.583**	**-1.592**	**69.765**	**68.324**	**-1.441**	**76.703**	**75.975**	**-728**

Reserves en voorzieningen

Reserves

Algemene reserve (Bedragen x € 1.000)	2024 Saldo 31-dec	Bij	2025 Af	Saldo 31-dec	Bij	2026 Af	Saldo 31-dec	Bij	2027 Af	Saldo 31-dec	Bij	2028 Af	Saldo 31-dec
Algemene reserve	**17.138**	-	-	**17.138**	357	2.000	**15.495**	-	1.592	**13.903**	-	4.502	**9.401**
Totaal	**17.138**	**-**	**-**	**17.138**	**357**	**2.000**	**15.495**	**-**	**1.592**	**13.903**	**-**	**4.502**	**9.401**

Overige reserves (Bedragen x € 1.000)	2024 Saldo 31-dec	Bij	2025 Af	Saldo 31-dec	Bij	2026 Af	Saldo 31-dec	Bij	2027 Af	Saldo 31-dec	Bij	2028 Af	Saldo 31-dec
Incidentele doeleinden	**39**	-	-	**39**	-	-	**39**	-	-	**39**	-	-	**39**
Frictiekosten personeel	**76**	65	65	**76**	65	65	**76**	65	65	**76**	65	65	**76**
Generatiepact	**510**	-	231	**279**	-	72	**207**	-	72	**135**	-	72	**64**
Afkoopsom havens	**1.227**	-	-	**1.227**	-	-	**1.227**	-	500	**727**	-	-	**727**
Uitdiepen havens	**463**	-	-	**463**	-	-	**463**	-	-	**463**	-	-	**463**
Maritieme Service Haven	**152**	-	-	**152**	-	-	**152**	-	-	**152**	-	-	**152**
Participatie	**1.854**	-	-	**1.854**	-	-	**1.854**	-	-	**1.854**	-	-	**1.854**
Sociaal domein	**4.010**	-	75	**3.935**	-	75	**3.860**	-	75	**3.785**	-	75	**3.710**
Afvalstoffenheffing	**189**	-	51	**138**	-	97	**41**	-	-	**41**	-	-	**41**
Afschrijvingen	**13.703**	-	443	**13.260**	-	535	**12.725**	-	535	**12.190**	-	435	**11.755**
Infrastructuur (3e brug)	**481**	-	-	**481**	-	-	**481**	-	-	**481**	-	-	**481**
Fonds dorpsuitleg	**201**	-	-	**201**	-	-	**201**	-	-	**201**	-	-	**201**
Algemene reserve Grondzaken	**4.132**	-	367	**3.765**	-	137	**3.628**	-	137	**3.491**	-	137	**3.354**
Strategische aankopen	**440**	7	48	**399**	7	48	**358**	7	48	**317**	7	48	**276**
Totaal	**27.478**	**72**	**1.280**	**26.270**	**72**	**1.029**	**25.313**	**72**	**1.432**	**23.953**	**72**	**832**	**23.194**

Voorzieningen

Voorzieningen (Bedragen x € 1.000)	2024 Saldo 31-dec	Bij	Af	2025 Saldo 31-dec	Bij	Af	2026 Saldo 31-dec	Bij	Af	2027 Saldo 31-dec	Bij	Af	2028 Saldo 31-dec
Wethouders (o.b.v. wet APPA)	**1.224**	35	-	**1.258**	35	-	**1.293**	35	-	**1.328**	35	-	**1.363**
Personeel, bovenwettelijk verlof	**51**	-	-	**51**	-	-	**51**	-	-	**51**	-	-	**51**
ICT beheerplan	**-**	53	53	**-**	53	53	**-**	53	53	**-**	154	154	**-**
Gebouwenbeheer	**2.370**	594	55	**2.909**	594	55	**3.448**	594	55	**3.987**	594	55	**4.526**
Havenbeheer	**761**	146	60	**847**	146	60	**933**	146	60	**1.019**	146	60	**1.105**
Verliesvoorz. aandelen Port of Urk B.V.	**40**	-	-	**40**	-	-	**40**	-	-	**40**	-	-	**40**
Kunstobjectenbeheer	**32**	-	-	**32**	-	-	**32**	-	-	**32**	-	-	**32**
Rioleringsfonds	**955**	720	1.675	**-**	367	-	**367**	367	-	**734**	367	-	**1.101**
Totaal	**5.433**	**1.547**	**1.843**	**5.138**	**1.195**	**168**	**6.165**	**1.195**	**168**	**7.191**	**1.296**	**270**	**8.218**

Investeringsstaat

Progr.	Omschrijving investering (excl.Bouwgrond in exploitatie)	<=2024	2025	2026	2027	2028
1	**Basis op Orde**					
*	Gemeentehuis verbouw fase 2		2.000.000			
*	Gemeentehuis verbouw fase 2, meubilair		300.000			
	Duurzaamheidsmaatregelen gebouwen	2.501.000	175.000	361.000		476.000
	Vervangingsinvesteringen 2024 ICT	305.000				
2	**Wonen**					
	Herinrichting Singel	2.932.000				
	Rehabilitatie Staartweg	1.440.000				
	ICT kosten omgevingswet	200.000				
*	Busplein / OV-Hub / halteplaatsen (bovo 10)		3.418.000			
	Beschoeiing Foksdiep	314.000				
	Reconstr. Zwolsehoek (gemalen Vlieter / Riepel / Oostwal en Abbert)	1.659.000				
	Bijdrage verbindingssloot	906.000				
	Riolering Akkers/Almerelaan/Noorderz.GWRP blz.100	1.686.000				
	Heraanleg Molenkamp	611.000				
	Biodiversiteit wandelgebied Urkerweg		500.000			
	Verbeteren verlichting bij zebrapaden		100.000	100.000	100.000	100.000
3	**Werken**					
	Ensgat; aansluiting Domineesweg (bovo 1)	967.000				
	Hoofdverkeerstructuur M. de Ruijterallee (bovo 2)	3.437.000				
	Grond Urkerweg, M.de R.-brug, Rotonde (bovo 2b)	723.000				
	Oeververbinding Zwolse Hoek (bovo 3)	101.000				
	Waterberging Zeeheldenwijk (bovo 6)	227.000				
	Eindgemaal Urk (bovo 11)	2.405.000				
	Boni verplaatsing herontwikkeling locatie	360.000				
	Vervangingsinvesteringen tractiemiddelen		389.000			
	Vervangingsinvesteringen wegen		770.000	630.000		
4	**Leven**					
*	Brede school Zeeheldenwijk		1.456.000	14.500.000		
*	Sporthal Zeeheldenwijk			8.843.000		

*	Gymzaal Oranjewijk		2.875.000			
	Sportboulevard fase 2	400.000				
	Pumptrackbaan	150.000				
	Julianaplantsoen stuitergras en PlaceX	151.000				
	Playground Wilhelminapark, toplaag en drainage	50.000				
	Verharden pad Urkerbos		160.000			
	Aanleg van steigers bij de dijk		100.000			
	Vervangen en uitbreiden openbare elektriciteitskasten Wilhelminapark/gemeentehuis	100.000				
	Renoveren sportveld 2, incl. verlichting	140.000				
*	Nieuwbouw Obadjaschool			2.400.000		
	Totaal	**21.765.000**	**12.243.000**	**26.834.000**	**100.000**	**576.000**

(*) De met een * gemerkte investeringen worden met een afzonderlijk voorstel aan uw raad voorgelegd voordat ze daadwerkelijk uitgevoerd worden (afgezien van beperkte voorbereidingskosten). De overige investeringen worden op grond van het door uw raad vaststellen van de begroting 2025 zonder nadere raadsbesluitvorming uitgevoerd, behalve als het in deze investeringsstaat vermelde bedrag substantieel te laag blijkt te zijn of er bestuurlijke overwegingen zijn om alsnog eerst een voorstel voor te leggen.

Incidentele baten en lasten

Overzicht Incidentele lasten en baten per programma > € 30.000					
Programma	**Omschrijving**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Lasten					
Basis op Orde					
	Aanpassen huisstijl	50.000	-	-	-
	Versterken positieve initiatieven Veilig Uitgaan Durf	200.000	-	-	-
	Inhuurkosten	338.000	195.000	195.000	195.000
reservemutaties	Totale bijdrage aan reserves	72.000	72.000	72.000	72.000
Totaal		**660.000**	**267.000**	**267.000**	**267.000**
Wonen					
	Investeringen grondstoffenplan ROVA	51.000	97.000	-	-
	Visievorming nieuw wonen en werken	80.000	80.000	-	-
	Uitvoeringsprogramma Natuur & Landschap	25.000	-	-	-
	Aanpassingen openbare ruimte Oud Urk	50.000	-	-	-
	Omgevingsplan en visie	20.000	-	-	-
	Kosten Ontsluitingsweg	-	-	-	7.750.000
	Inhuurkosten	153.000	103.000	103.000	103.000
	Kosten betreffende specifieke uitkeringen	323.000	326.000	326.000	326.000
Totaal		**702.000**	**606.000**	**429.000**	**8.179.000**
Werken					
	Extra gelden opstellen meerjarig uitvoeringsprogramma	75.000	-	-	-
	Flevopenninggala	50.000	-	-	-
	Opstartbudget parkmanagement PoU en overgangszone ZHW	100.000	50.000	-	-
	Unilocatie Maritieme Campus	100.000	100.000	-	-
	Gem. bijdr. Aan prov. Aanleg MSNF	-	2.000.000	-	-
	Gem. bijdr. Aan sluis Kornwerderzand	-	-	500.000	-
	Tijdelijke huur locatie de Ark	37.000	37.000	-	-
	Inhuurkosten	338.000	195.000	195.000	195.000
	Kosten betreffende specifieke uitkeringen	1.585.000	1.585.000	1.585.000	1.585.000
	Totaal incidentele lasten bedragen < € 30.000	25.000	-	-	-
Totaal		**2.310.000**	**3.967.000**	**2.280.000**	**1.780.000**
Leven					
	Inhuurkosten	71.000	71.000	71.000	71.000

	Kosten betreffende specifieke uitkeringen	3.041.000	2.970.000	2.699.000	2.699.000
Totaal		**3.112.000**	**3.041.000**	**2.770.000**	**2.770.000**
Totaal lasten		**6.784.000**	**7.881.000**	**5.746.000**	**12.996.000**
Baten					
Basis op Orde					
reservemutaties	Totale onttrekking van reserves	772.000	2.429.000	832.000	3.393.000
Totaal		**772.000**	**2.429.000**	**832.000**	**3.393.000**
Wonen					
	Specifieke uitkeringen	323.000	326.000	326.000	326.000
	Bijdrage van grexen voor Ontsluitingsweg	-	-	-	4.689.000
Totaal		**323.000**	**326.000**	**326.000**	**5.015.000**
Werken					
	Specifieke uitkeringen	1.585.000	1.585.000	1.585.000	1.585.000
Totaal		**1.585.000**	**1.585.000**	**1.585.000**	**1.585.000**
Leven					
	Tijdelijk overschot oa Beschermd Wonen	300.000	175.000	-	-
	Specifieke uitkeringen	3.041.000	2.970.000	2.699.000	2.699.000
Totaal		**3.341.000**	**3.145.000**	**2.699.000**	**2.699.000**
Totaal baten		**6.021.000**	**7.485.000**	**5.442.000**	**12.692.000**
Saldo		**-763.000**	**-396.000**	**-304.000**	**-304.000**

Beleidsindicatoren

Indicator	Urk			NL		Beschrijving	Bron
	2022	2023	2024	2023	2024		
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	370	360	N.B.	700	N.B.	Het aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep.	CBS
Kinderen in uitkeringsgezin	2.0%	N.B.	N.B.	N.B.	N.B.	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	CBS
Jongeren met jeugdhulp	6.9%	7.5%	N.B.	13.5%	N.B.	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	N.B.	N.B.	N.B.	0.3%	N.B.	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	0,7%	0.6%	N.B.	1.1%	N.B.	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	CBS
Werkloze jongeren	1.0%	N.B.	N.B.	N.B.	N.B.	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).	Verwey Jonker
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2.1%	1.7%	N.B.	2.4%	N.B.	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	DUO
Absoluut verzuim	N.B.	N.B.	N.B.	6.3	N.B.	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen (lft. 5-18 jaar).	DUO
Relatief verzuim	73	70	N.B.	27	N.B.	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen (lft. 5-18 jaar).	DUO
Banen	844,7	897.2	N.B.	714.7	N.B.	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.	LISA
Vestigingen (van bedrijven)	152,5	162.1	N.B.	181.8	N.B.	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	LISA
Netto arbeidsparticipatie	80,4%	81.3%	N.B.	73.1%	N.B.	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	CBS
Personen met bijstandsuitkeringen	117.8	115.6	N.B.	345	N.B.	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners (18jr e.o.).	CBS

Hernieuwbare elektriciteit	31.3%	N.B.	N.B.	N.B.	N.B.	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	Rijkswaterstaat
Winkeldiefstallen	0,5	1.2	N.B.	2.5	N.B.	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	CBS
Geweldsmisdrijven	2,1	2.5	N.B.	4.3	N.B.	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners.	CBS
Diefstallen uit woningen	0,2	0.14	N.B.	1.3	N.B.	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	CBS
Vernieling en beschadiging (in de openbare ruimte)	3.6	3.9	N.B.	3.9	N.B.	Het aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte, per 1.000 inwoners.	CBS
Verwijzingen Halt	34	27	N.B.	9	N.B.	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.	Bureau Halt
Jongeren met delict voor rechter	1.0%	N.B.	N.B.	N.B.	N.B.	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	CBS
Niet-sporters	54.6%	N.B.	N.B.	N.B.	N.B.	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	RIVM
Bezetting <25K inwoners	7,1	7,0	N.B.	N.V.T	N.V.T.	Het aantal ingevulde fte per 1.000 inwoners.	Urk/Per.m.
Apparaatskosten	€ 715	€ 694	N.B.	N.V.T	N.V.T	De apparaatskosten per inwoner (per 1-1).	Urk
Externe inhuur	18.6%	22.2%	N.B.	N.V.T	N.V.T	De verhouding kosten inhuur externen ten opzichte van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen.	Urk
Overhead	11,3%	10,1%	N.B.	N.V.T	N.V.T	De verhouding overheadkosten ten opzichte de totale lasten.	Urk
Woonlasten éénpersoonshuishouden	€ 942	€ 959	€ 994	€ 860	N.B.	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Urk/COELO
Woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 942	€ 959	€ 994	€ 942	N.B.	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Urk/COELO
Gemiddelde WOZ waarde	€ 293	€ 327	€ 343	€ 368	€ 379	De gemiddelde WOZ waarde van woningen (x € 1.000).	Urk/COELO
Formatie <25K inwoners	7,6	7,6	N.B.	N.V.T	N.B.	Het aantal vastgestelde fte per 1.000 inwoners.	Urk
Functiemenging	64,3%	N.B.	N.B.	N.B.	N.B.	De functiemengingsindex weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	LISA

Demografische druk	85,4%	84,8%	84,5%	70,3%	N.B.	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	CBS
Omvang huishoudelijk restafval	156	N.B.	N.B.	148	N.B.	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).	CBS/Urk
Lopende re-integratievoorzieningen	74,8	102,7	N.B.	191,5	N.B.	Het aantal re-integratie-voorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	CBS
Nieuw gebouwde woningen	15,6	4.2	N.B.	9.1	N.B.	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.	BAG